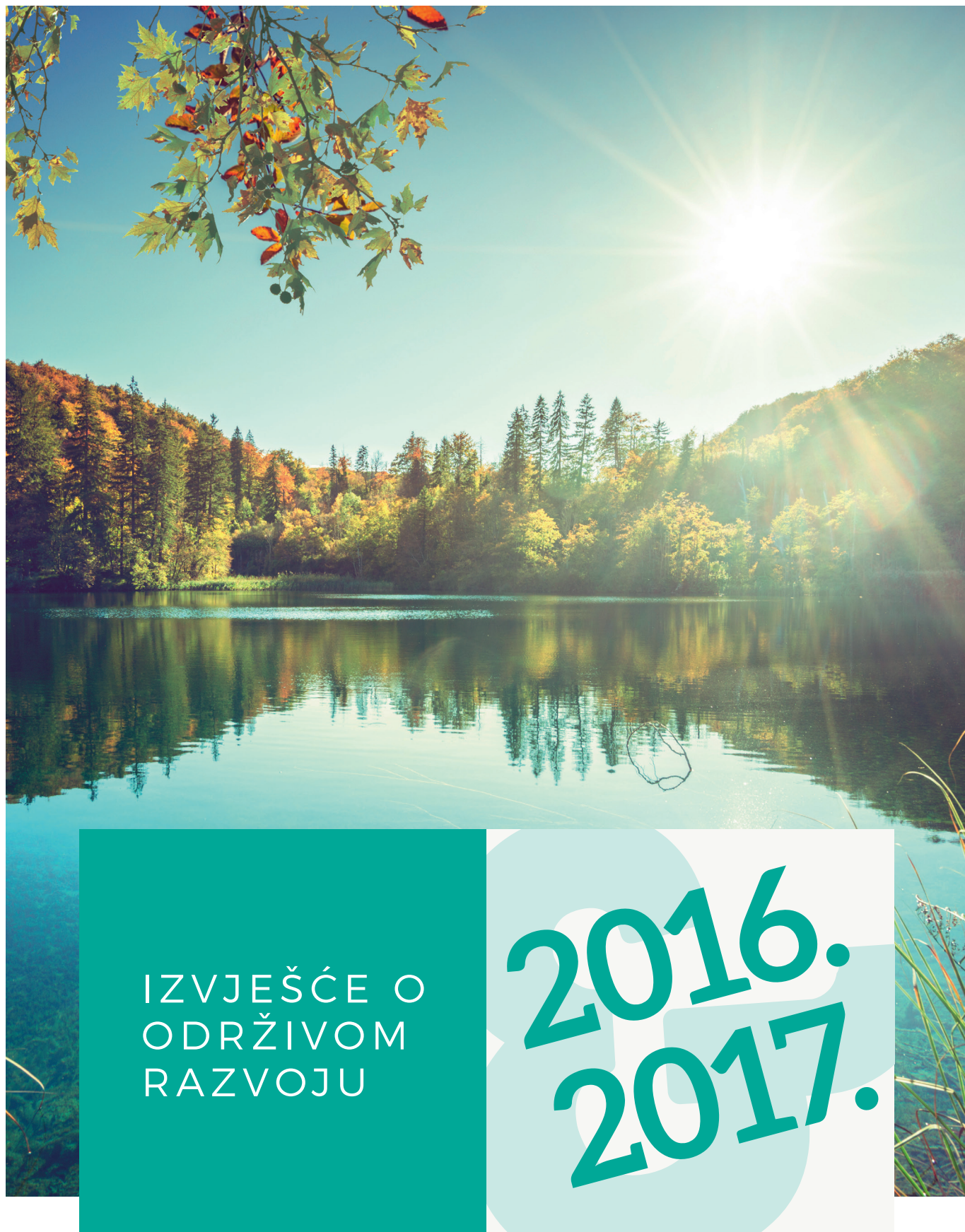

IZVJEŠĆE O
ODRŽIVOM
RAZVOJU

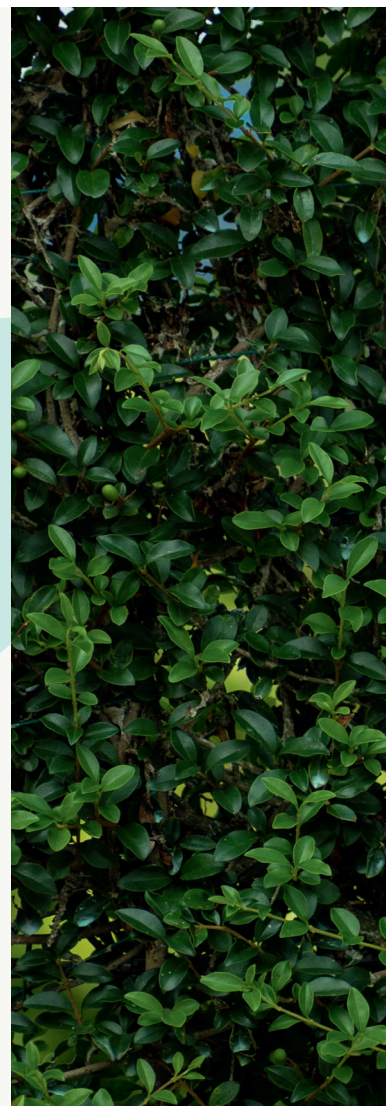
2016.
2017.

TEVA

PLIVA

TEVA

Group Member

SADRŽAJ

IZJAVA PREDSEDNIKA UPRAVE 95 GODINA PLIVE	04 06	PARAMETRI IZVJEŠĆA	17
PROFIL ORGANIZACIJE	08	Izveštajno razdoblje i izveštajni ciklus	17
Ime i sjedište organizacije	08	Opseg i profil Izvešća	17
PLIVINE i Tevine vrijednosti	09	Kontakt osobe zadužene za pitanja u vezi s Izvešćem i njegovim sadržajem	17
Djelatnost	10	POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA	18
Primarne robne marke, proizvodi i/ili usluge	12	Trendovi u farmaceutskoj industriji PLIVA HRVATSKA	18
Operativna struktura organizacije	12	Tržišta na kojima organizacija posluje (uključujući geografsku strukturu, sektore unutar kojih posluje i vrste kupaca)	22
Tvrtke u vlasništvu PLIVE	13	Nagrade i priznanja PLIVI u 2016. i 2017. godini	23
Struktura vlasničkih odnosa	14		
Dionici			

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA

28

Borba protiv korupcije	28
Ljudski potencijali	34
Struktura zaposlenika	35
Briga za zaposlenike	41
Društvena odgovornost	50
Teva u zajednici	51
PLIVINI projekti u Hrvatskoj	53
Donacije i sponzorstva	53
PLIVA za pacijente	58
Edukacija liječnika i ljekarnika	63
Znanost i obrazovanje	65
PLIVA za mlade	72
Odgovornost za proizvod	73
Zdravlje i sigurnost	76

POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA

84

Zaštita okoliša	86
Gospodarenje vodom	86
Emisije u zrak	87
Gospodarenje otpadom	88
Dobra praksa – pozitivni primjeri	92
Ciljevi i inicijative za sljedeće razdoblje	94
Kazalo GRI pokazatelji	96

IZJAVA PREDSJEDNIKA UPRAVE

Poštovane čitateljice,
poštovani čitatelji,

dobrodošli na stranice novog PLIVINA Izvješća o održivom razvoju za 2016. i 2017. godinu u kojem vam želimo prikazati postignuća i promjene koji se odnose na utjecaj kompanije na okruženje u kojem posluje, i to u ekonomskom, okolišnom i društvenom pogledu.

Kao i u prethodnom izdanju, koristili smo se Smjernicama za izvještavanje o održivosti G3 Globalne inicijative za izvještavanje (engl. Global Reporting Initiative, GRI) kako bismo zainteresiranima pružili standardizirane i usporedive podatke.

Sa zadovoljstvom i ponosom ističem kako je PLIVINO poslovanje u 2016. i 2017. godini bilo uspješno, o čemu svjedoče podaci o kontinuiranom rastu ukupnih prihoda, izvoza, proizvodnje i porastu broja zaposlenih za oko 250 u promatranom razdoblju.

Ponosni smo što možemo uspješno raditi u Hrvatskoj, a svojim ekspertnim znanjima i proizvodima biti prisutni na najzahtjevnijim svjetskim tržištima.

Ostvareni rast posljedica je kontinuiranih ulaganja kako u proizvodnju tako i u istraživanje i razvoj, što PLIVI, članici Teva grupe, kao najvećoj farmaceutskoj kompaniji u Hrvatskoj omogućuje kvalitetno poslovanje i prosperitetnu budućnost. Samo u 2016. godini tržište Hrvatske obogatili smo s petnaest novih lijekova, po čemu smo bili među vodećima, dok je tijekom 2017. na tržište stavljeno deset novih lijekova.

Iste su godine bile rekordne i po proizvedenim količinama i po ostvarenoj vrijednosti izvoza. Ovi iznimni rezultati zasluga su svih plivašica i plivaša, jer upravo oni svojom stručnošću, predanošću i profesionalnošću svakoga dana doprinose našim uspjesima te im na tome i u ovoj prigodi iskreno zahvaljujem. Za PLIVINU je poziciju vrlo važno što posluje kao dio Teve, najveće generičke farmaceutske kompanije u svijetu koja je prepoznala kvalitetu naših stručnjaka i procesa te je upravo u Zagrebu, uz već postojeće centre financijskih i IT aktivnosti, osnovala centre Ljudskih potencijala i Nabave. Pa ipak, krajem 2017. godine postalo je jasno da se Teva suočava s izazovima zbog čega je izrađen plan dodatnih mjera za poboljšanje rezultata. Mi u PLIVI kontinuirano radimo na promjenama organizacije kako bismo ostali konkurentni i pravovremeno odgovorili na nove potrebe na domaćem, ali i na inozemnim tržištima. Unutar Teve izdvajamo se kao jedna od malobrojnih kompleksnih i vertikalno integriranih lokacija, što znači da se u Hrvatskoj nalazi proizvodnja i istraživanje gotovih lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija. Osim odobrenja Hrvatske agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED), obje naše proizvodne lokacije imaju dozvolu američke Uprave za hranu i lijekove (FDA) za izvoz na tržište SAD-a, kao i Europske agencije za lijekove (EMA) te brojnih drugih. Odgovorno razvijamo svoje poslovanje te nastavljamo s ulaganjima u tehnološki napredne procese, postrojenja i u svoje zaposlenike. Ponosni smo što možemo uspješno raditi u Hrvatskoj, a svojim ekspertnim znanjima i proizvodima biti prisutni na najzahtjevnijim svjetskim tr-

žištim. Izvrsnost u području zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti mjerilo je vodećih tvrtki u našoj industriji, što je i PLIVINA politika. Na nama je odgovornost za kontinuirano unapređenje zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti, s krajnjim ciljem: bez ozljeda i incidenata. Tom cilju već smo se približili, a i dalje ćemo se zalagati za poboljšanje uvjeta te očuvanje zdravlja naših zaposlenika te sigurnosti i zadovoljstva na radnome mjestu. PLIVA kontinuirano prati svjetske trendove uvođenjem novih tehnologija s implementacijom mjera zaštite zaposlenih i svih drugih na radu, te primjenjujući najbolje raspoložive tehnologije sukladno preporukama europskih i svjetskih direktiva i najboljim praksama zaštite okoliša u EU. PLIVA je u potpunosti usklađena s Tevinim globalnim standardima i smjernicama za zaštitu tla, površinskih i podzemnih voda te smanjenje nastajanja otpada i očuvanja prirodnih resursa, čiji su zahtjevi daleko stroži od zakonskih zahtjeva u Republici Hrvatskoj.

Posebno smo ponosni na uvođenje sustava gospodarenja energijom sukladno standardu ISO 50001 kojim je PLIVA certificirala svoj sustav gospodarenja energijom u skladu s priznatim međunarodnim standardom. Novi iskorak u pogledu zaštite i sigurnosti pacijenata predstavlja postupak serijalizacije lijekova. Riječ je o sustavu označavanja svakog pakiranja lijeka jedinstvenim serijalizacijskim brojem, a potom i postupku provjere broja pri izdavanju lijeka pacijentu, u svrhu postizanja veće sigurnosti i kontrole kvalitete lijekova. To u praksi znači da će svaki pojedini serijalizacijski broj kutije lijeka koji se izdaje na recept biti unesen i dostupan u središnjoj europskoj i nacionalnoj bazi podataka, te će u svakom trenutku biti moguće provjeriti njegovo porijeklo, odnosno autentičnost. Iako će primjena sustava, u skladu s europskom Direktivom, započeti početkom 2019. godine, tijekom 2017. i 2018. godine u PLIVI, ali i u cijelom lancu opskrbe lijekova, poduzet je čitav niz aktivnosti i mjera neophodnih za njegovo uvođenje. Valja naglasiti kako će cjelokupni trošak uspostave informatičkog sustava za

PLIVA je u potpunosti usklađena s Tevinim globalnim standardima i smjernicama za zaštitu tla, površinskih i podzemnih voda te smanjenje nastajanja otpada i očuvanja prirodnih resursa, čiji su zahtjevi daleko stroži od zakonskih zahtjeva u Republici Hrvatskoj. Posebno smo ponosni na uvođenje sustava gospodarenja energijom sukladno standardu ISO 50001 kojim je PLIVA certificirala svoj sustav gospodarenja energijom u skladu s priznatim međunarodnim standardom.

provjeru autentičnosti lijekova, kao i troškove vezane za sustav kada bude u operativnoj fazi, snositi farmaceutska industrija. Također, s ciljem poštovanja visokih etičkih standarda te sukladno očekivanjima bolesnika, državnog odnosno javnog sektora i drugih čimbenika zdravstvenog sustava, obvezali smo se na objavu prijenosa vrijednosti zdravstvenim radnicima i zdravstvenim organizacijama usvajanjem Kodeksa EFPIA te kodeksa Medicines for Europe. Svjesna važnosti promicanja veće transparentnosti te građenja snažnijeg povjerenja između farmaceutske industrije, medicinske zajednice i društva, PLIVA je cijeli izvještaj o prijenosu vrijednosti zdravstvenim radnicima i zdravstvenim organizacijama za 2017. godinu objavila na svojoj službenoj internetskoj stranici. Zahvaljujući sve većem broju udruga civilnog društva, različitih inicijativa za očuvanje okoliša, utjecaju globalizacije i interneta te društvenih mreža, transparentnost postaje imperativ, a odgovornost sinonim za uspješne i prosperitetne kompanije koje svojim ponašanjem moraju djelovati konkretno na promicanju općeprihvaćenih društvenih vrijednosti i biti promotori proaktivnog i odgovornog poslovanja. Uvjeren sam kako ćemo nastaviti ostvarivati pozitivne poslovne rezultate kako na domaćem, tako i na inozemnim tržištima. Nadam se da ćemo na taj način biti u mogućnosti dati još značajniji doprinos zajednici u kojoj djelujemo te ispuniti očekivanja pacijenata, zakonodavca, naših zaposlenika i zajednice u kojoj poslujemo. Kao kompaniji svjesnoj svoje društvene odgovornosti želja nam je nastaviti ulagati u razvoj zdravstvenog sustava s ciljem poboljšanja uvjeta i kvalitete liječenja, ali istodobno biti i istinski partner zajednice u kojoj ostvarujemo svoje poslovne rezultate i kojoj dio dobiti vraćamo u vidu edukativnih kampanja, javnozdravstvenih akcija, donacija, sponzorstava, volonterskog rada svojih zaposlenika i na mnogo drugih načina.

S POŠTOVANJEM,
Mihael Furjan

2016.
95 GODINA
PLIVE

Mali je broj kompanija u Hrvatskoj i svijetu koje se mogu pohvaliti gotovo stoljetnom tradicijom kakvom se ponaša PLIVA, čiji počeci sežu čak u daleku 1921. godinu. Tada je u karlovačkoj tvornici Kaštel, prethodnici današnje PLIVE, započela proizvodnja ekstrakata iz domaćega bilja. U svojoj 95 godina dugoj povijesti PLIVA je proizvela stotine kvalitetnih lijekova i dala izniman doprinos liječenju bolesnika u Hrvatskoj i cijelome svijetu, a njezini stručnjaci, istraživači i znanstvenici izniman doprinos razvoju tehnologije i znanosti. Nakon desetljeća intenzivnoga razvoja i značajnih ulaganja u nove tehnologije, pogone i opremu te u istraživanja i razvoj novih i generičkih lijekova, PLIVA je danas najveća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi te jedan od vodećih hrvatskih izvoznika.

Ovaj važan jubilej PLIVA je obilježila u prosincu 2016. godine u prisutnosti brojnih uglednika te predstavnika medicinske i akademske zajednice. Uz čestitke na 95 godina uspješnog i kvalitetnog poslovanja, uvaženi gosti posebno su istaknuli svoju impresivnost posljednjim godinama u PLIVI, koje su obilježile velika ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta za brojne stručnjake.

Poseban doprinos ovoj velikoj obljetnici dalo je otvaranje novog pogona Višenamjenske sinteze u Savskom Marofu u travnju 2016. godine, kojim je ujedno obilježen i završetak najvećeg investicijskog ciklusa u PLIVINOJ povijesti vrijednog više od milijardu kuna. U novo postrojenje TAPI-ja (Teva Active Pharmaceutical Ingredients) ugrađena je kompleksna moderna proizvodna oprema, a vrhunske tehnologije

▲
Travanj, 2016. godine: tadašnji predsjednik Vlade RH Tihomir Orešković i R. Annath, tadašnji predsjednik i glavni izvršni direktor TAPI-ja Teve, otvorili su PLIVIN pogon Višenamjenske sinteze vrijedan pola milijarde kuna

◀ Godine 1941. naša tvrtka dobiva današnje ime te postaje državni zavod za **P**roizvodnju **L**ijekova i **V**akcina - skraćeno PLIVA

Uz čestitke na 95 godina uspješnog i kvalitetnog poslovanja, uvaženi gosti posebno su istaknuli svoju impresioniranost posljednjim godinama u PLIVI, koje su obilježile velika ulaganja i otvaranje novih radnih mjesta za brojne stručnjake.

omogućit će široku paletu postojećih i novih proizvoda. „Zahvaljujući novim investicijama, upravo u godini kada obilježavamo 95 godina postojanja, proizvodimo i izvozimo značajno više nego ikada ranije“, istaknuo je tom prigodom Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE te dodao kako su ulaganja te povećanje proizvodnje i izvoza glavni pokretači rasta u Hrvatskoj.

Ovaj projekt doprinosi razvoju lokalne i šire zajednice ne samo izravnim povećanjem broja zaposlenih već i neizravnim zapošljavanjem na poslovima servisa i logistike. Čak

95 % proizvoda iz ovog pogona namijenjeno je izvozu na najveća svjetska tržišta poput SAD-a, Kanade, Japana, EU-a i Rusije.

Za investiciju u Savskom Marofu ključna je visoka kvaliteta proizvoda koju potvrđuju mnogobrojna odobrenja regulatornih agencija, kao što je primjerice dozvola američke Uprave za hranu i lijekove (FDA) za izvoz na američko tržište. PLIVA je ponosna što može uspješno raditi u Hrvatskoj, biti pozitivan primjer drugima i svojim proizvodima biti prisutna na brojnim svjetskim tržištima.

PROFIL ORGANIZACIJE

IME I SJEDIŠTE ORGANIZACIJE

Utemeljena prije 97 godina, davne 1921., PLIVA je danas vodeća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi i sastavnica Teva grupe, najveće generičke kompanije u svijetu i jedne od najvećih globalnih farmaceutskih kompanija.

PLIVA HRVATSKA je društvo s ograničenom odgovornošću, i članica je Teva grupe od 2008. godine. Sjedište kompanije je u Zagrebu, Prilaz baruna Filipovića 25.

TEMELJNI KAPITAL

► 2.167.360,00 kn

VRIJEDNOST IMOVINE

► 6.783.700.000 kn

NAŠA KLJUČNA TERAPEUTSKA PODRUČJA

Migrena i
glavobolja

Poremećaji
kretanja i
neurodege-
nerativne
bolesti

Bol

Respiratorne
bolesti

NAŠE VRIJEDNOSTI

Pacijenti i njihove potrebe svrha su našeg postojanja i djelovanja. Kao farmaceutski lider u Hrvatskoj i regiji PLIVA je posvećena povećanju dostupnosti visokokvalitetnih lijekova pacijentima diljem Hrvatske i regije Jugoistočne Europe. Zbog toga svake godine PLIVA na tržište lansira velik broj novih, kvalitetnih generičkih lijekova i novih terapijskih sustava, proizvedenih najsuvremenijim tehnologijama. Vrijednosti kojima se

vodimo definiraju naše ponašanje, kulturu i procese. Težimo biti predvodnik u industriji i simbol izvrsnosti u okruženju koje se stalno mijenja. Želimo biti prvi na tržištu i koristiti prilike koje nam se pružaju, a sve je to moguće samo uz pomoć naših zaposlenika. Zajednički rad i suradnja omogućuju nam da iskoristimo svoj maksimalni potencijal i postignemo vrhunske rezultate. U našem radu definiramo jasne ciljeve i usmjeravamo pozornost i energiju kako bismo ih postigli i za njih bili odgovorni. Inovativni smo kako bismo stvarali vrijednost za pacijente, naše partnere u zdravstvenom sustavu i ostale

Stalo nam je do pacijenata i njihove dobrobiti, do njihovih njegovatelja i zajednica na koje utječemo. Jednako tako stalo nam je i do naših kolega, stoga stvaramo radno okruženje koje odlikuje različitost, uključivost i međusobno poštivanje, uz pridržavanje najviših standarda kvalitete i etike.

dionike. Stalno tražimo nove i bolje načine postizanja uspjeha i stvaramo rješenja za sadašnje i buduće neispunjene potrebe.

Stalo nam je do pacijenata i njihove dobrobiti, do njihovih njegovatelja i zajednica na koje utječemo. Jednako tako stalo nam je i do naših kolega, stoga stvaramo radno okruženje koje odlikuje različitost, uključivost i međusobno poštivanje, uz pridržavanje najviših standarda kvalitete i etike. Želimo biti vjerodostojan partner vrijedan poštovanja. Svu svoju kreativnost ulažemo u unaprjeđenje zdravlja kako bi se ljudi osjećali bolje i bili zdraviji.

Usudujemo se biti drugačiji, prepoznavati prilike i koristiti ih za učenje i inovacije, što nam omogućuje da budemo predvodnici u industriji. Ponosni smo što pridonosimo dobrobiti ljudi diljem svijeta u čijem liječenju svakodnevno sudjelujemo jer naša je odgovornost očuvati Tevino i PLIVINO stoljetno nasljeđe, integritet i poštenje.

DJELATNOSTI

PLIVINO poslovanje obuhvaća proizvodnju gotovih lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija, komercijalno poslovanje, odnosno marketinške i prodajne aktivnosti na hrvatskom tržištu i regiji Jugoistočne Europe te istraživanje i razvoj generičkih lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija.

PROIZVODNJA GOTOVIH LIJEKOVA

Proizvodna lokacija u Zagrebu specijalizirana je za proizvodnju suhih oralnih oblika lijekova, sterilnih proizvoda, krema i masti. Zahvaljujući odobrenjima američke Uprave za hranu i lijekove (FDA), Europske medicinske agencije (EMA), britanske Agencije za lijekove i medicinske proizvode (MHRA), hrvatske Agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED) te ostalih relevantnih europskih i svjetskih agencija, PLIVA je

svrstana među proizvođače koji ispunjavaju najviše standarde kvalitete potrebne za globalno tržište. Proizvodna lokacija u Zagrebu igra važnu ulogu za različita Tevina tržišta te je jedna od ključnih proizvodnih lokacija za cijelu grupu.

U proizvodnju sterilnih proizvoda uvedene su nove kompleksne i inovativne tehnologije za izradu parenteralnih proizvoda s kontroliranim otpuštanjem. Unutar Tevine mreže riječ je o jedinstvenoj tehnologiji i proizvodnom postrojenju. PLIVA je i dalje jedna od rijetkih farmaceutskih kompanija u svijetu čiji je sustav proizvodnje potpuno integriran, što omogućava vrhunsku brigu o kvaliteti svih proizvoda.

PROIZVODNJA AKTIVNIH FARMACEUTSKIH SUPSTANCIJA – TAPI HRVATSKA

PLIVA je svojim aktivnim farmaceutskim supstancijama i intermedijerima na najzahtjevnijim tržištima SAD-a i Europe prisutna još od sredine šezdesetih godina prošloga stoljeća. Aktivne farmaceutske supstancije proizvedene na lokaciji u Savskom Marofu sastavni su dio gotovih lijekova koji se proizvode na brojnim Tevinim lokacijama u svijetu, što, uz prodaju vanjskim kupcima na međunarodnim tržištima, predstavlja dugoročnu stratešku orijentaciju. Razvoj novih i proizvodnja registriranih aktivnih sastojaka lijekova odvijaju se u Zagrebu i Savskom Marofu prema strogo definiranim međunarodnim standardima, a redovito ih kontroliraju brojne strane i domaća medicinska agencija te partneri. Najznačajnije su kontrole koje provode američka Uprava za hranu i lijekove (FDA), Europska medicinska agencija (EMA) i Ministarstvo zdravstva RH. Posljednje inspekcije FDA koje su u promatranom razdoblju obuhvatile proizvodnju aktivnih farmaceutskih sirovina, svih povezanih odjela i procesa, sustave kvalitete, kontrolu kvalitete, skladištenje i tehničke usluge vidno ulijevaju sigurnost u kvalitetu i pouzdanost

Aktivne farmaceutske supstancije proizvedene na lokaciji u Savskom Marofu sastavni su dio gotovih lijekova koji se proizvode na brojnim Tevinim lokacijama u svijetu, što, uz prodaju vanjskim kupcima na međunarodnim tržištima, predstavlja dugoročnu stratešku orijentaciju.

proizvoda koji se isporučuju na američko tržište. Ovim rezultatom nastavlja se tradicija provedenih inspekcija FDA tijekom zadnjih godina bez značajnijih odstupanja.

Više informacija kao i potpuni opis proizvoda dostupni su na internetskoj stranici www.tapi.com.

KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Komercijalno poslovanje sastoji se od niza aktivnosti povezanih s prodajom i marketingom lijekova na tržištu Republike Hrvatske, što je razumljivo s obzirom na važnost koju hrvatsko tržište ima za PLIVU. Velik dio lijekova proizvedenih na zagrebačkim proizvodnim lokacijama namijenjen je upravo domaćem tržištu.

PLIVINI prodajni predstavnici ostvaruju velik broj poslovnih kontakata s različitim dionicima u farmaceutskom poslovanju u Hrvatskoj. Kroz dugogodišnju suradnju razvili su i uspostavili kvalitetan poslovni odnos s cjelokupnom stručnom zajednicom koja uključuje liječnike primarne zdravstvene zaštite, liječnike specijaliste te veletrgovine i ljekarne. Zahvaljujući snazi svog brenda i povjerenju kupaca, PLIVA u Hrvatskoj čvrsto drži vodeći položaj i u segmentu lijekova koji se izdaju na recept i u segmentu bezreceptnih (OTC) lijekova. Svake godine PLIVA lansirala na tržište značajan broj novih proizvoda čime doprinosi terapijskim mogućnostima za bolesnike – 2016. i 2017. godine lansirano je njih više od 25 i danas portfelj broji više od 400 proizvoda.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Jasno zacrtani i pomno planirani procesi istraživanja i vođenja projekata, usredotočenost na uža područja, korištenje vrhunskih tehnologija i znanstvenih metoda te sustavna zaštita intelektualnog vlasništva temeljne su odrednice PLIVINE strategije Istraživanja i razvoja. Sustavna i visoka ulaganja u istraživanje i razvoj jamstvo su uspjeha i u godina-

ma koje slijede. Danas su aktivnosti istraživanja i razvoja gotovih proizvoda usmjerene primarno na razvoj generičkih lijekova, a Zagreb je jedan od važnijih istraživačkih centara unutar Teva grupe. Cilj je projekata učinkovit razvoj novih postupaka kemijske sinteze za generičke supstancije i razvoj novih gotovih oblika proizvoda kroz inovativne tehnologije, bilo da se radi o gotovim generičkim proizvodima ili bezreceptnim lijekovima, a svi su praćeni odgovarajućom analitikom te prema potrebi organiziranjem i provođenjem kliničkih studija.

PRIMARNE ROBNE MARKE I NOVI LIJEKOVI NA HRVATSKOM TRŽIŠTU

Tijekom 2016. i 2017. godine PLIVIN portfelj proširen je novim proizvodima kojima se pacijentima u Hrvatskoj osiguravaju najsvremeniji lijekovi, a zdravstvenom sustavu omogućuje racionalno trošenje sredstava namijenjenih liječenju.

PLIVA ima iznimno bogatu paletu lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija s više od 400 proizvoda. S obzirom na strogu zakonsku regulativu u pogledu oglašavanja lijekova koji se izdaju na recept, u Izvješću navodimo glavne terapijske skupine PLIVINIH lijekova, među kojima su najveće lijekovi za liječenje bolesti srca i krvožilnog sustava, lijekovi za liječenje gastroenteroloških bolesti, antiinfektivi, onkološki lijekovi, lijekovi za bolesti mišićno-koštanog sustava te lijekovi koji se koriste kod neuroloških i psihijatrijskih oboljenja. PLIVIN proizvodni portfelj razlikuje se od zemlje do zemlje. Na hrvatsko tržište u 2016. i 2017. godini lansirano 25 novih molekula, najviše u segmentu lijekova na recept. Portfelj lijekova u skupini primarne zdravstvene skrbi i respiratornog sustava proširen je inhalacijskom terapijom namijenjenom liječenju kronično opstruktivne plućne bolesti putem posebno dizajniranog inhalera za ugodnije rukovanje. Portfelj lijekova za žensko zdravlje također je upot-

Zahvaljujući snazi svog brenda i povjerenju kupaca, PLIVA u Hrvatskoj čvrsto drži vodeći položaj i u segmentu lijekova koji se izdaju na recept i u segmentu bezreceptnih (OTC) lijekova. Svake godine PLIVA lansirala na tržište značajan broj novih proizvoda čime doprinosi terapijskim mogućnostima za bolesnike – 2016. i 2017. godine lansirano je njih više od 25 i danas portfelj broji više od 400 proizvoda.

Tijekom 2016. i 2017. godine PLIVIN portfelj proširen je novim proizvodima kojima se pacijentima u Hrvatskoj osiguravaju najsuvremeniji lijekovi, a zdravstvenom sustavu omogućuje racionalno trošenje sredstava namijenjenih liječenju.

punjen novim proizvodima. Jedan od njih je biosličan lijek folitropin alfa koji se koristi u liječenju neplodnosti i koji je već dao dobre rezultate u postupcima potpomognute oplodnje. Drugi je novi oralni kontraceptiv s prirodnim estrogenom, sastavnicom koja ga čini sigurnijim kontraceptivom za žene u reproduktivnoj dobi. Tu je i novi kontraceptiv produljenog režima uzimanja.

Portfelj skupine kardiologije i metabolizma obogaćen je s dva nova antihipertenziva, a dva su nova lijeka i u portfelju za bolesti središnjeg živčanog sustava – jedan je namijenjen liječenju depresije, kroničnog osjećaja tjeskobe i boli kod dijabetičke neuropatije kod odraslih osoba, a drugi liječenju ovisnosti o narkoticima koji se koristi u sklopu medicinskog, socijalnog i psihološkog liječenja bolesnika koji su pristali na liječenje ovisnosti o opioidima, odnosno narkoticima.

BEZRECEPTNI (OTC) LIJEKOVI

Bezreceptno poslovanje PLIVE raslo je brže od konkurenata na hrvatskom tržištu. U ovoj skupini lijekova Maxflu je 2017. godine zabilježio dvostruko brži rast, ostavivši do-

sadašnjeg konkurenta na drugome mjestu. S ciljem povećanja marketinške učinkovitosti, ponovno je pokrenuta već provedena i dokazana kampanja Vicks MSR Amanda. Kako bi komunikacija bila učinkovitija i pokazala snagu i vodstvo u odnosu na konkurenciju, u kampanju je uključena digitalna i print komunikacija. Maxflu je prvi OTC lijek u povijesti koji je bio podrška marketinškoj kampanji praćenja gripe u stvarnom vremenu, u suradnji s vodećim tiskanim izdanjem i digitalnim portalom jednih dnevnih novina.

Za svoje najprodavanije bezreceptne lijekove PLIVA je otvorila i posebne internetske stranice: www.andol.com.hr, www.gastal.com.hr, www.ibuxinrapid.com.hr, www.maxflu.com.hr, www.maxirino.com.hr, www.plimycol.com.hr, www.plivittotal.com.hr, www.sudocrem.com i www.synopen.com.hr.

Osim lijekovima, PLIVA je svoj portfelj upotpunila i novom linijom probiotika za cijelu obitelj: Lactocare DAILY, Lactocare STOP, Lactocare FEMININE i Lactocare BABY. Više informacija o proizvodima Lactocare dostupno je na internetskoj stranici www.lactocare.hr.

OPERATIVNA STRUKTURA ORGANIZACIJE

UPRAVLJANJE

Poslovanje PLIVE HRVATSKA 2016. i 2017. godine vodila je Uprava čiji je predsjednik Mihael Furjan, a članovi Zoran Bunčić, Nikolina Dizdar Čehulić i Romana Šantar. Sva-ki od članova Uprave bio je zadužen za poje-dini segment poslovanja kompanije: Mihael Furjan zadužen je za komercijalno poslova-nje u Hrvatskoj i regiji jugoistočna Europa Zoran Bunčić kao izvršni direktor Farma-ceutskih proizvodnih operacija, Romana Šantar izvršna direktorica TAPI Hrvatska, a Nikolina Dizdar Čehulić glavna financijska direktorica. Članove PLIVINA Nadzornog odbora imenuje Teva.

KODEKS POSLOVNOG PONAŠANJA

Kodeks poslovnog ponašanja kompani-je Teva Pharmaceutical Industries Ltd. i sve politike koje iz kodeksa proizlaze polaze od temeljnih vrijednosti kompanije te služe de-finiranju i objašnjavanju područja u kojima je ponašanje u skladu s Tevinim vrijednosti-ma od osobite važnosti. Temeljne vrijednosti nisu isključive i ne odnose se na samo jednu politiku, nego na sve Tevine politike, i kao takve ostaju univerzalne za sve što činimo.

Kao članica Teva grupe PLIVA HRVATSKA u potpunosti primjenjuje Tevin Kodeks po-slovnog ponašanja koji od svih svojih direk-tora, službenika i zaposlenika zahtijeva da se pridržavaju visokih etičkih standarda te poštuju sve važeće zakone, pravila i propise.

Kodeks poslovnog ponašanja skup je pravila koja se odnose na različita područja djelova-nja detaljno propisujući pravilno postupanje za svako od njih. Tako su posebno obrade-

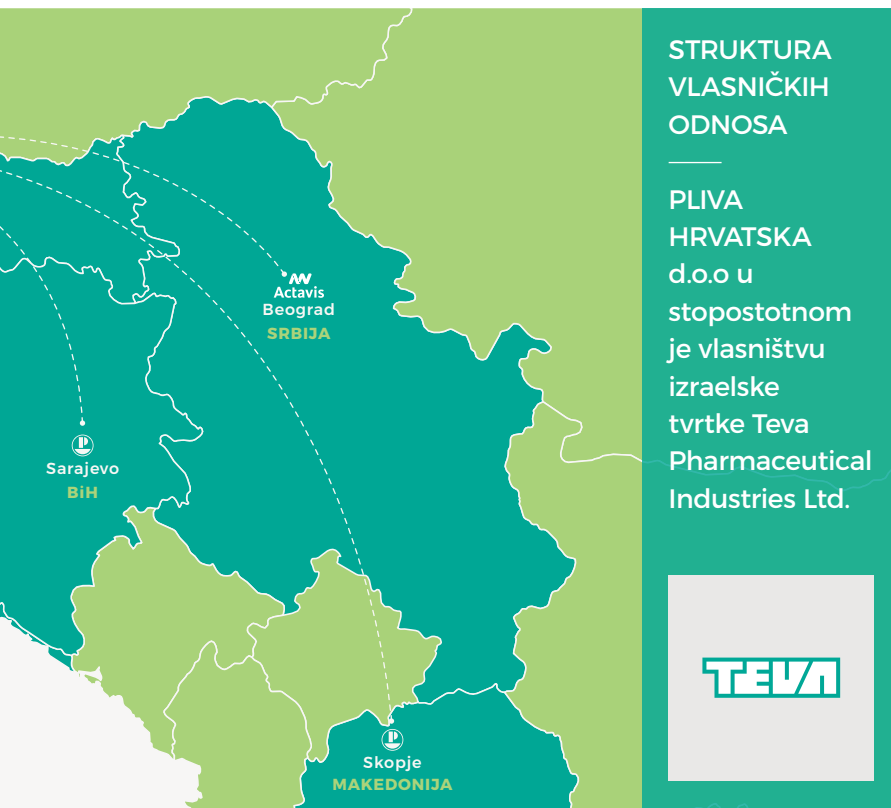
TVRTKE U PLIVINOM VLASNIŠTVU

Osim u Hr-vatskoj, PLIVA putem pred-stavništava i povezanih društava koja su u njezinom vlasništvu uspješno po-sluje na trži-štima zemalja Jugoistočne Europe – u Bosni i Herce-govini, Make-doniji i Srbiji.

Kodeks poslov-nog ponašanja kompanije Teva Pharmaceutical Industries Ltd. i sve politike koje iz kodeksa pro-izlaze polaze od temeljnih vrijed-nosti kompanije te služe defini-ranju i objašnja-vanju područja u kojima je ponašanje u skladu s Tevi-nim vrijednosti-ma od osobite važnosti.

na sljedeća poglavlja: Izbjegavanje sukoba interesa, Zabrana trgovanja na temelju po-vlaštenih informacija i korištenja takvih in-formacija, Sprječavanje monopola, Nelojalna konkurencija i prikupljanje poslovnih po-dataka, Sprječavanje korupcije, Promotivni materijali, Znanstvena razmjena, Politič-ke aktivnosti i donacije, Kontrola trgovine i Zabrana pranja novca. Kad je riječ o samoj kompaniji naglašavaju se jednake mogućno-sti zapošljavanja, važnost sigurnog i zdravog radnog mjesta, sprečavanje uznemiravanja na radnome mjestu, sloboda mišljenja, govo-ra i udruživanja, zabrana zlorabe droge i sprečavanje nasilja na radnom mjestu, etična radna praksa te stvaranje radnog okruženja u kojem se pruža podrška i omogućuje su-radnja. Posebna poglavlja posvećena su su-radnji s državnim tijelima i dužnosnicima te poslovnim partnerima, zaštiti informacija u vlasništvu trećih strana, pravilima komuni-kacija s predstavnicima medija, analitičari-ma, širom javnošću i društvenim medijima, a regulirano je i područje filantropije, politi-ka donacija i angažman u zajednici.

STRUKTURA VLASNIČKIH ODNOSA

PLIVA
HRVATSKA
d.o.o u
stopostotnom
je vlasništvu
izraelske
tvrtke Teva
Pharmaceutical
Industries Ltd.

TEVA

U dijelu koji se odnosi na poslovanje kompanije naglasak je na kvaliteti i sigurnosti, zaštiti povjerljivih podataka, intelektualnog vlasništva i imovine kompanije, privatnosti i zaštiti osobnih podataka te osmišljavanju i održavanju učinkovitih mjera kontrole poslovanja. Naročita važnost pridaje se istraživanju i razvoju te kliničkim ispitivanjima kao i zaštiti okoliša i životinja.

Unatoč tome što Kodeks pomaže u rješavanju najčešćih etičkih i pravnih pitanja i dvojbi s kojima se moguće susresti u poslovanju, on nikako ne može predvidjeti sve situacije. S vrijednostima kao niti vodiljom i dobrom prosudbom, od svih se zaposlenih očekuje da postupaju ispravno, koriste resurse opisane u Kodeksu, donose ispravne odluke te preuzmu odgovornost za svoje postupke.

Sve lokalne ili regionalne politike i postupci koji se odnose na bilo koju aktivnost obuhvaćenu ovim Kodeksom moraju biti stroge barem kao minimalni standardi i kontrole navedeni u ovom dokumentu.

PLIVA HRVATSKA organizira svoju strukturu poslovanja prema Tevinim organizacijskim načelima.

Kodeks daje smjernice za prepoznavanje mogućeg kršenja svojih odredbi, navodi kanale za podnošenje prijava te informacije o posljedicama eventualnog kršenja Kodeksa. Integralna verzija Kodeksa poslovnog ponašanja dostupna je na Tevinoj internetskoj stranici http://www.tevapharm.com/files/about/corporate_governance/code_of_conduct/TEVA_CodeOfConduct_FINAL_111715%5B2%5D.pdf.

STRUKTURA POSLOVANJA

PLIVA HRVATSKA organizira svoju strukturu poslovanja prema Tevinim organizacijskim načelima. Poslovni procesi odvijaju se u organizacijskim jedinicama koje su dio Tevinih globalnih poslovnih područja: Komercijalno poslovanje Hrvatska i Regija Južna i Istočna Europa; Operacije Hrvatska; Istraživanje i razvoj generičkih proizvoda te TAPI Hrvatska; dio globalnih i regionalnih funkcija podrške: Financije, Ljudski potencijali, Pravni poslovi, Komunikacije, Korporativna sigurnost, Compliance i Upravljanje resursima.

Pojedini poslovni procesi koji obuhvaćaju aktivnosti za cijelu regiju ili cijelu Tevu odvijaju se u organizacijskim jedinicama Globalne i regionalne operacije kao što su Globalna informatika, Globalna nabava, Odjel za patente, Tevin centar za periodička izvješća i upravljanje rizicima (TPC), Regulatorni poslovi za tržišta, CMC Dokumentacija za tržišta Sjeverne Amerike, CMC Dokumentacija za tržišta EU, Održavanje registracija u EU, Centar regulatorne izvrsnosti za internacionalna tržišta 1, Centar regulatorne izvrsnosti za internacionalna tržišta 2, Regulatorni poslovi za komercijalne proizvode, Medicinski poslovi EU-Generici, Poslovi osiguranja, Centar financijskih aktivnosti Europa, Globalni analitički servisi, Laboratorij Zagreb, Compliance za farmakovigilanciju, Upravljanje registracijskim dosjeima i Centar administrativnih aktivnosti za ljudske potencijale – Zagreb.

DIONICI

PLIVA je prepoznala dionike ključne za svoje poslovanje i međusobni utjecaj te je u interakciji s njima usredotočena na njihove specifične interese i potrebe. Stoga su redovito komuniciranje i informiranje, kao i razmjena znanja i iskustava sa zainteresiranim stranama važan dio PLIVINA poslovanja.

PACIJENTI

Ljudi se uvijek nalaze na prvome mjestu – oni su razlog PLIVINA postojanja i sve su aktivnosti usredotočene upravo na njihove potrebe. Iz tog im razloga PLIVA nudi ne samo visokokvalitetne lijekove, već i cijeli niz javnozdravstvenih projekata usredotočenih na educiranje, preveniranje i pravilno liječenje, ali i na bolje upoznavanje vlastita zdravstvenog stanja. PLIVA već godinama uspješno surađuje s udrugama pacijenata te provodi redovite edukacija svojih zaposlenika kako bi mogla uspješno odgovoriti na specifične potrebe. Mišljenje pacijenata PLIVI je izuzetno važno, stoga putem portala PLIVAzdravlje.hr kompanija nastoji poticati otvorenu i dvosmjernu komunikaciju te pružati relevantne i pouzdane informacije koje potpisuju ugledni medicinski stručnjaci. Prijedloge i primjedbe moguće je uputiti putem telefona, elektroničke pošte, internetskih stranica ili društvenih mreža.

MEDICINSKA ZAJEDNICA I ZDRAVSTVENI SUSTAV

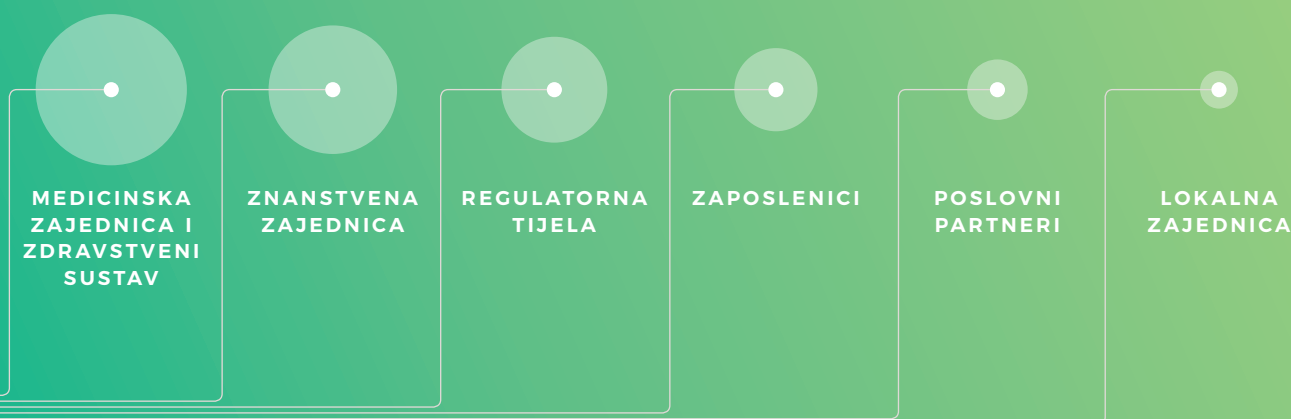
U skrbi za zdravlje PLIVA je pouzdan i snažan partner liječnika i farmaceuta, a tradicionalno kvalitetna suradnja uključuje mnogobrojne edukativne i stručne projekte s cijelom medicinskom zajednicom – liječnicima obiteljske medicine, liječnicima specijalistima i farmaceutima u cijeloj Hrvatskoj. Radionice, predavanja i drugi oblici edukacije za liječnike obiteljske medicine i liječnike specijaliste tijekom 2016. i 2017. godine organizirani su

za područja kardiologije, diabetologije, pulmologije, gastroenterologije, fizikalne medicine i urologije, a zajednička im je odlika bila izvrsna posjećenost i zadovoljstvo sudionika. Najvažniji stručni skupovi opisani su u zasebnom poglavlju ovog Izvješća.

Kontinuirano se ulažu dodatni napor s ciljem povezivanja cjelokupne zdravstvene zajednice, stoga je putem portala i društvenih mreža omogućena komunikacija između različitih specijalnosti. Platforma **Plivamed.net** nudi inovativan način komuniciranja među liječnicima i to na način da se liječnici iz vlastite ordinacije, doma ili s mobilnih uređaja povezuju sa svojim kolegama iz cijele Hrvatske kako bi raspravljali o slučajevima te donosili zaključke o budućem liječenju

Redovito komuniciranje i informiranje, kao i razmjena znanja i iskustava sa zainteresiranim stranama važan su dio PLIVINA poslovanja.

određenih bolesti i tako razmjenjivali znanja i iskustva. Osim toga, **Plivamed.net** redovito organizira i on-line tečajeve koji se boduju prema Pravilniku Hrvatske liječničke komore. Potiče se komunikacija liječnika i farmaceuta s ciljem što kvalitetnijeg i sigurnijeg liječenja pacijenata kako bi pomogli jedni drugima, odnosno kako bi zajednički pomogli bolesnicima, dok se farmaceute potiče na zauzimanje aktivnoga stava u savjetovanju bolesnika koji dolaze u ljekarne, a ponajviše o važnosti ustrajne i pravilne primjene propisane terapije.

Svakako vrijedi istaknuti i **MEDICUS**, znanstveno-stručni časopis za područja temeljne medicinske znanosti, kliničke medicinske

znanosti, biomedicine, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite te farmacije. Svako izdanje posvećeno je određenoj temi, a u protekle dvije godine to su bile kardiologija, farmakovigilancija i psihijatrija.

ZNANSTVENA ZAJEDNICA

Povezivanje poslovnih subjekata sa znanstvenim ustanovama preduvjet je za daljnji napredak i razvoj cjelokupnog gospodarstva. U želji za što boljim i učinkovitijim povezivanjem sa znanstvenim ustanovama, prateći napredak znanosti PLIVA već godinama kvalitetno surađuje s brojnim fakultetima hrvatskih sveučilišta i Institutom Ruđer Bošković. Posljednjih je godina ta su-

Plivamed.net
redovito orga-
nizira on-line
tečajeve koji se
boduju prema
Pravilniku
Hrvatske liječ-
ničke komore.

radnja dodatno ojačana u vidu vrijednih zajedničkih projekata u sklopu kojih se koriste najsuvremenija oprema i najbolji dostupni uređaji, a sve s ciljem postizanja sinergije u razvoju kemijskih supstancija, novih tehnologija i procesa te u konačnici unapređenju liječenja i terapijskih sustava.

REGULATORNA TIJELA

PLIVINI stručnjaci iz područja registracije proizvoda, osiguranja kvalitete, marketinga i prodaje, pravnih poslova i drugih dijelova kompanije profesionalno i kvalitetno surađuju s nadležnim mjerodavnim državnim tijelima. To su ponajprije Agencija za lijekove i medicinske proizvode RH, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo gospodarstva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te druga tijela na nacionalnoj i lokalnim razinama.

ZAPOSLENICI I SINDIKATI

Iza svakog PLIVINA uspjeha stoje ljudi i PLIVA ulaže izuzetno velika sredstva i energiju kako bi zadržala postojeće zaposlenike te s tržišta rada privukla one najbolje, koji svojim specifičnim znanjima i vještinama mogu dodatno doprinijeti ostvarivanju ciljeva kompanije. Ne čudi, stoga, što je PLIVA već niz godina u samom vrhu najpoželjnijih poslodavaca u Hrvatskoj.

PLIVA kontinuirano ulaže u edukaciju i daljnje stručno usavršavanje svojih zaposlenika i nudi mnoge druge mogućnosti za osobni razvoj i razvoj karijere u međunarodnom i domaćem poslovnom okruženju, te osigurava niz dodatnih benefita poput dodjele jubilarnih nagrada, pogodnostima za majke, fleksibilnog radnog vremena u odjelima gdje radni uvjeti to dopuštaju i mnoge druge. PLIVA je ujedno među prvim kompanijama u Hrvatskoj koja je u listopadu 2017. potpisala Povelju o raznolikosti.

Rezultati ispitivanja zadovoljstva zaposleni-

Iza svakog PLIVINA uspjeha stoje ljudi i PLIVA ulaže izuzetno velika sredstva i energiju kako bi zadržala postojeće zaposlenike te s tržišta rada privukla one najbolje, koji svojim specifičnim znanjima i vještinama mogu dodatno doprinijeti ostvarivanju ciljeva kompanije.

ka koje PLIVA i Teva redovito provode temelj su za planiranje novih aktivnosti i sadržaja s ciljem postizanja zdravije i ugodnije radne sredine i još većeg stupnja zadovoljstva na radnome mjestu. Valja naglasiti kako PLIVA već godinama sklapa kolektivne ugovore koji zaposlenicima osiguravaju materijalna i druga prava iz radnog odnosa na bitno višoj razini no što propisuje zakonodavac.

POSLOVNI PARTNERI

Intenzivnom suradnjom PLIVA unapređuje postojeće i stvara nove kvalitetne poslovne odnose koji pridonose ostvarivanju kako neposrednih poslovnih rezultata, tako i dugoročnih ciljeva vezanih za održivi razvoj kompanije.

PLIVA usko surađuje sa svojim dobavljačima i partnerima u cilju osiguravanja visokih standarda kvalitete, pri čemu je procjena svakog dobavljača sastavni dio poslovne politike. Najveći PLIVINI kupci, veletrgovnice i bolnice mogu biti sigurni kako će lijekovi

KONTAKT OSOBE ZADUŽENE ZA PITANJA U VEZI S IZVJEŠĆEM I NJEGOVIH SADRŽAJEM

Tamara Sušanj Šulentić,
VIŠA DIREKTORICA KOMUNIKACIJA,
tamara.susanj-sulentic@pliva.com

Blagica Petrovac Šikić,
VIŠA DIREKTORICA LJUDSKIH POTENCIJALA,
blagica.petrovac@pliva.com

Damir Šmida,
DIREKTOR ODJELA OKOLIŠ,
ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU,
damir.smida@pliva.com

i drugi medicinski proizvodi biti vrhunske kvalitete. Njihovo povjerenje stjecano je godinama te se međusobni odnosi doista mogu smatrati partnerskima.

LOKALNA ZAJEDNICA

Ključan dio poslovne strategije je i stalno unaprjeđenje odnosa sa zajednicom u kojoj kompanija posluje. Nakon završetka najvećeg investicijskog ciklusa, poseban naglasak stavljen je na javnozdravstvene akcije, prevenciju, podizanje svijesti o važnosti brige za vlastito zdravlje i prihvaćanju zdravijih životnih navika.

Takoder, PLIVA kroz program donacija i sponzorstava pomaže različitim udrugama iz područja zdravlja, obrazovanja i sporta, čime se potvrđuje njezina društvena odgovornost. Novina su i volonterske akcije PLIVINIHZ zaposlenika koji ulaganjem vlastita vremena i rada doprinose podizanju kvalitete života u pojedinim ustanovama ili gradovima u slabije razvijenim dijelovima Hrvatske.

Kroz izvješća koja redovito priprema PLIVA upoznaje svoje zaposlenike, poslovne partnere, širu društvenu zajednicu i opću javnost s ostvarenim postignućima u području održivog razvoja kao i s planiranim unaprjeđenjima.

PARAMETRI IZVJEŠĆA

ODRŽIVI RAZVOJ

Bitna sastavnica strateških dokumenata i operativnih planova svakog segmenta PLIVINOG poslovanja su elementi usmjereni na očuvanje okoliša, zaštitu zdravlja i sigurnosti zaposlenika te ostale aktivnosti čiji je cilj pri-donijeti daljnjem unaprjeđenju svih aspekata održivog razvoja.

Kroz izvješća koja redovito priprema PLIVA upoznaje svoje zaposlenike, poslovne partnere, širu društvenu zajednicu i opću javnost s ostvarenim postignućima u području održivog razvoja kao i s planiranim unaprjeđenjima.

IZVJEŠTAJNO RAZDOBLJE I IZVJEŠTAJNI CIKLUS

PLIVA već 16 godina objavljuje Izvješće o održivom razvoju kako bi svoje poslovanje učinila što transparentnijim i svim zainteresiranim stranama predložila rezultate primjene načela odgovornog poslovanja i održivog razvoja.

Ovo Izvješće odnosi se na kalendarske godine 2016. i 2017. i predstavlja ekonomske, društvene i ekološke aspekte održivosti.

OPSEG I PROFIL IZVJEŠĆA

Izvješće se temelji na G3 Smjernicama za izvještavanje o održivosti Globalne inicijative za izvještavanje (engl. Global Reporting Initiative - GRI). Iako sadrže niz podataka iz razine B, dosadašnja Izvješća mogu se kategorizirati u razinu C.

Dobrodošle su sve povratne informacije, prijedlozi i mišljenja koja će pomoći dodatno ubrzati napredak u području održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA

TRENDVI U FARMACEUTSKOJ INDUSTRIJI

Farmaceutska industrija među najpropulzivnijima je u svijetu, a karakteriziraju je inovativnost, vrhunska tehnologija i značajna ulaganja u istraživanja i razvoj. Na sustavan rast potrošnje lijekova koji je zamjetan u većini europskih zemalja utječe činjenica da je značajno produljen životni vijek, bitno su smanjeni troškovi i povećana dostupnost modernih terapija, izliječen je hepatitis C, omogućeno je veća stopa preživljavanja tumora, značajno je smanjena smrtnost od virusa HIV, a razvijeni su i mnogi personalizirani lijekovi. Prije deset godina lijekovi za liječenje kardiovaskularnih bolesti bili su u središtu proizvodnje farmaceutske industrije, no taj trend polako se mijenja. Danas se farmaceutska industrija najviše usmjerava na liječenje tumora, razvoj antivirusnih lijekova i proizvodnju lijekova za liječenje središnjeg živčanog sustava te razvoj bioloških terapija namijenjenih nizu bolesti i poremećaja za koja ranije nije postojala odgovarajuća terapija.

Istodobno, zdravstveni sustavi diljem svijeta suočeni su sa sve većim očekivanjima bolesnika i ograničenim sredstvima za sve naprednije, ali i skuplje, metode liječenja.

Upravo generička industrija omogućuje da veliki broj terapija bude dostupan pacijentima diljem svijeta, pa je logičan trend porasta udjela generičkih lijekova u ukupnom broju lijekova prisutnih na različitim tržištima, uključujući i europska.

DOMAĆA FARMACEUTSKA INDUSTRIJA I HRVATSKO TRŽIŠTE LIJEKOVA

Domaća farmaceutska industrija* ostvarila je pozitivne poslovne rezultate u 2016. godini kada je proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i priprava na domaćem

Domaća farmaceutska industrija ostvaruje godišnji prihod veći od 6 milijardi kuna od čega dvije trećine u izvozu, većinom na tržišta Europske unije, Rusije i SAD-a.**

tržištu porasla za 12 posto, dok je ukupna industrijska proizvodnja na međugodišnjoj razini rasla za 5 posto u istom razdoblju.

Taj je oporavak uslijedio nakon neznatnog pada u 2015. godini. Pozitivni trendovi nastavljeni su i u 2017. godini, kada je već u prvih sedam mjeseci ukupna industrija zabilježila rast od 2,5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu ranije.

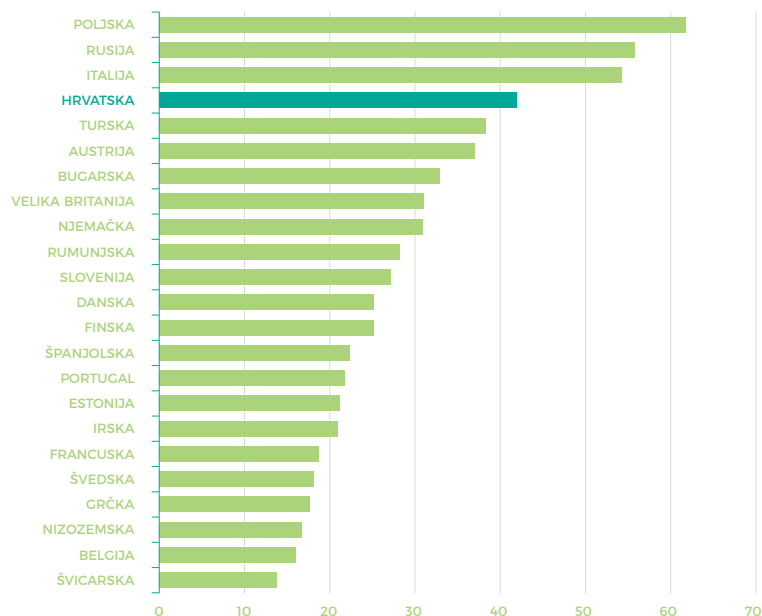
Publikacija Sektorske analize koju redovito objavljuje Ekonomski institut navodi i kako generički lijekovi čine 42 posto ukupnih prihoda koje je ostvarila farmaceutska industrija u Hrvatskoj tijekom 2015. godine, a da je po udjelu generičkih lijekova u ukupnim prihodima Hrvatska u 2015. bila treća u Europskoj uniji, iza Poljske sa 62 posto i Italije sa 54 posto.

**UDIO PRODAJE
GENERIČKIH
LIJEKOVA
U UKUPNIM
PRIHODIMA
U 2015. U
ODABRANIM
ZEMLJAMA
(U POSTOTCIMA)**

IZVOR:
EFPIA (2017).

(*Izvor: Sektorske analize Ekonomskog instituta, https://www.eizg.hr/userdocsimages/publikacije/serijske-publikacije/sektorske-analize/SA_farmaceutska_rujan-2017.pdf)

Pozitivni tren-
dovi nastavljeni
su i u 2017. go-
dini, kada je već
u prvih sedam
mjeseci uku-
pna industrija
zabilježila rast
od 2,5 posto u
odnosu na isto
razdoblje godi-
nu ranije.

Prema podacima HALMED-a*, ukupna potrošnja lijekova u Republici Hrvatskoj u 2017. godini iznosila je 6,131 milijardi kuna i bila je 5,7 % veća nego u 2016. godini kada je iznosila 5,803 milijardi kuna, ili 10,2 % više u odnosu na 2015. godinu. Također, procjenjuje se da je potrošnja po stanovniku blago porasla i u 2017. iznosila nešto više od 1.000 kuna. Značajna povećanja financijske potrošnje odnose se primarno na inovativne terapije u segmentu lijekova koji djeluju na krv i krvotvorne organe, lijekove za liječenje zloćudnih bolesti i imunomodulatore te lijekove za liječenje sustavnih infekcija.

(*Izvor: <http://www.halmed.hr/Novosti-i-edukacije/Publikacije-i-izvjesca/Izvjesca-o-potrosnji-lijekova/>)

Ušteda i široka dostupnost modernih terapija dvije su glavne značajke proizvođača generičkih lijekova, dok im stalne izazove u domaćoj industriji predstavljaju pritisak na cijene, visoka stopa PDV-a na bezreceptne lijekove te visoki troškovi poslovanja osobito u segmentu oporezivanja rada. Izjednačavanje stope PDV-a na istovrsne lijekove, bez obzira na to izdaju li se na recept ili bez njega, sukladno smjernicama EU-a može doprinijeti rasterećenju i građana i industrije.

Udrugu domaćih proizvođača lijekova okupljenih pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca čini oko 5000 zaposlenih među kojima je izrazito velik udio visokoobrazovanih osoba, a karakteriziraju je visoke investicije u proizvodne pogone i izravno stvorena dodana vrijednost u iznosu od 2 milijarde kuna godišnje. Domaća farmaceutska industrija ostvaruje godišnji prihod veći od 6 milijardi kuna od čega dvije trećine u izvozu, većinom na tržišta Europske unije, Rusije i SAD-a**.

(**Izvor: <https://www.hlz.hr/iz-sredisnjice/trendovi-u-farmaceutskoj-industriji/>).

Domaći su proizvođači lijekova zahvaljujući investicijama, a predvođeni PLIVOM, potvr-

dili status jedne od najsnažnijih industrijskih grana u Hrvatskoj pa su i u 2017. godini među najvećim izvoznima i tvrtkama prema prihodima koje kontinuirano bilježe povećanje broja zaposlenih pogotovo u segmentu visokoobrazovane radne snage.

Rast ukupnih prihoda, izvoza i broja zaposlenih izravna su posljedica visokih ulaganja u proizvodnju i istraživanje i razvoj, što PLIVA kao najvećoj farmaceutskoj kompaniji u Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi omogućuje kvalitetno poslovanje i prosperitetnu budućnost. Samo u 2016. godini PLIVA je na tržište plasirala 15 novih lijekova, po čemu je među vodećima u Europi, dok je u 2017. na tržište stavljeno 10 novih lijekova.

PLIVA je najveća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi, jedan od najvećih izvoznika te jedan od najvećih ulagača u hrvatskoj industriji, posebice u segmentu ulaganja u istraživanje i razvoj. Svoje poslovanje PLIVA gradi na istraživačko-ra-zvojnim projektima i sustavnim ulaganjima u proizvodnju i nove visoko sofisticirane tehnologije kako bi kontinuirano unaprijedila svoju konkurentnost na najzahtjevnijim inozemnim tržištima, od SAD-a preko EU-a do Azije. PLIVA je uspješan primjer kompanije koja je u proteklm godinama zabilježila značajna ulaganja u nova postrojenja i rast proizvodnje, ekspanziju izvoza i zapošljavanja. Osim u proizvodna postrojenja i najsuvremeniju opremu, PLIVA je posljednjih godina uložila više od milijardu kuna u istraživanje i razvoj te je u izvještajnom razdoblju (2016. i 2017.) ukupno otvorila više od 250 novih radnih mjesta. Godine 2016. dovršen je najveći investicijski ciklus u povijesti kompanije vrijedan više od milijardu kuna.

Otvaranje novog pogona višenamjenske sinteze u Savskom Marofu – TAPI-ja (Teva Active Pharmaceutical Ingredients) vrijedno pola milijarde kuna u pojedinim je segmentima udvostručilo PLIVINE proizvodne kapacite-

**ODABRANI
POKAZATELJI
POSLOVANJA
DESET
NAJVEĆIH
FARMA-
CEUTSKIH
PROIZ-
VOĐAČA U
SVIJETU U
2015.**

IZVOR: FIERCE-
PHARMA (2017);
EVALUATE PHARMA
(2017).

* PROJEKCIJE
EVALUATE
PHARME (2017).

Osim u proizvodna postrojenja i najsuvremeniju opremu, PLIVA je posljednjih godina uložila više od milijardu kuna u istraživanje i razvoj te je u izvještajnom razdoblju (2016. i 2017.) ukupno otvorila više od 250 novih radnih mjesta.

Ukupni prihodi			Broj zaposlenih	Ulaganje u istraživanje i razvoj	
Deset najvećih poduzeća	U mlrd. USD	Međunarodna stopa promjene (u%)	U tisućama	U mlrd. USD	
				2016.	2022*
Johnson & Johnson (SAD)	71,9	2,6	126,4	7,0	8,2
Pfizer (SAD)	52,8	8,1	96,5	7,8	8,0
Roche AG (Švicarska)	52,8	5,1	94,1	8,7	9,6
Novartis (Švicarska)	48,5	-1,8	119,0	7,9	8,8
Merck & Co (SAD)	39,8	0,8	68,0	6,8	7,4
Sanofi (Francuska)	36,6	-0,4	106,9	5,7	6,9
GlaxoSmithKline (UK)	34,8	16,6	99,8	4,7	5,3
Gilead Sciences (SAD)	30,4	-5,5	9,0	3,9	3,9
AbbVie (SAD)	25,6	12,0	29,0	4,2	4,8
Bayer (Njemačka)	25,3	4,9	40,1	3,1	3,5

* PROJEKCIJE EVALUATE PHARME (2017).

tete na lokaciji u Savskom Marofu, a više od 95 posto proizvoda namijenjeno je izvozu na najveća svjetska tržišta, kao što su SAD, Kanada, Japan, EU i Rusija. Ovakve investicije omogućavaju transfer proizvoda i tehnologija, predstavljaju preduvjet za daljnje jačanje konkurentnosti i rast farmaceutske industrije u Hrvatskoj i pozitivan su primjer drugim potencijalnim ulagačima.

Za investiciju u Savskom Marofu ključna je visoka kvaliteta PLIVINIH proizvoda koju potvrđuju mnogobrojna odobrenja regulatornih agencija kao što je dozvola američke Agencije za hranu i lijekove za izvoz na američko tržište.

Treba naglasiti da osim u nova proizvodna postrojenja i modernu opremu PLIVA ulaže velika sredstva u kontinuiranu edukaciju zaposlenih, pogotovo onih visokoobrazovanih, čiji je udjel u kompaniji veći od 50 %. U PLIVI se mladi stručnjaci zapošljavaju najčešće odmah nakon završetka obrazovanja, a

dan danas čine više od 20 % ukupnog broja zaposlenih. U Hrvatskoj je formalno školovanje prilično udaljeno od realnih potreba pa se ovoj skupini posvećuje velika pozornost kako bi što prije postali učinkoviti.

Menadžment u kompaniji iznimno je zadovoljan postignutom visokom razinom produktivnosti koja se može pripisati modernim tehnologijama, automatizaciji procesa i visokoobrazovanim stručnjacima, ali svakako i optimalnoj organizaciji rada. PLIVA kontinuirano ulaže u opremu i postrojenja, pa je tako samo u 2017. godini uloženo gotovo 200 milijuna kuna, a u planu su i nova ulaganja.

Ulaganja	
Godina	Iznos (u mil. HRK)
2015.	337,6
2016.	354,2
2017.	304,2

Za investiciju u Savskom Marofu ključna je visoka kvaliteta PLIVINIH proizvoda koju potvrđuju mnogobrojna odobrenja regulatornih agencija kao što je dozvola američke Agencije za hranu i lijekove za izvoz na američko tržište.

Činjenica da najveći dio prihoda tj. gotovo 90 posto PLIVA ostvaruje izvozom omogućila je kompaniji da se lakše nosi s izazovima na domaćem tržištu, među kojima su najveći pad cijena te problem naplate zbog kronično prezaduženog zdravstvenog sustava. Unatoč tomu, PLIVA je svoj tržišni udio u Hrvatskoj povećala na oko 10 posto.

Ukupni prihodi

Godina	Iznos (u mil. HRK)	Stopa promjene u odnosu na prethodno razdoblje
2015.	3848,9	
2016.	4082,7	6,1 %
2017.	4368,9	7,0 %

Broj zaposlenih

Godina	Broj zaposlenih	Stopa promjene u odnosu na prethodno razdoblje
2015.	2119	
2016.	2213	4,4 %
2017.	2372	7,2 %

TRŽIŠTA I IZVOZ

Udio izvoza u strukturi PLIVINE prodaje raste iz godine u godinu i danas iznosi gotovo 90 posto. PLIVIN izvoz u 2017. iznosio je gotovo tri i pol milijarde kuna, u čemu je najveći udio imalo tržište Europske unije. Značajan rast ostvaren je u Ujedinjenom Kraljevstvu što iznova potvrđuje PLIVINU uspješnost s obzirom na činjenicu da vrlo mali broj hrvatskih kompanija izvozi u tu zemlju. Sjedinjene Američke Države najveće su pojedinačno tržište s oko 900 milijuna kuna prodaje, na drugom je mjestu Njemačka, a od velike su važnosti i Ruska Federacija

te niz europskih zemalja. PLIVA je sa svojim proizvodima prisutna i na tržištima Kanade, Japana i Australije.

No ne izvoze se samo gotovi proizvodi, već i znanja i usluge te podrška poslovnim procesima koje nekoliko stotina naših zaposlenika pruža brojnim tržištima izvan Hrvatske.

Tako se u centrima u Zagrebu provode aktivnosti vezane uz financije, nabavu, ljudske potencijale i IT, kao i one vezane uz područja kontrole kvalitete i farmakovigilancije.

Riječ je o 500 do 600 kolegica i kolega čiji je primarni zadatak osigurati podršku tržištima Njemačke, Španjolske i Ujedinjenog Kraljevstva. Izvozu PLIVINIH proizvoda značajno je doprinijelo otvaranje novog pogona u Savskom Marofu, čime su povećani kapaciteti u proizvodnji aktivnih farmaceutskih supstancija te je više od 95 % proizvoda iz tog pogona namijenjeno izvozu na najveća svjetska tržišta kao što su SAD, Kanada, Japan, EU, Rusija.

Sjedinjene Američke Države najveće su pojedinačno tržište s oko 900 milijuna kuna prodaje, na drugom je mjestu Njemačka, a od velike su važnosti i Ruska Federacija te niz europskih zemalja.

U 2017. godini ostvareno je povećanje prihoda i izvoza za više od 25 posto, zaposleno je 200 novih stručnjaka te kontinuirano jača izvoz znanja i usluga na druga tržišta unutar Teva grupe. Također, nastavljeno je s ulaganjima u istraživanje i razvoj u iznosu većem od 500 milijuna kuna.

ZAGREB - EUROPSKO SJEDIŠTE TEVINIH FINACIJSKIH OPERACIJA

Centar u Zagrebu započeo je s radom 2014. godine i do sada je uspješno podržavao transakcijske financije niza europskih zemalja, poput Njemačke, Švicarske, Mađarske, Poljske, Slovenije te Češke Republike. U skladu s kontinuiranim naporima postizanja veće učinkovitosti globalnih računovodstvenih i financijskih operacija, Teva je odlučila konsolidirati sve aktivnosti financijskih operacija u Europi u jedinstveni centar u Zagrebu, što znači da svojim poslovanjem obuhvaća i druge zemlje kao što su Španjolska, Italija, Velika Britanija, Francuska te Nizozemska.

▲ Tevin Centar financijskih aktivnosti Zagreb nastavio je sa širenjem poslovanja i pružanjem financijske podrške još većem broju zemalja u Europi.

▲ Najprestižniju nagradu Zlatni ključ za najboljeg hrvatskog izvoznika u 2015. godini u kategoriji velikih tvrtki osvojila je upravo PLIVA.

NAGRADE I PRIZNANJA PLIVI

2016. GODINA

PLIVA - NAJBOLJI HRVATSKI VELIKI IZVOZNIK

Na 11. Konvenciji hrvatskih izvoznika održanoj 2016. godine u organizaciji udruge Hrvatski izvoznici dodijeljene su nagrade Zlatni ključ najboljim izvoznicima u 2015. godini. Najprestižniju nagradu Zlatni ključ za najboljeg hrvatskog izvoznika u kategoriji velikih tvrtki osvojila je upravo PLIVA.

Primajući nagradu od tadašnjeg premijera Tihomira Oreškovića, predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan istaknuo je: „Velika mi je čast danas biti ovdje i u ime svih kolega u PLIVI preuzeti nagradu Zlatni ključ za najvećeg hrvatskog izvoznika. Čestitam ostalim dobitnicima, ali i svim nominiranim jer ove tvrtke predstavljaju najkvali-

tetniji dio hrvatskog gospodarstva koji pokazuje svoje konkurentne sposobnosti na zahtjevnim stranim tržištima. Više od 90 posto PLIVINE proizvodnje se izvozi, više nego ikada ulažemo u istraživanje i razvoj, a u posljednje tri godine 1,3 milijarde kuna uložili smo u nove pogone, što je također najveći iznos u povijesti kompanije. Uvjeren sam kako će sve navedeno dodatno pridonijeti tome da se i dalje uspješno nosimo s najjačima na svijetu.“

TRI ZLATNA INDEKSA

Na svečanoj ceremoniji dodijeljene su nagrade Zlatni indeks 2016. kompanijama koje su najviše pridonijele kvalitetnijem studentskom životu, obrazovanju i usavršavanju u protekloj godini.

Zlatni indeks jedinstveni je projekt na području Republike Hrvatske u organizaciji udruge eStudent koja potiče suradnju poduzeća sa studentima organizirajući razne zajedničke aktivnosti s ciljem što boljeg povezivanja akademske zajednice i poslovnog svijeta. PLIVA je nagrađena s čak tri Zlatna indeksa u kategorijama Stručna praksa, Ulaganje u studentske udruge i projekte te Najbolji imidž prema percepciji studenata. „Posebno smo ponosni na ovo priznanje jer ga dodjeljuju sami studenti. Već niz godina sudjelujemo u studentskim projektima kako bismo doprinijeli obrazovanju, pogotovo njegovu praktičnom aspektu, jer znamo kako ulaganjem u studente zapravo ulažemo u svoju budućnost.

Danas u našoj kompaniji rade stručnjaci koji su svoje karijere u PLIVI započeli upravo kao studenti završnih godina fakulteta i koji sada svoja znanja rado dijele s novim generacijama studenata. Ovo priznanje svakako je najljepša zahvala kolegama koji dio svog vremena posvećuju studentima od kojih smo do sada mnogo toga naučili“, istaknula je Blagica Petrovac Šikić, direktorica Ljudskih potencijala.

1 PLIVA je nagrađena s čak tri Zlatna indeksa u kategorijama Stručna praksa, Ulaganje u studentske udruge i projekte te Najbolji imidž prema percepciji studenata

PLIVI TREĆI PUT OSVOJILA ZLATNI KLJUČ ZA NAJBOLJEG VELIKOG IZVOZNIKA

Na 12. Konvenciji hrvatskih izvoznika u lipnju 2017. godine dodijeljene su nagrade Zlatni ključ najboljim izvoznicima u prethodnoj godini. Od 2008. godine udruga Hrvatski izvoznici ova priznanja dodjeljuje najuspješnijim izvoznicima u Hrvatskoj u 14 kategorija. Treću godine zaredom PLIVA je dobitnik najprestižnije nagrade Zlatni ključ za najboljeg hrvatskog izvoznika u kategoriji velikih tvrtki, a proglašena je i najboljim izvoznikom u Njemačku i Kanadu.

„Prošle sam godine istaknuo da sam uvjeren kako ćemo se i u 2016. godini uspješno nositi s najjačima na tržištu te sam iznimno ponosan na svih 2300 kolega u PLIVI koji su omogućili ovaj veliki uspjeh. Ponosan sam što smo samo u prvih nekoliko mjeseci ove godine zaposlili 90 novih djelatnika, kontinuirano povećavamo izvoz, nastavljamo ulagati u istraživanje i razvoj te smo izvrstan primjer drugima kako se u Hrvatskoj bez obzira na izazovnu svakodnevnicu može kvalitetno i uspješno poslovati“, istaknuo je Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE, prilikom preuzimanja nagrade od tadašnje ministrice gospodarstva i potpredsjednice

Danas u našoj kompaniji rade stručnjaci koji su svoje karijere u PLIVI započeli upravo kao studenti završnih godina fakulteta i koji sada svoja znanja rado dijele s novim generacijama studenata.

2

Vlade Martine Dalić, koja je naglasila da je jedan od glavnih ciljeva Vlade smanjivanje troškova hrvatskim izvoznicima kako bi postali što konkurentniji na međunarodnom tržištu.

PLIVA – NAJBOLJI POSLODAVAC 2016. GODINE

I 2016. godine PLIVA Hrvatska uvrštena je na popis Top 5 Poslodavaca partnera te drugu godinu zaredom proglašena najboljim poslodavcem u Hrvatskoj, ostvarivši visokih 98 % bodova prilikom certificiranja.

Certifikat Poslodavac partner priznanje je struke za upravljanje ljudskim potencijalima, koje dodjeljuje tim neovisnih stručnjaka temeljem analize cjelovitog strateškog pristupa hrvatskih tvrtki svim ključnim segmentima upravljanja ljudskim potencijalima – strategiji, regrutiranju i selekciji, upravljanju učinkom, usavršavanju i razvoju te odnosu prema zaposlenicima.

Iz konzultantske tvrtke Selectio, koja stoji iza certifikata Poslodavac partner, ističu: „Kvalitetno upravljanje ljudskim kapitalom, koje se očituje kroz partnerski odnos poslodavca i posloprimca, uz sposobnost poslodavca da se najboljim kadrovima nametne kao poslodavac izbora, glavna je

3

2 Treću godine zaredom PLIVA je dobitnik najprestižnije nagrade Zlatni ključ za najboljeg hrvatskog izvoznika u kategoriji velikih tvrtki, a proglašena je i najboljim izvoznikom u Njemačku i Kanadu.

3 PLIVA Hrvatska uvrštena je na popis Top 5 Poslodavaca partnera te drugu godinu zaredom proglašena najboljim poslodavcem u Hrvatskoj, ostvarivši visokih 98 % bodova prilikom certificiranja.

odrednica prednosti poduzeća u današnjem gospodarstvu.“

„Veliku pozornost posvećujemo dobrobiti zaposlenika na radnome mjestu i što većoj fleksibilnosti koju im nastojimo omogućiti. Primjerice, projekt „Zdravo radno mjesto“ usmjeren je na unaprjeđenje zdravlja naših kolega kao dio podizanja svijesti o važnosti brige o zdravlju, zdravoj prehrani i tjelo- vježbi te prevenciji bolesti. Radimo na tome da radno mjesto bude poticajno i izazovno u radu, ali i ugodno, zdravo i zabavno okru- ženje za sve zaposlenike“, izjavila je Blagi- ca Petrovac Šikić, viša direktorica Ljudskih potencijala PLIVE Hrvatska.

POSLODAVAC PRVOG IZBORA ZA 2016. – PLIVA NA DRUGOME MJESTU ZA VISOKO OBRAZOVANE STRUČNJAKE

Portal Moj-Posao već dvanaestu godinu zaredom provodi istraživa- nje o poslodavcima pr- vog izbora koje se temelji na percepciji više od 15 000 ispita- nika o samim tvrtkama. Od ispitanika se tra- ži da imenuju (redom) tri poslodavca prvog izbora bez ponuđenih naziva tvrtki. PLIVA je ove godine napredovala za dva mjesta te

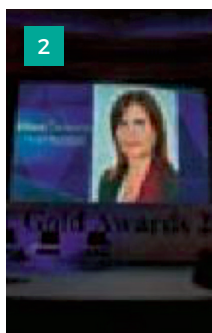
je u sveukupnom poretku zauzela peto mjesto, dok ispitanici s visokom stručnom spremom stavljaju PLIVU na visoko drugo mjesto među poslodavcima prvog izbora, navodeći je kao jednu od dvije kompanije u kojoj bi najradije radili. Ovaj podatak pokazatelj je dobre reputacije kompanije te olakšava privlačenje i zapošljavanje najboljih zaposlenika. U istraživanju ispitanici su imali priliku odabrati između osam razloga atraktivnosti poslodavca prvog izbora. Sudionici istraživanja PLIVU doživljavaju poželjnom tvrtkom za rad upravo zbog sigurnosti radnog mjesta, socijalne odgovornosti poslodavca, kvalitetnih međuljudskih odnosa, prilike za napredak u struci, plaće i ostalih benefita te ukupnog imidža u poslovnom svijetu.

2017. GODINA - PLIVI ZLATNI KLJUČ ZA NAJBOLJEG IZVOZNIKA U NJEMAČKU

Na 13. Konvenciji hrvatskih izvoznika u lipnju 2018. godine dodijeljene su nagrade Zlatni ključ najboljim izvoznici u 2017. godini. Drugu godinu zaredom PLIVA je dobitnik ugledne nagrade za najboljeg izvoznika u Njemačku. Nagrade je uručio Boris Vujčić, guverner Hrvatske narodne banke.

„Čast mi je u ime PLIVE i ove godine preuzeti nagradu za najboljeg hrvatskog izvoznika u Njemačku. Ova je nagrada priznanje za dugogodišnji predani rad svih mojih kolega koji su zaslužni za PLIVIN uspjeh na globalnoj razini.

PLIVA je već dugi niz godina jedan od najznačajnijih hrvatskih izvoznika, ne samo u Njemačku već u brojne druge zemlje, a udio izvoza u strukturi PLIVINE prodaje raste iz godine u godinu i danas iznosi gotovo 90 posto“, naglasio je predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan prilikom preuzimanja nagrade. Od 2008. godine otkad se dodjeljuju nagrade Zlatni ključ najuspješnijim izvoznici u PLIVA je osvojila ukupno 11 nagrada.

1 Drugu godinu zaredom PLIVA je dobitnik ugledne nagrade za najboljeg izvoznika u Njemačku.

2 Na konferenciji ICT Gold Awards, Milica Šaravanja, viša direktorica Globalnog IT Centra Zagreb, uvrštena je među 50 najutjecajnijih žena u Hrvatskoj u sektoru informatičke tehnologije.

NAGRADA PLIVI ZA USPJEŠNU SURADNJU S FBF-OM

Na svečanom obilježavanju 135. obljetnice Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu PLIVI je dodijeljeno priznanje za uspješnu suradnju s Fakultetom. FBF je jedini fakultet i vodeća znanstveno-istraživačka institucija u Republici Hrvatskoj koja obrazuje farmaceutske i medicinsko-biokemijske stručnjake, stoga je ova suradnja iznimno bitna jer pridonosi kvaliteti obrazovanja budućih kolega.

MILICA ŠARAVANJA MEĐU 50 NAJUTJECAJNIJIH ŽENA U SEKTORU INFORMATIČKE TEHNOLOGIJE U HRVATSKOJ

Na konferenciji ICT Gold Awards, Milica Šaravanja, viša direktorica Globalnog IT Centra Zagreb, uvrštena je među 50 najutjecajnijih žena u Hrvatskoj u sektoru informatičke tehnologije. Ovaj izbor proveo je žiri u čijem su sastavu bili urednici i novinari hrvatskih novina i časopisa te rukovoditelji poznatih kompanija, a predsjednica organizacijskog odbora bila je prof. dr. sc.

3

MIHAEL FURJAN IZABRAN ZA PREDSEDNIKA UDRUGE PROIZVOĐAČA LIJEKOVA

Članovi Udruge proizvođača lijekova u sklopu Hrvatske udruge poslodavaca (HUP-UPL) na izbornoj skupštini održanoj u travnju 2017. godine izabrali su Mihaela Furjana, predsjednika Uprave PLIVE Hrvatska, za novog predsjednika Udruge u narednom jednogodišnjem mandatu. Mihael Furjan ovom je prilikom istaknuo osnovne smjernice i ciljeve djelovanja Udruge za vrijeme aktualnog mandata, tijekom kojeg mu podršku u radu pružaju brojne kolegice i kolege.

Mirjana Pejić Bach s Katedre za informatiku Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nakon višemjesečnog velikog istraživačkog rada u kojemu se proučavalo nekoliko stotina životopisa, a posebno doprinos kandidatkinja hrvatskom sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije, članovi žirija odabrali su 50 žena za koje vjeruju da su u proteklom radu dokazale da imaju velik pozitivni utjecaj na hrvatski sektor ICT-ja.

ANDOL PROGLAŠEN SUPERBRANDOM U SRBIJI

Na temelju dugogodišnje tradicije i stvarnog povjerenja, Andolu je ove godine dodijeljena prestižna titula Superbrands u kategoriji farmaceutskih proizvoda. Riječ je o priznanju koje se posljednje četiri godine dodjeljuje najznačajnijim brendovima na tržištu. Organizacija Superbrands jedini je globalni i neovisni autoritet na području brandinga koji djeluje u brojnim zemljama širom svijeta. Nagrada Superbrands dodjeljuje se proizvodu koji objedinjuje visoko ocijenjenu kvalitetu, originalnost i emotivnu vrijednost koju proizvod ima za krajnjeg korisnika. Osvajanje ove nagrade dodatna je potvrda kvalitete PLIVINIH proizvoda, ali i značenja PLIVINOOG brenda kako na srpskom tako i na tržištu cijele regije.

3 Članovi Udruge proizvođača lijekova u sklopu Hrvatske udruge poslodavaca (HUP-UPL) na izbornoj skupštini održanoj u travnju 2017. godine izabrali su Mihaela Furjana, predsjednika Uprave PLIVE Hrvatska, za novog predsjednika Udruge u narednom jednogodišnjem mandatu.

„Kao jedan od najvećih partnera domaćem zdravstvenom sustavu koji uključuje brojne zdravstvene ustanove kao što su bolnice, ljekarne, veleprodajnice, HZZO, ali i bolesnike, zainteresirani smo za njegovu stabilizaciju. Usprkos najavljenim reformama i provedenim sanacijama još se ne primjećuju znakovi oporavka. Očekujemo da se u narednom razdoblju fokus stavi na reforme koje će osloboditi potencijal domaće farmaceutske industrije, posebice u kontekstu velikog broja nameta, izrazito dugih rokova plaćanja, ali i poreznih poticaja za istraživanje i razvoj koji su izostali u protekle dvije godine”.

Osvajanje nagrade SuperBrands dodatna je potvrda kvalitete PLIVINIH proizvoda, ali i značenja PLIVINOOG brenda kako na srpskom tako i na tržištu cijele regije.

Udruga proizvođača lijekova uz PLIVU broji još sedam članova čiji je cilj udruženim snagama poticati i promovirati tehnološki i ekonomski razvoj farmaceutske industrije u Hrvatskoj razvijanjem i stavljanjem u promet efikasnih i dostupnih lijekova radi poboljšanja kvalitete zdravlja ljudi i kvalitete zdravstvene zaštite općenito.

Zapošljavanjem više od 4500 radnika, članice Udruge svojim aktivnostima daju značajan doprinos ukupnoj pozitivnoj gospodarskoj bilanci Hrvatske promovirajući pozitivnu investicijsku klimu i visokotehnološki napredak u Hrvatskoj.“

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA

BORBA PROTIV KORUPCIJE

U Tevi su mito i korupcija najstrože zabranjeni. Oni štete poslovanju te su u sukobu s Tevinim najdubljim uvjerenjima koja se odnose na ispravno postupanje u poslu. Nijedan Tevin zaposlenik i ni jedna osoba koja djeluje u Tevino ime ne smije primiti ili dati mito, proviziju ili bilo kakav drugi iznos s ciljem dobivanja posla, utjecaja na donošenje neke odluke ili stjecanja nepoštene poslovne prednosti. Tevina Globalna politika sprečavanja korupcije ima za cilj osigurati da kompanija sve svoje aktivnosti provodi etično i u skladu sa svim primjenjivim zakonima i kodeksima, uključujući međunarodne antikorupcijske zakone, poput članka 291A izraelskoga kaznenog zakona, američkog Zakona o sprečavanju korupcije u inozemstvu (FCPA) te britanskog Zakona protiv podmićivanja, kao i sve važeće lokalne zakone i propise. Politika sprečavanja korupcije određuje minimalne standarde koji se tiču sprečavanja korupcije te je nadopuna Kodeksu poslovnog ponašanja i Pravilima compliancea. Teva isto ponašanje zahtijeva od svake treće strane koja djeluje u njezino ime.

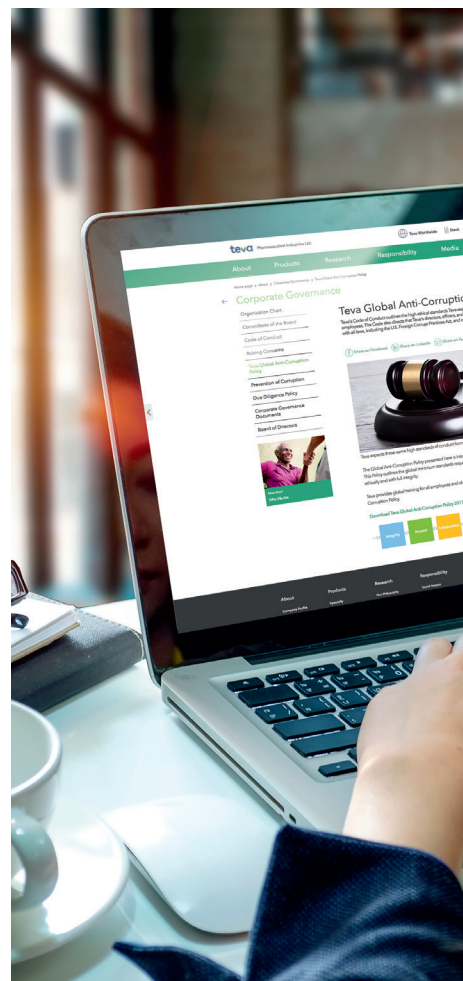
Politika definira globalne standarde i kontrolne mehanizme kojima se osigurava integritet Tevinog poslovanja i suzbija korupcija. Tevinom Globalnom politikom o odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice detaljnije se definiraju globalni standardi vezani uz odnose s predstavnicima ove važne skupine dionika. Ti odnosi uključuju promidžbene i nepromidžbene aktivnosti.

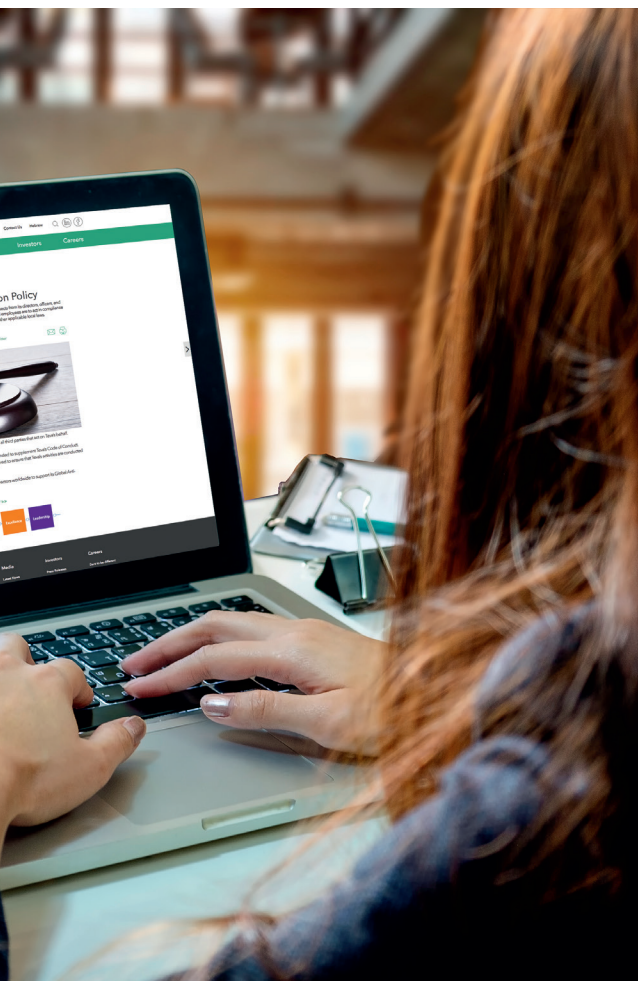
Globalna politika o odnosima s državnim službenicima Tevi omogućuje upravljanje potencijalnim visokorizičnim odnosima s državnim službenicima koji nisu predstavnici zdravstvene zajednice. Postupak dubinskog snimanja za Globalni compliance opisuje minimalne globalne standarde vezane uz angažman predstavnika treće strane. Navedene se politike primjenjuju na

Globalna politika o odnosima s državnim službenicima Tevi omogućuje upravljanje potencijalnim visokorizičnim odnosima s državnim službenicima koji nisu predstavnici zdravstvene zajednice.

sve zaposlenike. Navedene politike nadopunjuju Kodeks poslovnog ponašanja minimalnim globalnim standardima kako bi se osiguralo da se Tevine aktivnosti u cijelom svijetu provode uz poštovanje načela etičnosti i integriteta. Politika o suzbijanju korupcije dostupna je na Tevinoj internetskoj stranici http://www.tevapharm.com/files/about/corporate_governance/global_anti-teva_GC_PreventionCorruption_external_Jan2017_final_013017_signed.pdf.

Teva ima i poseban Ured za poslovni integritet odgovoran za zaprimanje i ispitivanje svih prijava nepropisnog ponašanja, s kojim zaposlenici mogu stupiti u kontakt osobno, putem pisma, telefona, e-pošte ili putem posebne platforme za podnošenje prijava. Svake godine svi Tevini, pa tako i PLIVINI zaposlenici i menadžeri, prolaze poseban

Tevina temeljna načela compliancea

- NE “KUPUJEMO” POSLOVE
- NE KORISTIMO SE TREĆIM STRANAMA KAKO BISMO ČINILI ONO ŠTO NE SMIJEMO SAMI UČINITI
- POŠTUJEMO PRIVATNOST
- KVALITETNO I POUZDANO IZRAĐUJEMO VLASTITE PROIZVODE
- PRIJAVLJUJEMO NUSPOJAVE I PRITUŽBE NA PROIZVOD
- IZBJEGAVAMO ILI RAZOTKRIVAMO SUKOB INTERESA
- PRIDRŽAVAMO SE KODEKSA POSLOVNOG PONAŠANJA, VAŽEĆIH ZAKONA, PROPISA, PRAVILA I POSTUPAKA
- TRANSPARENTNO I PRECIZNO VODIMO POSLOVNE KNJIGE I EVIDENCIJE
- OSTAJEMO VJERNI TEVINIM VRIJEDNOSTIMA

trening iz područja primjene Globalne politike za sprečavanje korupcije.

COMPLIANCE – ODGOVORNOST SVAKOG ZAPOSLENIKA

Compliance promiče organizacijsku kulturu etičnog ponašanja i pruža podršku zaposlenicima kompanije kako bi u svom radu primjenjivali integritet i radili sukladno propisima koji reguliraju farmaceutsku industriju. Compliance obvezuje sve Tevine zaposlenike i sve treće strane koje djeluju u njeno ime na primjenjivanje najviše razine integriteta u vezi s Tevinim poslovanjem i izbjegavanje svakog ponašanja koje se protivi njenim vrijednostima ili može naštetiti njenom ugledu. Izniman ugled jedna je od najvažnijih Tevinih vrijednosti. Djelovanje prema etičkim načelima i uz osobni integri-

Compliance promiče organizacijsku kulturu etičnog ponašanja i pruža podršku zaposlenicima kompanije kako bi u svom radu primjenjivali integritet i radili sukladno propisima koji reguliraju farmaceutsku industriju.

tet od ključne je važnosti za Tevino poslovanje. Tevina predanost integritetu znači da bi Teva radije izgubila priliku ili mogućnost prodaje nego ih ostvarila koristeći se nepri- mjerenim ili neetičnim sredstvima.

Teva se bez iznimke protivi svim oblicima podmićivanja i korupcije državnih službenika, privatnih osoba ili poslovnih subjekata i strogo ih zabranjuje.

Teva ne tolerira korupciju, bez obzira na lokalne običaje. Tevin odnos s državnim službenicima mora biti u skladu s važećim zakonima, pravilima i propisima, uključujući i antikorupcijske zakone. Sve pogodnosti osigurane državnim službenicima i troškovi vezani uz njih moraju biti razumni, opravdani, u potpunosti transparentni te ispravno i detaljno evidentirani u Tevinim poslovnim

knjigama, u skladu s lokalnim finansijskim i računovodstvenim politikama i postupcima. Teva provodi interne kontrole kako bi se osiguralo točno evidentiranje Tevinih transakcija u poslovnim knjigama, kako bi se točno navela sva Tevina imovina kao i kontrola pristupa toj imovini.

U svojim odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice Teva poštuje najviše etičke standarde. Većina država ima zakone, propise i najbolju praksu (unutar pravila ponašanja u industriji) koji se odnose na dozvoljeni opseg odnosa s predstavnicima zdravstvene zajednice i Teva takve zakone, propise i najbolju praksu u potpunosti poštuje. Uz to, Teva u odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice poštuje i načela pravičnosti i integriteta. Teva i od treće strane koja djeluje u njeno ime očekuje po-

štivanje etičkih standarda sličnih Tevinima kao i poštivanje svih važećih zakona. Treća strana odnosi se na svaku osobu ili poslovni subjekt koji Teva zaposli za pružanje usluga. Teva može angažirati treće strane da djeluju u njeno ime samo kad za to postoji poslovno opravdanje u dobroj vjeri. Isplate trećim stranama moraju biti razumne i temeljiti se na tržišnim cijenama. Treća se strana nikada ne smije koristiti kako bi neprimjereno utjecala na bilo koju radnju ili odluku neke osobe u pribavljanju ili zadržavanju nekog posla ili osiguranju povoljnijeg položaja za Tevu. Teva putem treće strane ne smije neizravno poduzeti radnje koje sama ne može poduzeti izravno.

U svojim odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice Teva poštuje najviše etičke standarde.

Također, Teva provodi dubinsku provjeru onih predstavnika trećih strana čije funkcije uključuju aktivnosti uz koje se veže mogući

rizik od korupcije. Takvi predstavnici trećih strana moraju biti angažirani temeljem pisanih ugovora kojima su obuhvaćena antikorupcijska jamstva i zaštitni mehanizmi. Detaljan opisi Tevinih postupaka u angažiranju trećih strana i njihove dubinske provjere regulirani su Tevinom posebnom politikom, a dostupni su i u poglavlju Kodeksa poslovnog ponašanja „Postupak dubinskog snimanja za globalnu usklađenost“.

PLIVA HRVATSKA u potpunosti primjenjuje Tevinu Globalnu politiku sprečavanja korupcije. Osim toga, PLIVA je potpisnica Ugovora o etičkom oglašavanju lijekova s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, putem kojeg zdravstvena administracija pokušava dodatno kontrolirati koliko je, u koju svrhu i na koga farmaceutska tvrtka trošila novac te kažnjavati moguće zloporabe, odnosno uvjetovanje propisivanja nekoga lijeka. Sve farmaceutske kompanije u Hrvatskoj dužne su već sedam godina svake godine prijaviti sva ulaganja u suradnju sa zdravstvenim radnicima i organizacijama, u skladu s Etičkim ugovorom koji su potpisale s HZZO-om. Na taj način oglašavanje i uporaba lijekova postaju transparentniji i primjereniji visokim moralnim standardima u području promidžbe lijekova, koji su već detaljno definirani važećim Pravilnikom o načinu oglašavanja lijekova.

KODEKS EUROPSKE UDRUGE PROIZVOĐAČA GENERIČKIH LIJEKOVA (MfE)

PLIVA je već godinama članica HUP-ove Udruge proizvođača lijekova, osnovane 2009. godine kao dobrovoljna, neovisna i neprofitna udruga poslodavaca koja okuplja domaće proizvođače lijekova te štiti i promiče prava i interese svojih članova koji su organizirani i posluju u Republici Hrvatskoj, u skladu s važećim propisima. Etično ponašanje u oglašavanju lijekova i medicinskih proizvoda ključno je za ostvarenje misije Udruge jer je davanje objektivnih, točnih i

znanstveno utemeljenih informacija o lijekovima i medicinskim proizvodima zdravstvenim radnicima preduvjet za donošenje racionalnih odluka prilikom propisivanja lijekova i medicinskih proizvoda krajnjim korisnicima. Prihvatanjem Etičkog kodeksa Udruga uspostavlja vidljiva i jasna pravila postupanja kojih su se članovi Udruge dužni pridržavati u provođenju svojih aktivnosti oglašavanja o lijekovima i medicinskim proizvodima.

S obzirom na to da je HUP-UPL pristupila članstvu u Europskoj udruzi proizvođača generičkih lijekova (Medicines for Europe, MfE), sve njezine članice, pa tako i Teva kao i njezina članica PLIVA, u svom se poslovanju pridržavaju normi i pravila koja su propisana Etičkim kodeksom MfE, čime se osiguravaju kvalitetni i pristupačni lijekovi za milijune Europljana. Članice su tvrtke i nacionalne udruge proizvođača generičkih i biološki istovjetnih proizvođača lijekova. Krajem 2015. godine Članice HUP-UPL-a usvojile su kodeks kojim su postavljeni visoki etički standardi za industriju lijekova u interakciji sa zdravstvenom zajednicom i kojim su domaći proizvođači lijekova uveli Hrvatsku u krug zemalja koje primjenjuju visoke standarde poslovanja. Kodeksom je također regulirana javna i transparentna objava svih kontakata s udrugama pacijenata, koja se odnosi na opseg, sadržaj i sve financijske i nefinancijske detalje takve suradnje. Europska udruga proizvođača generičkih lijekova podržava „Popis smjernica koje promiču dobru praksu upravljanja u farmaceutskom sektoru“ (List of Guiding Principles Promoting Good Governance in the Pharmaceutical Sector) u okviru platforme društveno odgovornog poslovanja Europske komisije.

Kako bi se osiguralo dobro upravljanje, interakcije moraju počivati na osnovnim načelima poštenja, međusobnog poštovanja, osjetljivosti, odgovornosti, suradnje i transparentnosti. Kodeks MfE-a dotiče se i temeljnih vrijednosti kao što su neovisnost,

**PLIVA
HRVATSKA u
potpunosti pri-
mjenjuje Tevinu
Globalnu politi-
ku sprečavanja
korupcije.**

stvarna tržišna vrijednost pruženih usluga te ažurirana znanstvena dokumentacija koja se koristi u interakciji sa zdravstvenim djelatnicima, zdravstvenim ustanovama, pacijentima i udrugama pacijenata. Cilj je Kodeksa ponašanja u interakciji sa zdravstvenim djelatnicima i ustanovama stvoriti okvir normi i načela kojim se promiče povjerenje, odgovorno ponašanje i poštovanje između proizvođača lijekova i zdravstvene zajednice, uključujući zdravstvene djelatnike, zdravstvene ustanove, pacijente i udruge pacijenata. Načela Kodeksa obavezujuća su, a njegova posebna vrijednost ta što sadržaj uključuje poglavlje o pravilima transparentnosti i zahtjevima za objavljivanje informacija.

PRVO PLIVINO IZVJEŠĆE O PRIJENOSU VRIJEDNOSTI

S ciljem poštivanja visokih etičkih standarda te sukladno očekivanjima bolesnika, državnog odnosno javnog sektora i drugih sudionika zdravstvenog sustava, farmaceutske kompanije diljem Europe obvezale su se na objavu prijenosa vrijednosti zdravstvenim radnicima i zdravstvenim organizacijama usvajanjem kodeksa EFPIA-e i Medicines for Europe. Sredinom 2018. godine PLIVA je objavila prvo izvješće o prijenosu vrijednosti za 2017. godinu te potpuno transparentno prikazala detalje svojih ulaganja u medicinsku zajednicu i zdravstveni sustav. PLIVINO Izvješće o prijenosu vrijednosti i korištenoj metodologiji u primjeni Kodeksa dostupno je putem poveznice <http://www.pliva.hr/zajednica/suradnja-sa-zdravstvenom-zajednicom>.

PLIVA je kompanija posvećena održavanju svojih odnosa sa zdravstvenim radnicima i organizacijama, stoga u potpunosti podupire obvezu Europske federacije farmaceutske industrije i njezine udruge inovativnih proizvođača lijekova (EFPIA) te organizacije Medicines for Europe javne objave prenesenih vrijednosti pojedinačnom zdravstvenom radniku ili zdravstvenoj organizaciji.

Sredinom 2018. godine PLIVA je objavila prvo izvješće o prijenosu vrijednosti za 2017. godinu te potpuno transparentno prikazala detalje svojih ulaganja u medicinsku zajednicu i zdravstveni sustav.

Odnos između farmaceutske industrije i zdravstvenih radnika i organizacija osnovan na zdravim temeljima u najboljem je interesu bolesnika. Kodeksi EFPIA-e i Medicines for Europe o objavljivanju podataka doneseni su s ciljem zaštite integriteta tih odnosa i predstavljaju korak naprijed u promicanju veće transparentnosti i izgradnji snažnijeg povjerenja između farmaceutske industrije, medicinske zajednice i društava diljem Europe.

KODEKS EFPIA-e

Kodeks EFPIA-e o objavljivanju podataka službeni je kodeks ponašanja Udruge inovativnih proizvođača lijekova koji ima za cilj uspostaviti vidljiva i jasna pravila i postupke kojih su se članovi Udruge dužni pridržavati u provođenju aktivnosti oglašavanja o lijekovima prema zdravstvenim radnicima, na

COMPLIANCE U HRVATSKOJ – USPJEŠNA REVIZIJA

Globalni revizorski tim 2016. godine u Hrvatskoj je proveo reviziju Odjela compliance i ta je revizija bila prilika za dodatno unaprjeđenje procesa i podizanje kvalitete rada.

Nakon uspješno odrađenog prvog dijela revizije, dostavljanja svih zatraženih podataka te izuzetno zadovoljavajućih odgovora na sva postavljena pitanja u zadanom roku, uslijedio je niz razgovora s menadžmentom kompanije, a potom i drugim kolegama s kojima su se revizori željeli i osobno upoznati. Hrvatska se ovime pridružila nizu uspješno provedenih revizija u zemljama regije Jugoistočne Europe i dokazala kako PLIVA i na ovim izazovnim tržištima djeluje s visokom razinom integriteta i etičnosti te može biti uzor mnogima.

način koji će u najvećoj mogućoj mjeri osigurati profesionalno i etično ponašanje kao i transparentnost u postupanju radi postizanja racionalne farmakoterapije i osiguranja kvalitetne zdravstvene zaštite usmjerene na dobrobit bolesnika u Republici Hrvatskoj. U skladu s Kodeksom, svi članovi EFPIA-e objavljuju podatke o prijenosu vrijednosti zdravstvenim radnicima i zdravstvenim organizacijama. Više informacija o Kodeksu EFPIA-e možete pronaći na njihovim službenim stranicama.

KODEKS MEDICINES FOR EUROPE

Kodeks ponašanja organizacije Medicines for Europe o interakcijama sa zdravstvenom zajednicom (*The Medicines for Europe Code*) ima za cilj postaviti okvir standarda i načela koji promiče povjerenje, odgovorno pona-

**Odnos između
farmaceutske
industrije i
zdravstvenih
radnika i
organizacija
osnovan
na zdravim
temeljima
u najboljem
je interesu
bolesnika.**

šanje i poštovanje između farmaceutskih tvrtki i zdravstvene zajednice, uključujući zdravstvene stručnjake, zdravstvene organizacije, pacijente i organizacije pacijenata. Opširnije informacije o Kodeksu Medicines for Europe dostupne su na njihovim službenim stranicama.

POLITIČKE AKTIVNOSTI

Zakon dopušta osobnu političku aktivnost zaposlenika u svrhu pružanja podrške kandidatima ili strankama, ali pod uvjetom da se ne obavlja tijekom radnog vremena i da se ne financira sredstvima kompanije. Ako zaposlenik osobno sudjeluje u građanskim ili političkim aktivnostima, u svakom trenutku treba jasno dati do znanja da se radi o njegovim vlastitim stavovima i postupcima s kojima Teva ni na koji način nije povezana.

LJUDSKA PRAVA

STRATEGIJA I MENADŽMENT

POLITIKE I SMJERNICE ZA OSTVARIVANJE LJUDSKIH PRAVA

Pravila poslovnog ponašanja propisuju, između ostalog, zabranu diskriminacije, bilo kakve vrste uznemiravanja te podržavanje različitosti. Pravilima je također propisana obveza primjene radnog zakonodavstva te načela zaštite osobnih podataka.

NEDISKRIMINACIJA

POSTUPCI ZA SPREČAVANJE SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE U POSLOVANJU I NAČIN PRAĆENJA

S obzirom na to da zakonodavstvo Republike Hrvatske kroz nekoliko zakona regulira pitanja zabrane diskriminacije, u PLIVI je dodatno propisan postupak primanja i rješavanja pritužbi vezanih za uznemiravanje i spolno uznemiravanje. Za zaprimanje i rješavanje takvih pritužbi imenovane su dvije ovlaštene osobe.

PLIVA POTPISALA POVELJU O RAZNOLIKOSTI

PLIVA je jedna od prvih potpisnika Povelje o raznolikosti, inicijative pokrenute u 16 zemalja Europske unije, s ciljem poticanja provedbe po-

litike raznolikosti u poslovnom sektoru. Od samih početaka PLIVA podržava raznolikost na radnome mjestu i borbu protiv diskriminacije. Povelju o raznolikosti potpisali su u listopadu 2017. predsjednici uprava 34 poduzeća i organizacije iz Hrvatske, čime su se obvezali na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju. Od organizacija koje su usvojile Povelju očekuje se da donesu

Od samih početaka PLIVA podržava raznolikost na radnome mjestu i borbu protiv diskriminacije. Povelju o raznolikosti potpisali su u listopadu 2017. predsjednici uprava 34 poduzeća i organizacije iz Hrvatske, čime su se obvezali na provođenje politike raznolikosti i nediskriminacije u svojim radnim sredinama i poslovnom okruženju

politiku o poštivanju raznolikosti, provode i promiču načela raznolikosti te da izvještavaju o svojim aktivnostima u ovom području. Razumijevanje i prihvaćanje raznolikosti kao temeljne vrijednosti suvremenog društva dokaz je da hrvatska poduzeća aktivno promišljaju svoju buduću konkurentnost i da prate korak globalnih trendova. Nositelj projekta u Hrvatskoj je Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj (HR PSOR), čiji je PLIVA član od samog osnutka.

Predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan, kao potpisnik Povelje, ovom je prilikom istaknuo: „Raznolikost je od neizmjerne vrijednosti i važnosti u PLIVI i omogućuje nam da budemo što kreativniji i inovativniji u svakodnevnom poslu. Naši zaposlenici nositelj su PLIVINA uspjeha i zbog njih smo već godinama farmaceutske lider u Hrvatskoj i regiji. Upravo zbog njih iznimno je važno da u PLIVI imamo radno okruženje u kojem se zaposlenici osjećaju ugodno i zadovoljno u svojoj individualnosti.“ Potpisivanje Povelje potvrđuje kako će PLIVA i dalje javno podržavati, štiti i razvijati raznolikost u kompaniji te će nastaviti s razvojem poticajnog radnog okruženja za sve, bez obzira kojoj manjinskoj skupini pripadali.

Povelja o raznolikosti Hrvatska razvija se u sklopu projekta I.D.E.A.S. (*Innovation. Diversity. Economy. Awareness. Success.*) kojeg sufinancira Europska unija, Opća uprava za pravosuđe.

LJUDSKI POTENCIJALI

PLIVA ulaže značajna sredstva u razvoj svojih zaposlenika omogućujući im konkurentnost na domaćem i međunarodnom tržištu. Istodobno potiče raznolikost među svojim zaposlenicima jer je upravo raznolikost jedna od temeljnih vrijednosti modernog društva, ali i preduvjet veće kreativnosti, dosizanja punog potencijala i ostvarenja individualnih talenata svakog zaposlenika

Ono što PLIVU razlikuje od sličnih organizacija jest visoka zastupljenost žena u Upravi i na menadžerskim pozicijama. O tome jasno svjedoči podatak da su u Upravi kompanije od četiri člana dvije žene, a da u strukturi menadžera žene sudjeluju s čak 72 posto. Time se PLIVA pozicionirala daleko iznad hrvatskog, ali i prosjeka Europske unije, u kojoj su 2017. godine žene visoke menadžerske pozicije zauzimale u samo 26 posto kompanija. Izvor: <https://www.grantthornton.global/globalassets/1.-member-firms/global/insights/women-in-business/grant-thornton-women-in-business-2018-report.pdf>

ZAPOŠLJAVANJE I ODNOS RADNE SNAGE I UPRAVE

Na dan 31. prosinca 2016. godine u PLIVI Hrvatska d.o.o. bilo je zaposleno 2213 zaposlenika. U strukturi zaposlenih prevladavale su žene s 59 % ili točnije 1297 zaposlenih žena. Kako je većina PLIVINOG poslovanja locirana na području Grada Zagreba i okolice, na tom području radilo je 98 % PLIVINIH zaposlenika, dok je na području Slavonije i Baranje, Dalmacije te Istre i Primorja, Gorskog Kotara i Like bilo zaposleno njih 2 %.

Na dan 31. prosinca 2017. godine u PLIVI Hrvatska d.o.o. bilo je zaposleno 2372 zaposlenika. U strukturi zaposlenih prevladavale su žene sa 60 % ili točnije 1415 zaposlenih žena. Kako je većina PLIVINOG poslovanja locirana na području Grada Zagreba i okolice, na tom području radilo je 99 % PLIVINIH zaposlenika. U 2016. na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 2041 ili 92 % zaposlenika, a njih 172 ili 8 % na određeno vrijeme. U 2017. godini na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 2170 ili 91 % zaposlenika, a njih 202 ili 9 % na određeno vrijeme.

BROJ RADNIH MJESTA I PROSJEČNO KRETANJE RADNE SNAGE

U 2016. godini u PLIVI je zaposleno ukupno 173 nova zaposlenika, a u 2017. godini novozaposlenih je bilo 262. Broj novih zapošljavanja rezultat je pozitivnog trenda poslovanja koji se odražava i kroz otvaranja novih radnih mjesta. Kako su ljudi jedna od osnovnih PLIVINIH vrijednosti, posebnu pozornost posvećujemo odabiru novih zaposlenika. Cilj

U 2016. godini u PLIVI je zaposleno ukupno 173 nova zaposlenika, a u 2017. godini novozaposlenih je bilo 262. Broj novih zapošljavanja rezultat je pozitivnog trenda poslovanja koji se odražava i kroz otvaranja novih radnih mjesta

nam je zaposliti kandidate vrhunskih sposobnosti, motivirane za stalno učenje i vlastiti razvoj, koji uspješno surađuju s drugima.

Broj zaposlenih

Godina	Iznos (u mil. HRK)
2015.	2119
2016.	2213 / +4,4 %
2017.	2372 / +7,2 %

Novozaposleni 2016./2017.

	2016	2017
SSS	47	62
VSS (prvostupnici i magistri)	126	200
	173	262

Struktura visokoobrazovanih novih zaposlenika po strukama 2016. i 2017. (%)

	2016	2017
Ekonomija	17 %	22 %
Kemija/Kemijsko inženjerstvo	16 %	20 %
Farmacija	13 %	14 %
Preh. tehnologija / Biotehnologija	9 %	12 %
Informatika, Elektrotehnika	9 %	9 %
Medicina, Veterina	6 %	4 %
Humanističke znanosti	14 %	7 %
Ostalo	15 %	14 %

U području upravljanja učinkom i nagrađivanja te benefita za zaposlenike, PLIVA kontinuirano prati trendove na tržištu rada. Temeljem usporedbi plaća i benefita s onima kod konkurenata, izrađuju se analize i predlažu mjere kojima se PLIVINIM zaposlenicima nude konkurentni uvjeti i adekvatno pozicioniranje na tržištu rada, dok se istovremeno vodi računa o pravednosti unutar kompanije

Pregled zapošljavanja po strukama pokazuje kako polovinu svih zapošljavanja čine ona sukladna vrsti industrije u koju se zapošljava (kemija, kemijsko inženjerstvo, farmacija, biotehnologija, medicina). No značaj udio zauzimaju i zapošljavanja u centrima dijeljenih aktivnosti. Nakon formiranja prvog, Centra financijskih aktivnosti 2015. godine, nastavili smo s otvaranjem centara za podršku u područjima nabave te području ljudskih potencijala te značajnim zapošljavanjima u tim područjima. Stoga značajan udio u strukturi novozaposlenih zauzimaju ekonomska i humanistička struka, s naglaskom na stručnjake iz područja stranih jezika s obzirom na brojne druge Tevine lokacije u svijetu koje podržavamo iz naših centara. U 2016. godini zabilježena je stopa fluktuacije od 1,89 %, a 2017. godine iznosila je 3,02 %. Prateći stopu fluktuacije, možemo zaključiti da je ona u porastu. No i dalje u području niskih stopa fluktuacije.

BENEFICIJE OSIGURANE ZAPOSLENICIMA KOJE SU VIŠE OD ONIH PROPISANIH ZAKONOM

Kolektivnim ugovorom utvrđena su sljedeća prava zaposlenika koja nisu propisana zakonom, odnosno koja su zakonom propisana u kraćem trajanju ili manjem iznosu:

- 1 otkazni rok – ovisno o godinama rada kod poslodavca – do 6 mjeseci
- 2 otpremnina – redovna, u iznosu polovine prosječne mjesečne bruto plaće, isplaćene zaposleniku u 3 mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca
- 3 otpremnina – stimulativna, ovisno o godinama rada kod poslodavca u iznosu od 8 do 27 prosječnih mjesečnih bruto plaća zaposlenika kompanije, isplaćenih

Temeljem usporedbi plaća i benefita s onima kod konkurenata, izrađuju se analize i predlažu mjere kojima se PLIVINIM zaposlenicima nude konkurentni uvjeti i adekvatno pozicioniranje na tržištu rada, dok se istovremeno vodi računa o pravednosti unutar kompanije

u 3 mjeseca prije sporazumnog prestanka ugovora o radu

4 godišnji odmor u trajanju do 30 dana (6 tjedana), odnosno u pojedinim slučajevima posebnih obiteljskih obveza ili za posebne kategorije zaposlenika i više od 30 dana

5 stalni mjesečni dodatak na plaću u iznosu koji ovisi o vrsti poslova koje zaposlenik obavlja (veći za poslove za koje se plaća utvrđuje na temelju koeficijenta složenosti)

6 posebna uvećana osnovica za obračun otežanih uvjeta rada

7 uvećana plaća za:

- za rad noću	50 %
- za prekovremeni rad	50 %
- za rad nedjeljom	50 %
- za rad subotom, osim u slučaju odrađivanja	30 %
- za rad u smjenskom radu u drugoj smjeni	10 %
- za rad na blagdane utvrđene zakonom i na dan Uskrsa	50 %

8 naknada plaće u iznosu plaće prethodnog mjeseca za vrijeme:

- godišnjeg odmora
- plaćenog dopusta
- državnog blagdana utvrđenog zakonom
- obrazovanja, prekvalifikacije i stručnog osposobljavanja, kada je zaposlenik upućen na temelju odluke poslodavca
- zastoja u poslu do kojeg je došlo bez krivnje zaposlenika
- oslobođenje od obveze rada na temelju odluke poslodavca

9 naknada za vrijeme bolovanja kojeg plaća poslodavac – 80 % plaće mjeseca prije početka bolovanja

10 sistematski preventivni zdravstveni pregledi najmanje jednom u dvije godine

Napomena: poslodavac omogućava obavljanje ovog pregleda kroz policu dodatnog osiguranja koja obuhvaća i druge pogodnosti, kako za zaposlenike tako i za članove njihovih obitelji.

11 novčana pomoć zaposleniku i članovima njegove obitelji u slučaju:

- smrti zaposlenika
- smrti člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka invalidnosti zaposlenika
- nabavke medicinskih pomagala ili pokrivanja participacije pri kupnji lijekova, ako je zaposlenik na bolovanju dužem od 90 dana
- rođenja djeteta

12 jednokratni dodatak na plaću za korištenje godišnjeg odmora

13 jubilara nagrada

14 otpremnina za mirovinu

15 novčani iznos na ime dara za dijete povodom božićnih blagdana

16 božićnica

17 plaćeni troškovi prijevoza

18 naknada troškova korištenja privatnog automobila u službene svrhe.

Pliva je Kolektivnim ugovorom utvrdila i plaćeni dopust zaposlenika za prvi dan škole prvašića.

Dodatno, Pravilnikom o radnim odnosima utvrđeno je i pravo zaposlenika na plaćeni dopust kada je upućen na obrazovanje, a Pravilnikom o zaradama zaposlenika propisana je mogućnost ostvarivanja godišnjeg bonusa na temelju procjene učinka, kao i nagrade za izuzetna ostvarenja u radu više puta godišnje.

Nakon formiranja prvog, Centra financijskih aktivnosti 2015. godine, nastavili smo s otvaranjem centara za podršku u područjima nabave te području ljudskih potencijala te značajnim zapošljavanjima u tim područjima.

ODNOS RADNE SNAGE I UPRAVE

UDIO (POSTOTAK) ZAPOSLENIKA UKLJUČEN U SINDIKATE, UDIO ZAPOSLENIKA OBUHVAĆEN KOLEKTIVNIM UGOVOROM

U PLIVI HRVATSKA d.o.o. tijekom 2016. godine djelovala su tri sindikata. Na dan 31.12.2016. godine broj članova sindikata bio je:

- 1 Samostalni sindikat PLIVA-EKN – 468 članova
- 2 Novi sindikat PLIVE – 353 člana
- 3 Otvoreni sindikat Aktivnost – 20 članova

Dakle, od ukupno 2213 zaposlenika na dan 31.12.2016. godine, u sindikat je bilo učlanjeno njih 841, što čini 38 %.

U PLIVI HRVATSKA d.o.o. tijekom 2017. godine djelovala su tri sindikata. Na dan 31.12.2017. godine broj članova sindikata bio je:

- 1 Samostalni sindikat PLIVA-EKN – 469 članova
- 2 Novi sindikat PLIVE – 352 člana
- 3 Otvoreni sindikat Aktivnost – 19 članova

Dakle, od ukupno 2372 zaposlenika na dan 31.12.2017. godine, u sindikat je bilo učlanjeno njih 840 što čini 35 %.

Kolektivni ugovor primjenjuje se na sve zaposlenike, osim ako njihovim individualnim ugovorima, zakonom ili pravilnikom neka prava nisu povoljnije uređena.

RAZNOLIKOSTI I MOGUĆNOSTI

Sastav višeg menadžmenta i tijela korporativnog upravljanja, uključujući udio žena/muškaraca

UPRAVA (NA DAN 31.12.2016.) – 4 člana, od

čega 2 muškarca i 2 žene

UPRAVA (NA DAN 31.12.2017.) – 4 člana, od čega 2 muškarca i 2 žene

UPRAVA PO SPOLU

DIREKTORI NA DAN 31.12.2016.: – 62 od čega 43 žene (69 %) i 19 muškaraca (31 %)

DIREKTORI NA DAN 31.12.2017.: – 60 od čega 43 žene (72 %) i 17 muškaraca (28 %)

U obrazovnoj strukturi PLIVE na dan 31.12.2016. 1144 čine zaposlenici s visokoškolskim obrazovanjem, magisterijem i doktoratom (52 %).

U obrazovnoj strukturi PLIVE na dan 31.12.2017. 1255 čine zaposlenici s visokoškolskim obrazovanjem, magisterijem i doktoratom (53 %).

**U PLIVI
HRVATSKA d.o.o.
tijekom 2016.
i 2017. godine
djelovala su tri
sindikata**

2016. po stručnoj spremi i spolu

Dob	Ukupan broj	Udio u ukupnom broju zaposlenih	Spol	Broj	Udio u ukupnom broju
18-25	99	4,5 %	M	47	47,5 %
			Ž	52	52,5 %
26-30	332	15 %	M	124	37,3 %
			Ž	208	62,7 %
31-35	344	15,5 %	M	143	41,6 %
			Ž	201	58,4 %
36-40	301	13,6 %	M	102	33,9 %
			Ž	199	66,1 %
41-45	299	13,5 %	M	116	38,8 %
			Ž	183	61,2 %
46-50	320	14,5 %	M	132	41,3 %
			Ž	188	58,8 %
51-55	350	15,8 %	M	155	44,3 %
			Ž	195	55,7 %
56+	168	7,6 %	M	97	57,7 %
			Ž	71	42,3 %
2213		100 %	2213		

2016. po stručnoj spremi i spolu

Stručna sprema	SPOL	Broj	Udio	Ukupni broj	Udio u ukupnom broju
NKV/0/0	M	11	34,4 %	32	1,3 %
	Ž	21	65,6 %		
NKV/1/1	M	3	33,3 %	9	0,4 %
	Ž	6	66,7 %		
PKV/II/2	M	16	47,1 %	34	1,4 %
	Ž	18	52,9 %		
KV	M	56	66,7 %	84	3,5 %
	Ž	28	33,3 %		
SSS	M	448	52,9 %	847	35,7 %
	Ž	399	47,1 %		
VKV	M	18	94,7 %	19	0,8 %
	Ž	1	5,3 %		
VŠS	M	45	48,9 %	92	3,9 %
	Ž	47	51,1 %		
VSS	M	316	28,9 %	1092	46,0 %
	Ž	776	71,1 %		
MR	M	25	24,8 %	101	4,3 %
	Ž	76	75,2 %		
DR	M	19	30,6 %	62	2,6 %
	Ž	43	69,4 %		

2017. po stručnoj spremi i spolu

Dob	Ukupan broj	Udio u ukupnom broju zaposlenih	Spol	Broj	Udio u ukupnom broju
18-25	122	5,1 %	M	50	41 %
			Ž	72	59 %
26-30	384	16,2 %	M	143	37,2 %
			Ž	241	62,8 %
31-35	362	15,3 %	M	148	40,9 %
			Ž	214	59,1 %
36-40	320	13,5 %	M	104	32,5 %
			Ž	216	67,5 %
41-45	323	13,6 %	M	120	37,2 %
			Ž	203	62,8 %
46-50	277	11,7 %	M	116	41,9 %
			Ž	161	58,1 %
51-55	363	15,3 %	M	158	43,5 %
			Ž	205	56,5 %
56+	221	9,3 %	M	118	53,4 %
			Ž	103	46,6 %
	2372	100 %		2372	

2017. po stručnoj spremi i spolu

Stručna sprema	SPOL	Broj	Udio	Ukupni broj	Udio u ukupnom broju
NKV/0/0	M	11	34,4 %	32	1,3 %
	Ž	21	65,6 %		
NKV/1/1	M	3	33,3 %	9	0,4 %
	Ž	6	66,7 %		
PKV/II/2	M	16	47,1 %	34	1,4 %
	Ž	18	52,9 %		
KV	M	56	66,7 %	84	3,5 %
	Ž	28	33,3 %		
SSS	M	448	52,9 %	847	35,7 %
	Ž	399	47,1 %		
VKV	M	18	94,7 %	19	0,8 %
	Ž	1	5,3 %		
VŠS	M	45	48,9 %	92	3,9 %
	Ž	47	51,1 %		
VSS	M	316	28,9 %	1092	46,0 %
	Ž	776	71,1 %		
MR	M	25	24,8 %	101	4,3 %
	Ž	76	75,2 %		
DR	M	19	30,6 %	62	2,6 %
	Ž	43	69,4 %		

BRIGA ZA ZAPOSLENIKE

EDUKACIJA I CJELOŽIVOTNO UČENJE

Kvalitetni i obrazovani ljudi jedan su od najsnažnijih izvora PLIVINOG uspjeha i konkurentne snage na tržištu rada. PLIVA podržava i promovira koncept cjeloživotnog učenja provođenjem raznih programa i aktivnosti usmjerenih na stalno obrazovanje i osobni razvoj svakog pojedinca. Ulaganje u razvoj zaposlenika u PLIVI je od velike važnosti jer ono pozitivno utječe na osobno zadovoljstvo i motivaciju zaposlenika, a istovremeno osigurava kompetentne stručnjake s relevantnim znanjima u svom području rada.

Kontinuirano osposobljavanje i obrazovanje proces je koji podrazumijeva niz aktivnosti, od uvođenja u posao kada novi zaposlenik započne karijeru u PLIVI, do kontinuiranog planiranja razvoja zaposlenika u sklopu procesa upravljanja učinkom. Razvoj se planira u skladu s pravilom 70:20:10 (10% znanja stječe se formalnim treningom, 20% promatranjem i učenjem od drugih, a preostalih 70% aktivnostima na poslu). U tom smislu menadžere i zaposlenike potiče se da razmišljaju o razvoju u puno širem smislu od klasičnog pohađanja treninga te da koriste razvojne aktivnosti poput uključivanja u projekte, proširenja područja rada, mentorstva, posjeta drugim odjelima ili drugim Tevinim lokacijama, dijeljenja znanja i slično.

Kada govorimo o broju sati koje su zaposlenici proveli na obuci, predočit ćemo ih isključivo kroz sate provedene na treningu. U 2014. godini Plivini zaposlenici u prosjeku su proveli 40 sati na nekom obliku obuke, a u 2015. godini u prosjeku 43 sata, dok su u 2016. i 2017. godini zaposlenici u prosjeku proveli 44,5 sati na edukacijama. PLIVINI zaposlenici redovito sudjeluju na brojnim stručnim

seminarima i konferencijama, predavanjima i treninzima u zemlji i inozemstvu tijekom kojih stječu nova i usavršavaju postojeća znanja i vještine. Uz to, u okviru kompanije organiziraju se tečajevi interpersonalnih vještina, stranih jezika, informatički tečajevi i zakonska osposobljavanja svih vrsta te pohađanje studija.

U 2014. godini Plivini zaposlenici u prosjeku su proveli 40 sati na nekom obliku obuke, a u 2015. godini u prosjeku 43 sata, dok su u 2016. i 2017. godini zaposlenici u prosjeku proveli 44,5 sati na edukacijama

S obzirom na činjenicu da kao farmaceutska industrija podliježemo strogim regulatornim zahtjevima, PLIVA velikopozornost posvećuje kontinuiranoj izobrazbi u području Dobre proizvođačke prakse (DPP), što uključuje redovite edukacije o internim procesima i standardnim operativnim procedurama. Od ukupnog broja trening sati, približno 50% odnosi se na edukacije iz područja DPP-a.

Gledajući financijski aspekt ulaganja u područje formalnog treninga, izuzimajući područje DPP-a, PLIVA ulaže značajna

financijska sredstva u edukaciju svojih zaposlenika. Približno polovica edukacijskog proračuna usmjerava se upravo na stjecanje stručnih znanja kako bi zaposlenici bili u toku s najnovijim spoznajama i tehnologijama. Velika pažnja pridaje se i razvoju poslovnih i interpersonalnih vještina (tzv. soft skills) na koji je usmjereno oko 15 % sredstava, dok su preostala sredstva namijenjena za pohađanje poslijediplomskih studija, učenje stranih jezika, informatičko obrazovanje te edukacije sukladno zakonskim propisima. Među brojnim in-house soft skills edukacijama svakako su radionice Kreativnost i inovacije, Financije za nefinancijske, Vještine pregovaranja, Asertivnost, Upravljanje promjenama, Zahtjevnije situacije i teški ljudi, Vještine mentorstva te brojne druge teme kreirane prema razvojnim potrebama zaposlenika.

INICIJATIVE U PODRUČJU PROMICANJA ZDRAVLJA

Zdravlje na radnom mjestu jedan je od projekata na kojem se u PLIVI kontinuirano radi još od 2012. godine. Projekt Zdravo radno mjesto obuhvaća podizanje svijesti o važnosti brige o vlastitom zdravlju, prehrani, važnosti tjelesne aktivnosti te sistematskih pregleda, kroz holistički pristup u promicanju brige za zdravlje zaposlenika, usvajanje zdravih životnih navika te stvaranje kulture zdravlja i wellbeinga u privatnom i poslovnom životu. U području podizanja svijesti o važnosti zdravlja u PLIVI se organiziraju predavanja i praktične vježbe pod nazivom Zdravljak. Kroz Zdravljak predstavljene su teme: Prehrana nakon godišnjeg odmora, Do-in vježbe – teorija i praksa, Yoga, Škola salse, Ekološki izbori u svakodnevnom življenju, Mini javnozdravstvena akcija. Također, objavljena je i serija letaka pod nazivom Mrvice o zdravlju u kojima su obrađene teme osnovnih namirnica (sol, šećer) te kako ih koristiti na zdrav način, kao i važnosti usvajanja određenih prehrambenih navika (npr. doručka). Unutar kompanije dodatno

1

1 U području podizanja svijesti o važnosti zdravlja u PLIVI se organiziraju predavanja i praktične vježbe pod nazivom Zdravljak

su podržavane javno (pre)poznate akcije Volim hodanje i Movember, s namjerom da i sami zaposlenici budu promotori zdravlja i prevencije bolesti. Ciljem promicanja važnosti tjelesne aktivnosti plivaši su se uključili i u program aktivnih pauzi na radnom mjestu te su educirani interni treneri iz različitih odjela, koji redovito sa svojim kolegama u kratkim stankama tijekom radnog dana izvode vježbe istezanja i opuštanja prilagođene pojedinim radnim mjestima. Organizirana su i edukativna predavanja o mentalnom zdravlju, wellbeingu, a 2017. godine obilježen je Međunarodni dan sreće predavanjem iz područja pozitivne psihologije te slanjem pozitivnih poruka svakom zaposleniku putem elektroničke pošte.

Intenzivno se radilo i na unaprjeđenju kvalitete hrane u PLIVINIM restoranima. Uz pomoć stručnjaka nutricionista, kuhari su obučeni za spremanje raznovrsnih obroka prilagođenih različitim prehrambenim željama i potrebama. U restoransku

2

KOJI JE TVOJ

movember

Kao dio globalne kampanje Movember s ciljem podizanja svijesti o karcinomu prostate i brizi za muško zdravlje, već treću godinu za redom nam brkovi i pletenice postaju IN!

I ove godine biramo Najbolji Brk, Najkreativniju Pletenicu, Najbolji timski brk i Najbolju timsku pletenicu.

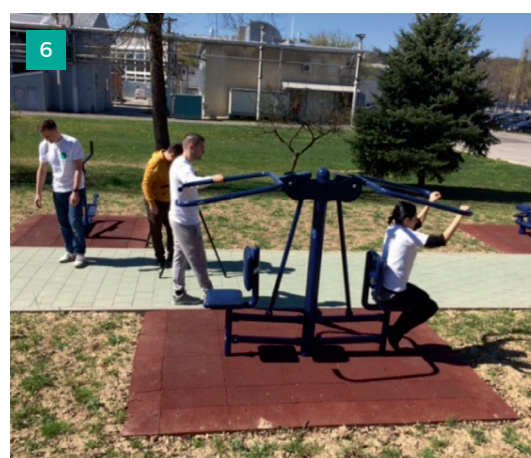
Kako sudjelovati u kampanji:

- 1. Učlani se u "Timove grupe" „Movember u PLIVI“
- 2. Označi #mojprvimovember, #mojdrugimovember ili #mojtrecimovember
- 3. Na kraju akcije obavestiti „postaj“ završnu sliku svog ponosnog brka ili pletenice
- 4. Nominiraj 3 kolege/kolegice za sudjelovanje
- 5. Osvajaj najviše lajkova i one godine budi dio NajMovember priče u PLIVI
- 6. Stavi svoju početnu sliku brka ili pletenice

Pokažite kako napreduje vaš brk te koliko kreativne vaše pletenice mogu biti.

Tijekom studenog fotkajte se, izazovite kolege da se uključe u akciju, stavljajte slike kreativnih pletenica i slike timskih brkova. Krajem studenog glasajte za najbolje - najveći broj lajkova odnosi pobjedu!

Ljudski potencijali & kirologija tim

2 3 4

2017. godine obilježen je Međunarodni dan sreće predavanjem iz područja pozitivne psihologije te slanjem pozitivnih poruka svakom zaposleniku putem elektroničke pošte.

5 6 7

Kroz PLIVINO sportsko društvo promiče se važnost bavljenja sportom i omogućava bavljenje brojnim sportovima

ponudu uvedeni su i popularni smoothiji, a zaposlenicima je dostupan i doručak kao jedan od temelja zdrave prehrane. Uz pripremu namirnica, u središtu pozornosti je naravno i njihova kvaliteta. Zbog toga su vanjski stručnjaci redovito provodili HACCP nadzore.

POTICANJE TJELESNE AKTIVNOSTI

Važnost tjelesne aktivnosti u PLIVI promiče se na više načina. Zaposlenici imaju mogućnost vježbanja u zasebno uređenim prostorijama u PLIVI, a kroz program zdravih aktivnih pauza dio zaposlenika prošao je edukaciju za interne trenere koji provode kratke svakodnevne aktivne stanke s kolegama u svojim odjelima, kako bi potaknuli zaposlenike na kretanje i osvijestili važnost razgibavanja, prvenstveno kralježnice. Planiraju se i druge aktivnosti, jer od zaposlenika pristižu pohvale i prijedlozi za dodatnim programima (tai chi, yoga, ples, pilates, itd.) Kroz PLIVINO sportsko društvo promiče se važnost bavljenja sportom i

omogućava bavljenje brojnim sportovima. Osim toga, PLIVINIM zaposlenicima dostupan je i vanjski prostor za vježbanje na lokaciji Prilaz baruna Filipovića, gdje u bilo kojem trenutku imaju na raspolaganju sprave za vježbanje, a tijekom godina oni se često uključuju u brojne akcije s ciljem promicanja kretanja i vježbanja (npr. obilježavanje Svjetskog dana zdravlja, Dana borbe protiv bolesti pluća, Svjetskog dana astme itd.).

Prepoznat je i trend sve veće upotrebe bicikla kao prijevoznog sredstva te su PLIVINIM zaposlenicima osigurani dodatni kapaciteti za nadzor bicikla dok su oni na svojim radnim mjestima. Od 2011. godine povećan je broj parkirnih mjesta za bicikle za 110, pa ih je sada više od 240. Velika pozornost u kompaniji posvećuje se sistematskim pregledima na način da to ne bude samo formalno pružena mogućnost od strane poslodavca. Cilj je potaknuti zaposlenike da zaista iskoriste taj benefit u što većem broju. Iako danas mnogi poslodavci omogućuju svojim zaposlenicima obavljanje sistematskih pregleda, raduje podatak da je odaziv PLIVINIH zaposlenika na redovite sistematske preglede veći od 90 posto. PLIVA se posebno brine o majkama i zaštiti majčinstva te je objavila i brošuru u kojoj trudnice informira o njihovim pravima za vrijeme trudnoće i nakon poroda.

Zajedništvo, kolegijalnost, upoznavanje sa suradnicima iz drugih odjela ili lokacija svakako pridonose boljim odnosima i povezanosti zaposlenika, kako bi se svi uistinu osjećali dijelom velike PLIVINE obitelji.

NAGRADA PLIVE

U prosincu se redovito na svečan način najboljim timovima i pojedincima dodjeljuje najviše priznanje kompanije – Nagrada PLIVE. Predstavnici nagrađenih timova imaju priliku svim uzvanicima predstaviti rezultate svojih projekata i pokazati zašto su baš oni dobitnici Nagrade PLIVE. Nagradeni timovi 2017. su projekt „Women’s Health:

8

8 U prosincu se redovito na svečan način najboljim timovima i pojedincima dodjeljuje najviše priznanje kompanije – Nagrada PLIVE.

Novi pogled na žensko zdravlje“ i projekt „Modify release parenteral – microsphere form – New technology on site“. Projekt Women’s Health: Novi pogled na žensko zdravlje odličan je primjer međuodjelne suradnje – članovi tima zajedničkim su radom osmislili i realizirali inovativan način komunikacije sa stručnom i općom javnosti te pacijenticama, a vrlo su uspješno odradili i projekte vezane za edukacije liječnika novim multimedijalnim pristupom prikaza pacijenata te edukacije medicinskih tehničara u vidu psihološke potpore pacijenticama koje se suočavaju s ozbiljnim odlukama o svom reproduktivnom zdravlju. Važno je naglasiti kako ovakva vrsta edukacije do sada nije bila provedena u Hrvatskoj. Također su proveli edukacije studenata o reproduktivnom zdravlju kroz projekte ESC natjecanja, debata i predavanja. U sklopu kampanje #bezsrmana kojoj su surađivali s portalima Klokantica.

hr, Zdravakrava.hr i 24 sata organizirane su edukacije na temu očuvanja reproduktivnog zdravlja, a s časopisom Storybook pokrenut je zdravstveno-edukativni projekt Majčinstvo nakon 35. godine.

Projekt „Modify release parenteral – microsphere form – New technology on site“ nagrađen je za uvođenje nove kompleksne i inovativne tehnologije za izradu parenteralnih proizvoda s kontroliranim otpuštanjem u sterilnu proizvodnju. Riječ je o tehnologiji i proizvodnom postrojenju kakvi ne postoje nigdje drugdje u Tevi.

JUBILARNE NAGRADE

Dodjela jubilarnih nagrada u PLIVI predstavlja tradiciju koja se u kompaniji njeguje već godinama i koja se uvijek zajednički obilježava. Svake godine oko 200

9 Svake godine oko 200 plivašica i plivaša primi jubilarnu nagradu za dugogodišnji predani rad u kompaniji, a čestitke im na zajedničkom okupljanju upućuje Uprava PLIVE.

10 Početkom 2014. godine, uz postojeću novčanu potporu uvedeni su i prigodni darovi zaposlenicima za rođenje djeteta

plivašica i plivaša primi jubilarnu nagradu za dugogodišnji predani rad u kompaniji, a čestitke im na zajedničkom okupljanju upućuje Uprava PLIVE, s uvjerenjem kako će svi zajedno nastaviti stvarati nove vrijednosti, stremiti ka izvrsnosti i postizati zavidne rezultate u svim poslovnim segmentima.

DAROVI ZA NAJMLAĐE

U sklopu benefita koje ostvaruju PLIVINI zaposlenici, svaki zaposlenik ima pravo na novčanu potporu za rođenje djeteta. Početkom 2014. godine, uz postojeću novčanu potporu uvedeni su i prigodni darovi zaposlenicima za rođenje djeteta. Svaka mama plivašica ili tata plivaš dobiva prigodni paket, koji između ostalog sadrži i čestitku sa željom za dobro zdravlje mame i bebe te korisne PLIVINE Sudocrem proizvode i PLIVIN podbradak, popularno zvan slinčec.

STANKA ZA SURADNJU

Stanka za suradnju projekt je kojim kompanija želi dodatno potaknuti međuodjelnu suradnju i bolje povezati zaposlenike iz različitih odjela unutar PLIVE. Stanka za suradnju osmišljena je na način da se na nekoliko lokacija u PLIVI organiziraju različite aktivnosti za zaposlenike s ciljem njihova boljeg upoznavanja, umrežavanja, dijeljenja znanja i druženja. Održava se dva puta godišnje, a obuhvaća sljedeće cjeline: predstavljanje Odjela domaćina, Zdravljak, Kutak znanja i PLIVINA govornica. Povratne informacije iznimno su pozitivne, a interes zaposlenika vrlo je velik.

PROGRAM ISTAKNI, POHVALI!

Svrha je ovog programa ojačati kulturu uvažavanja i pohvale zaposlenika, a glavni je cilj omogućiti jedinstven način davanja priznanja za ona ponašanja i djelovanja koja su u skladu s vrijednostima kompanije, koja utječu na bolju efikasnost kompanije te ojačavaju EHS kulturu u kompaniji. U PLIVI se želi izraziti zahvalnost za ponašanja koja posebno ističu timski rad, vođenje i pokazivanje primjerom, kreativnost i iznalaženje novih načina rada, brigu za posao i kolege, ali i ona ponašanja koja ubrzavaju ili pojednostavljaju proces rada ili utječu na kvalitetnije rezultate rada.

Program se odvija kvartalnom dinamikom, priznanje se odvija javno i transparentno, a uz samo priznanje zaposlenici dobivaju i simboličnu nagradu.

TEAM BUILDING

S ciljem boljeg povezivanja i izgradnje timova u pojedinim organizacijskim jedinicama redovito se organiziraju programi jačanja timova (team building). Tako su, primjerice, djelatnici TAPI Hrvatska postali poznati

11 Stanka za suradnju projekt je kojim kompanija želi dodatno potaknuti međuodjelnu suradnju i bolje povezati zaposlenike iz različitih odjela unutar PLIVE

12 S ciljem boljeg povezivanja i izgradnje timova u pojedinim organizacijskim jedinicama redovito se organiziraju programi jačanja timova (team building)

po programu „TAPI hoda“, kada jedan dan provode aktivno u prirodi, uz hodanje, planinarenje i druge timske aktivnosti.

DAN PLIVE U SAVSKOM MAROFU

U rujnu 2017. održan je tradicionalan Dan PLIVE, po prvi puta na PLIVINOJ lokaciji u Savskom Marofu. Druženje se odvijalo kroz brojne zajedničke aktivnosti, a cijeli je događaj imao atmosferu uličnog festivala. Zabavljali su nas brojni ulični izvođači, a svi zainteresirani mogli su se okušati u aktivnostima kao što u hula-hop, žongliranje, izrada figura od balona, ples na svili i akro-balans. Dan je započeo susretom nogometnih reprezentacija lokacija PbF i SM, a nastavio se Igrama bez granica, koje su se sastojale od brojnih zanimljivih i atraktivnih izazova.

PROJEKT 55+ OSVOJIO JE TEVINU NAGRADU SVRHA I VRIJEDNOSTI (PURPOSE & VALUES)

Cilj je Tevinih nagrada Svrha i vrijednosti prepoznati aktivnosti koje pokazuju kako

timovi u Tevi žive zajedničke vrijednosti, a za nagrade se natjecalo ukupno 50 projekata u različitim kategorijama vrijednosti. Projekt 55+ nagrađen je za osmišljene i provedene aktivnosti angažiranja zaposlenika različitih generacija u PLIVI, kao projekt koji podržava vrijednost Vodimo brigu o drugima.

Projekt 55+ započeo je 2014. godine, a članice tima bile su Marina Musulin, Štefica Sirovica, Damira Vidović Hrkić, Ivana Drkelić i Marta Vrkić. Temeljni cilj projekta bio je stvoriti uvjete u kojima se mogu optimalno iskoristiti najbolje vještine, znanja i sposobnosti zaposlenika različitih generacija koje surađuju zajedno, imajući na umu da oni ne dijele istu percepciju rada, života i, u konačnici, društvenog okruženja. U svrhu postizanja tog cilja posebno su kreirane aktivnosti namijenjene generaciji zaposlenika starijih od 55 (60) godina. Jedna od važnijih aktivnosti bila je iznaći načine na koje bi se iskustvo i znanje starijih zaposlenika uspješnije i cjelovito koristilo.

Projekt je predstavljen i u sklopu Stanke za suradnju. U Generacijskom Jaz(z) Caffeu o

13 Članice tima Projekt 55+ koji je osvojio je Tevinu nagradu Svrha i vrijednosti (Purpose and values).

svojim pogledima na rad i razvoj karijere, osobine i mane pojedine generacije debatirali su zaposlenici Y i baby boomer generacije. U sklopu projekta uspješno je provedena i edukacija o društvenim mrežama za zaposlenike starijih generacija. Priznanje unutar Teve potvrdilo je članovima tima da se „kreću u pravom smjeru“, pa projekt 55+ ide dalje.

NOVE INICIJATIVE

Osim već uvriježenih aktivnosti, cijeli je niz novih projekata i inicijativa kojima se nastoji stvoriti još ugodnije i zdravije radno ozračje i postići bolja informiranost zaposlenika. Među novim projektima ističe se onaj vezan uz benefite.

BENEFIT PORTAL

S obzirom na to da organizacija značajno ulaže u benefite za zaposlenike te ima široku lepezu benefita konkurentnih na tržištu, PLIVA je svojim zaposlenicima

željela omogućiti pregled svih dostupnih benefita, ali i ostalih pogodnosti koje mogu ostvariti kao zaposlenici kompanije na jednome mjestu. U želji da se time utječe na njihovo zadovoljstvo i motivaciju, pristupilo se izradi jedinstvene IT platforme za bolju sistematizaciju i upravljanje postojećim sustavom benefita. Benefiti / pogodnosti klasificirali su prema vrstama (osnovni / fleksibilni / moji / pogodnosti), te prema kategorijama (financijski, zdravlje / dobrobit...).

Kroz portal omogućena je pretplata na newsletter te primanje redovitih obavijesti o novim pogodnostima u kategorijama koje pojedinom zaposleniku zanimljive.

Svaki zaposlenik ulaskom u portal zapravo ulazi u vlastiti profil na kojem može urediti postavke za sadržaj koji ga zanima, mijenjati postavke newslettera te pratiti notifikacije iz područja koja ga zanimaju.

Portal je koncipiran interaktivno, dobio je svoje zaštitno lice – Benija, a za kontakte otvorena je i jedinstvena adresa elektroničke pošte putem koje zaposlenici mogu postavljati pitanja vezana uz pojedini benefit te dobiti sve relevantne odgovore.

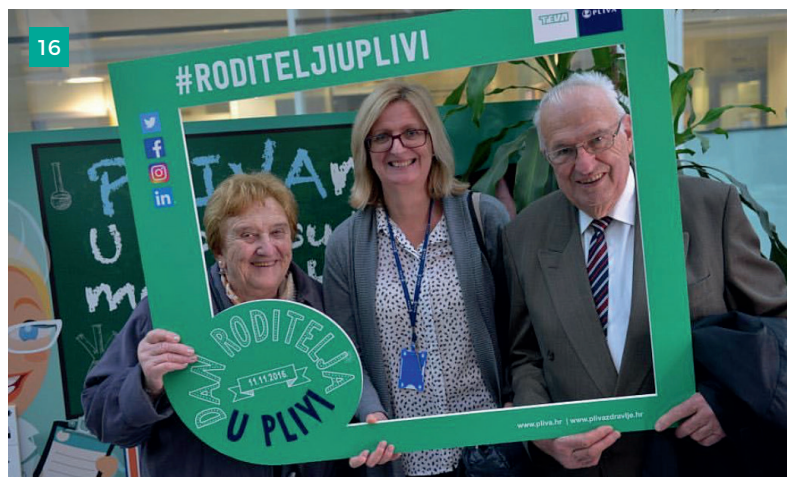
Pristup portalu omogućen je svim zaposlenicima putem vlastitog računala ili računala kioska za one kolege koji nemaju vlastito računalo. Portal bilježi visoku posjećenost i velik broj pregleda te se stalno ažurira novim pogodnostima koje se osiguravaju za zaposlenike.

70 GODINA ORGANIZIRANOG SPORTA I REKREACIJE U PLIVI

Od samih početaka rada kompanije organizirano bavljenje sportom i rekreacijom ima značajno mjesto u životu PLIVINIH zaposlenika te je nedavno prigodno obilježeno 70 godina sporta i rekreacije u PLIVI. Sportsko društvo uvijek je imalo

14 Portal Benefit je koncipiran interaktivno, a dobio je i svoje zaštitno lice – Benija

14

15 Društvo za sportsku rekreaciju PLIVA (DSR PLIVA) okuplja oko 800 članova, čine ga zaposlenici i članovi njihovih obitelji, a velik broj sekcija može zadovoljiti baš svačije sportske interese i afinitete

16 PLIVA je u prosincu 2016. po prvi puta otvorila vrata više od 400 roditelja svojih zaposlenika

značajnu financijsku potporu kompanije za sportske aktivnosti koje su bile usmjerene na dobrobit zaposlenika, a to se nastavlja i danas kada je PLIVA dio Teva grupe.

Danas Društvo za sportsku rekreaciju PLIVA (DSR PLIVA) okuplja oko 800 članova, čine ga zaposlenici i članovi njihovih obitelji, a velik broj sekcija može zadovoljiti baš svačije sportske interese i afinitete. Među 11 aktivnih sekcija su one manje intenzivne dvoranske aktivnosti poput plesne rekreacije, joge i aerobika, preko košarke, nogometa, badmintona, stolnog tenisa ili plivanja, pa sve do vanjskih aktivnosti višeg ili manjeg intenziteta: planinarenja, biciklizma, trčanja, tenisa i sezonskih aktivnosti poput skijanja.

Najveća vrijednost organiziranog bavljenja sportom je, osim brige o vlastitom zdravlju, mogućnost da se zaposlenici PLIVE i članovi njihove uže obitelji kroz razna sportska natjecanja, turnire, treninge i izlete druže i bolje upoznaju izvan standardnih uvjeta na radnome mjestu te samim time razvijaju prijateljstva koja im kasnije pomažu u lakšem obavljanju radnih zadataka.

Najveća vrijednost ovako organiziranog bavljenja sportom je, osim brige o vlastitom zdravlju, mogućnost da se zaposlenici PLIVE i članovi njihove uže obitelji kroz razna sportska natjecanja, turnire, treninge i izlete druže i bolje upoznaju izvan standardnih uvjeta na radnome mjestu te samim time razvijaju prijateljstva koja im kasnije pomažu u lakšem obavljanju radnih zadataka.

RODITELJI U PLIVI

PLIVA je u prosincu 2016. po prvi puta otvorila vrata roditeljima svojih zaposlenika. U posjet je stiglo više od 400 roditelja koji su imali priliku upoznati se s poslovnom svakodnevicom i dobiti odgovor na vječno

pitanje koje su toliko često postavljali – a što ti točno radiš? Roditelji su oduvijek bili podrška i pratili prve poslovne korake svoje djece, a PLIVINI zaposlenici na ovaj su im način vratili barem djelić te ljubavi te su uvjereni kako su sada još ponosniji na trud, rad i zalaganje u kompaniji s tradicijom dugom gotovo cijelo stoljeće.

Druženje je započelo prezentacijama Mihaela Furjana, predsjednika Uprave, i Ernesta Meštrovića, višeg direktora istraživanja i razvoja TAPI od kojih su roditelji imali priliku čuti više o PLIVI danas te načinu na koji svatko od zaposlenika svojim predanim radom pridonosi boljim danima za milijune ljudi diljem svijeta.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

TEVA U ZAJEDNICI

Za Tevu je Social Impact u korijenima odgovorne poslovne prakse – on uključuje osiguravanje transparentnosti i sukladnosti (compliance), održivo poslovanje i odgovoran odnos prema okolišu, kao i osiguravanje sigurnog i zdravog radnog okruženja. Osim toga, on obuhvaća i sva nastojanja kompanije da se doprinese zdravim zajednicama – pristupačnim lijekovima, kvalitetnom suradnjom, zdravstvenim inicijativama i inovativnim istraživanjima

Svoja postignuća u području održivog razvoja i društvene odgovornosti Teva komunicira u posebnim izvješćima. U svom izvješću Social Impact Report za 2017. Teva navodi kako ono počiva na odgovornoj poslovnoj praksi što uključuje transparentnost i sukladnost u svim poslovnim operacijama, održivo poslovanje, poštovanje okolišnih standarda i osiguranje zdravog i sigurnog radnog mjesta. Tijekom 2017. godine Teva je provela opsežnu analizu gorućih zdravstvenih problema u svijetu i imperativa održivog razvoja kako bi utvrdila vlastite prioritete u području društvene odgovornosti. Ti su prioriteti definirani istraživanjem provedenim unutar same kompanije, ali i dijalogom sa zainteresiranim stranama. Jedino suradnjom s partnerima iz svih sektora moguće je prihvatiti velike izazove koje nitko ne može riješiti sam. Zajedno s partnerima iz cijelog sektora, kompanija nastoji riješiti probleme koje pojedinci, kompanije ili pojedine zemlje sami ne mogu riješiti. I u budućnosti Teva ostaje predana cilju da svoje aktivnosti u području društvene

odgovornosti usmjeri ka poboljšanju zdravlja pacijenata i dostupnosti lijekova po pristupačnim cijenama. To podrazumijeva odgovarajuće kompanijske politike, proširenje suradnje s partnerima i partnerskim programima, vlastite samoprocjene i procjene trećih strana. Tevin je cilj omogućiti pacijentima diljem svijeta zdravije i bolje dane, a svijet učiniti zdravijim mjestom za život.

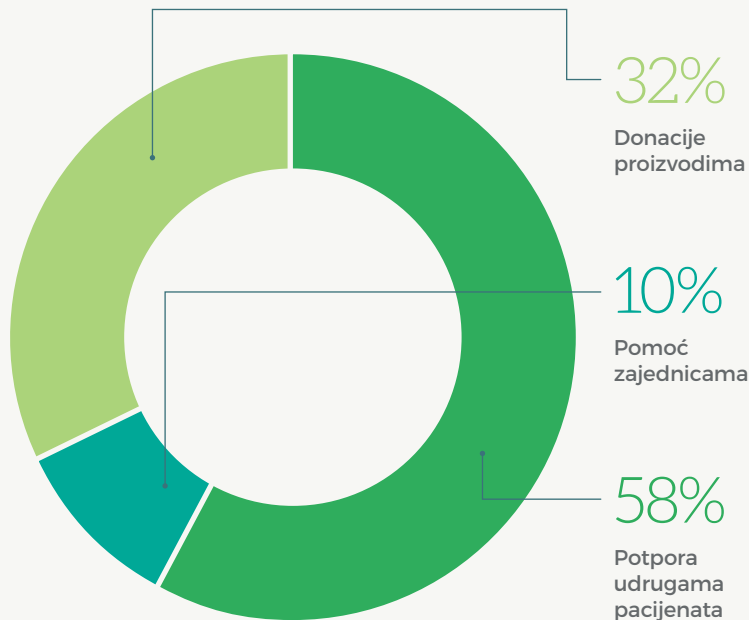
Dio Tevina izvješća za 2017. godinu govori o novim korporativnim politikama koje se odnose na politiku doniranja, ljudska prava, različitost i inkluziju, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu te zaštitu okoliša.

Ti su napori dio šire posvećenosti načelima inicijative Global Compact i ciljevima održivog razvoja. Global Compact strateška je inicijativa UN-a koja potiče kompanije diljem svijeta na uvođenje društveno odgovornog poslovanja u području ljudskih prava, radnog prava, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije. Teva je 2010. godine pristupila GC-u, a u 2018. potvrdila je svoje članstvo. U Izvješću se postignuća kategoriziraju i evaluiraju prema načelima Global Compacta i smjernicama GRI-ja. Teva se u najvećoj mjeri posvećuje podupiranju onih projekata koji za cilj imaju poboljšanje nekog vida zdravstvene zaštite, pružanje podrške i skrb za najrazličitije skupine bolesnika, dok se manji dio odnosi na potpore osobama starije životne dobi ili pak donacije u vidu paketa prehrambenih proizvoda ljudima u socijalnoj potrebi. Tevine aktivnosti u svakoj državi ponajviše su uvjetovane konkretnim potrebama i uvjetima u pojedinoj lokalnoj zajednici, ali i izvanrednim i nepredvidivim događajima kao što su velike prirodne katastrofe ili razorne elementarne nepogode. Teva lokalnim zajednicama daje financijsku

Tevine aktivnosti u svakoj državi ponajviše su uvjetovane konkretnim potrebama i uvjetima u pojedinoj lokalnoj zajednici, ali i izvanrednim i nepredvidivim događajima kao što su velike prirodne katastrofe ili razorne elementarne nepogode.

1

TEVINA POTPORA ZAJEDNICI U 2017. GODINI

potporu putem mnogobrojnih partnerskih projekata prije svega usmjerenih na bolesnike i njihove negovatelje, a posebice je ponosna na volonterski angažman svojih zaposlenika. Što se tiče ekoloških pokazatelja, posebno je važno smanjenje potrošnje vode za 23 % na lokacijama u Indiji i Izraelu koje su siromašne pitkom vodom; recikliranje 40 % ukupnog otpada; porast korištenja električne energije iz obnovljivih izvora na 30 %; postignuta najniža razina emisije stakleničkih plinova, konkretno 8 % niža u odnosu na 2016. i čak 24 % niža nego u 2012. godini. Smanjen je i broj ozljeda na radu za 7 %, kao i broj izgubljenih radnih dana za 23 %. Imajući u vidu najavljene zakonske promjene u području zaštite od krivotvorenih lijekova, Teva je u 2017. u globalne programe zaštite od krivotvorenih lijekova na 38 proizvodnih lokacija investirala ukupno 120 milijuna dolara. Teva je angažirana i u zaštiti prava pacijenata na način da je uključena u rad 2000 organizacija iz 170 zemalja svijeta koje se bave problemima pacijenata oboljelih od 50 različitih bolesti.

1 U 2017. Teva je ukupno donirala 82,3 mil. USD i u više od 25 zemalja uložila u različite projekte. Istodobno je poduprla osamdeset edukativnih programa za 300.000 pacijenata u 38 zemalja svijeta

U 2017. Teva je ukupno donirala 82,3 mil. USD i u više od 25 zemalja uložila u različite projekte. Istodobno je poduprla osamdeset edukativnih programa za 300.000 pacijenata u 38 zemalja svijeta.

PARTNERSTVO S LOKALNIM ORGANIZACIJAMA

Što konkretno Teva čini u pojedinim zemljama ovisi isključivo o specifičnim potrebama lokalne zajednice ili izvanrednim događajima poput elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa. Različitim partnerskim projektima Teva pruža financijsku potporu lokalnim zajednicama koje služe pacijentima i njihovim negovateljima i podupire volonterski angažman svojih zaposlenika.

TEVA TOV U IZRAELU

Već tri godine u Izraelu se provodi projekt Teva tov ili Tjedan u zajednici. „Tov“ je hebrejska riječ za dobro, a „Teva tov“ tjedan posvećen je brizi i stvaranju pozitivnog utjecaja na našu zajednicu. U 2017. godini u ovaj vid pomoći zajednici uključilo se 2.500 Tevinih volontera.

SAD

Tevin program partnerstva u zajednici podupire organizacije koje skrbe o pacijentima. Osim toga, program podupire znanstvene, tehnološke, inženjerske i matematičke obrazovne programe iz tzv. STEM područja u zajednicama u kojima posluje, uključujući privlačenje studenata u Tevu.

OSIGURAVANJE LIJEKOVA ZA POTREBITE

Teva Care Foundation neprofitna je organizacija koja podupire programe pomoći pacijentima koji si terapiju ne mogu priuštiti. U 2017. godini u tu je svrhu donirano više od 36.000 proizvoda za više od 20.000 pacijenata.

AKTIVNOSTI USMJERENE PREMA BOLESNICIMA

TEVA DISANJEM UŠLA U GUINNESSOVU KNJIGU REKORDA

Što možete učiniti za 30 minuta? Pogledati omiljenu seriju? Sagorjeti 180 kalorija na sobnom biciklu? Očistiti kupaonicu? Ili oboriti rekord za najveći održan tečaj disanja u svijetu i ući u Guinnessovu knjigu rekorda? Upravo je to povodom Svjetskog dana astme 5. svibnja 2016. godine učinilo 193 plivaša zajedno s više od 400 zaposlenika kompanije Teva Pharmaceuticals. U čak četrnaest europskih zemalja kolege iz proizvodnje, financija, marketinga, ljudskih potencijala, prodaje, istraživanja i razvoja te drugih organizacijskih cjelina, uzeli su predah od svojih svakodnevnih aktivnosti i proveli pola sata dišući kako bi putem tečaja disanja ušli u Guinnessovu knjigu rekorda. Tečajevi disanja održavali su se istovremeno u PLIVINOM Istraživačkom institutu u Zagrebu, i na brojnim Tevinim lokacijama u Europi, a vodili su ih kvalificirani instruktori joge. Kako bi ušli u Guinnessovu knjigu rekorda, morali su se poštovati strogi formati disanja – udisaj, zadržavanje daha, disanje kroz desnu i lijevu nosnicu te duboki izdisaj za kraj. Ljudi često zaboravljaju da bolest dišnih sustava može biti veliko opterećenje za bolesnike, njihove obitelji i cijeli zdravstveni sustav. U središtu je Tevinih aktivnosti pružanje podrške milijunima ljudi u Europi koji imaju astmu ili kroničnu opstruktivnu plućnu bolest. Upravo zbog toga organiziran je ovaj događaj, kako bi se podigla svijest i pokazala posvećenost zajednici na nov i kreativan način. Tevin je cilj osnažiti bolesnike kako bi oni sami preuzeli aktivniju ulogu u upravljanju vlastitim bolestima.

Tečajevi disanja održavali su se istovremeno u PLIVINOM Istraživačkom institutu u Zagrebu, i na brojnim Tevinim lokacijama u Europi, a vodili su ih kvalificirani instruktori joge. Kako bi ušli u Guinnessovu knjigu rekorda, morali su se poštovati strogi formati disanja – udisaj, zadržavanje daha, disanje kroz desnu i lijevu nosnicu te duboki izdisaj za kraj

2 U čak četrnaest europskih zemalja kolege iz proizvodnje, financija, marketinga, ljudskih potencijala, prodaje, istraživanja i razvoja te drugih organizacijskih cjelina, uzeli su predah od svojih svakodnevnih aktivnosti i proveli pola sata dišući kako bi putem tečaja disanja ušli u Guinnessovu knjigu rekorda

PROGRAM PODRŠKE OSOBAMA S MULTIPLOM SKLEROZOM (MS)

MS MREŽA: ŽELIMO DATI VIŠE!

Hrvatska i PLIVA pridružile su se velikoj međunarodnoj zajednici zemalja koja pruža podršku osobama s multiplom sklerozom. Naime, Teva provodi programe podrške pacijentima u 30 zemalja širom svijeta i time pomaže velikoj skupini od oko 300.000 osoba lakše se nositi s kroničnim bolestima. Najveći i najrašireniji program je program podrške osobama s MS-om koje su na terapiji Tevinim lijekom (glatiramer acetat) kako bi lakše prebrodili životne poteškoće.

Multipla skleroza upalna je bolest središnjega živčanog sustava koja se često pojavljuje kod mladih odraslih osoba između 20. i 40. godine života. Imunološke stanice tjelesnog

obrambenog sustava greškom napadaju živčane stanice (autoimuna bolest), a posebno tzv. mijelinske ovojnice i aksone (živčana vlakna). Diljem svijeta oko 2,5 milijuna ljudi boluje od MS-a. U Hrvatskoj se broj oboljelih procjenjuje na oko 4000, a žene obolijevaju dvostruko češće od muškaraca.

Program MS MREŽA šalje sljedeću poruku osobama s MS-om: budite i dalje zaposleni, brinite se o svojoj obitelji, bavite se sportom te odlazite na putovanja. Vi možete i dalje voditi svoj život samostalno i aktivno, a mi vam u tome želimo biti podrška. I uz MS je moguće imati aktivan i ispunjen život! U Hrvatskoj se program podrške pacijentima zove MS MREŽA, jer je pacijent u središtu, a za njega se brinu članovi tima za podršku. Program se sastoji od osobnih ili telefonskih razgovora pacijenta s medicinskom sestrom a koji su pažljivo vremenski planirani kako bi pacijent dobio podršku u pravo vrijeme i uz punu pažnju medicinske sestre. Osim planiranih razgovora, pacijentima u programu MS MREŽA na raspolaganju je niz edukativnih materijala koji se bave raznim aspektima života s MS-om.

Takoder, na raspolaganju im je usluga savjetovanja putem besplatnog telefona 0800 200 160 i e-pošte na adresi info@ms-mreza.com. Partner u provođenju ovog programa širom Hrvatske je tvrtka Martifarm, koja se prva u Hrvatskoj osposobila za provođenje programa podrške pacijentima. Teva ima dugogodišnje iskustvo u korištenju lijeka u terapiji za MS te je tijekom tog razdoblja prikupljala informacije o načinu primjene lijeka i poteškoćama s kojima se oboljeli s MS-om tijekom uzimanja terapije susreću. Također je spoznala da neredovita primjena lijeka ima velik negativan utjecaj na ukupne rezultate liječenja. Posljedica neredovitog uzimanja terapije je pogoršanje bolesti i često je potrebno i bolničko liječenje. Teva je angažirala multidisciplinarni tim vodećih svjetskih stručnjaka da razvije alate za rano prepoznavanje rizika od neredovitog uzimanja terapije. Uz to, osmi-

šljeni su prijedlozi rješenja koja bi osobama s MS-om pomogla u prevladavanju poteškoća koje dovode do privremenog ili stalnog prekida uzimanja terapije. Rješenja su sastavni dio programa podrške pacijentima MS MREŽA, a provode ih medicinske sestre iskusne u radu s pacijentima s ovom bolešću.

PENJANJEM PROTIV MULTIPLE SKLEROZE

Pod pokroviteljstvom Teve Europe održana je humanitarna akcija pod nazivom Climbing Against MS u Francuskim Alpama. Kampanja je započela još u ožujku 2016. godine, od kada su se pojedini odjeli/timovi Teve Europe organizirali i počeli sakupljati dobrotvorne novčane priloge za humanitarne svrhe i pomoć osobama oboljelima od multiple skleroze.

Glavna ideja, uz onu humanitarno-financijsku, je širenje svijesti o toj među mladom populacijom vrlo raširenoj bolesti središnjeg živčanog sustava. U akciji je sudjelovalo ukupno 800 natjecatelja iz cijelog svijeta, od toga oko 150 zaposlenika Teve, među kojima i 5 plivaša biciklista i penjača.

Program MS MREŽA šalje sljedeću poruku osobama s MS-om: budite i dalje zaposleni, brinite se o svojoj obitelji, bavite se sportom te odlazite na putovanja. Vi možete i dalje voditi svoj život samostalno i aktivno, a mi vam u tome želimo biti podrška. I uz MS je moguće imati aktivan i ispunjen život!

PLIVA U ZAJEDNICI

Osim kvalitetom svojih proizvoda, PLIVA se ističe kvalitetom odnosa sa zdravstvenim sustavom, veletrgovnicama i bolnicama, pacijentima, medicinskom i akademskom zajednicom, ljekarničkom strukom i studentima, ali i lokalnom zajednicom u kojoj djeluje

DONACIJE I SPONZORSTVA

PLIVA DONIRALA VRIJEDNE DIJAGNOSTIČKE UREĐAJE HRVATSKOM TORAKALNOM DRUŠTVU I HRVATSKOM RESPIRATORNOM DRUŠTVU

Donacijom dvaju pokretnih spirometara za dijagnostiku i prevenciju plućnih bolesti u

vrijednosti od 41.000 kuna, u svibnju 2016. službeno je obilježen Svjetski dan astme i kraj humanitarno-zdravstvene akcije Volim hodanje. Spirometri su donirani Hrvatskom torakalnom društvu i Hrvatskom respiratornom društvu kako bi medicinskim djelatnicima pomogli u zajedničkoj brizi o pacijentima.

Javnozdravstvena akcija Volim hodanje provodi se već niz godina u četiri najveća hrvatska grada s ciljem promicanja zdravog življenja, a ovog puta s posebnim naglaskom na podizanje svjesnosti o kroničnim bolestima respiratornog sustava, posebice astme i KOPB-a. Samo u 2015. godini akciji se pridružilo više od 12.000 građana koji su svojim sudjelovanjem dodatno uvećali iznos donacije budući da je za svaki prehodani kilometar PLIVA donirala 1 kunu za kupnju spirometara. Kronična opstruktivna plućna bolest (KOPB) predstavlja treći vodeći uzrok smrti u svijetu, odmah iza bolesti krvožilnog sustava i cerebrovaskularnih bolesti. U Europi od KOPB-a boluje između 4 i 10 % ukupne odrasle populacije, a broj oboljelih je u stalnom porastu.

Gotovo 70 % bolesnika nema postavljenu dijagnozu, a za liječenje je nužno pravovremeno dijagnosticiranje te pridržavanje propisanih terapija. Astma se, za razliku od KOPB-a, najčešće javlja u mladoj životnoj dobi, a polovina bolesnika oboli do svoje desete godine. Procjenjuje se da od astme u svijetu boluje više od 300 milijuna ljudi, a posljednjih je godina broj oboljelih u porastu. Riječ je o bolesti koja se ne može u potpunosti izliječiti, ali se pravovremenom dijagnozom i pravilnom terapijom može držati pod kontrolom. Hrvatskom torakalnom društvu i Hrvatskom respiratornom društvu vrijednu donaciju u ime PLIVE uručio je predsjednik Uprave Mihael Furjan. „Iznimno mi je drago što smo već 95 godina partner hrvatskom zdravstvenom sustavu i imamo priliku pomoći zajednici u kojoj posluje i ostvarujemo uspješne rezultate. Ponosni smo što na ovaj način možemo dati doprinos poboljša-

3 Donacijom dvaju pokretnih spirometara za dijagnostiku i prevenciju plućnih bolesti u vrijednosti od 41.000 kuna, u svibnju 2016. službeno je obilježen Svjetski dan astme i kraj humanitarno-zdravstvene akcije Volim hodanje. Spirometri su donirani Hrvatskom torakalnom društvu i Hrvatskom respiratornom društvu kako bi medicinskim djelatnicima pomogli u zajedničkoj brizi o pacijentima.

nju zdravlja naših pacijenata i liječnicima olakšati postavljanje dijagnoze. Kao kompaniji svjesnoj svoje društvene odgovornosti želja nam je nastaviti ulagati u razvoj zdravstvenog sustava s ciljem poboljšanja uvjeta i kvalitete liječenja građana“, istaknuo je Furjan. „Riječ je o donaciji od iznimnog značaja.

Ovi dijagnostički uređaji će uz pravovremeno otkrivanje kroničnih respiratornih bolesti koje ozbiljno utječu na kvalitetu života također olakšati liječenje oboljelih i uz pravovremeno postavljanje dijagnoze omogućiti bolje zdravlje i veću kvalitetu života“, istaknuo je prof. Miroslav Samaržija, predsjednik Hrvatskog torakalnog društva.

PLIVA SPONZOR PRVOG HRVATSKOG MUZEJA MEDICINE I FARMACIJE

Početkom 2016. godine PLIVA je započela sponzorsku suradnju s prvim Hrvatskim muzejom medicine i farmacije. Hrvatski muzej medicine i farmacije osnovan je 2014. godine pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, a s radom je službeno započeo u ožujku 2015. Početni fundus čini zbirka s oko 2000 raznovrsnih predmeta, 6000 knjiga, 50

4

5

4 Hrvatski muzej medicine i farmacije osnovan je 2014. godine pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, a s radom je službeno započeo u ožujku 2015. Početni fundus čini zbirka s oko 2000 raznovrsnih predmeta, 6000 knjiga, 50 kutija fotografija i mnogo druge ostavštine, a u pripremi je i projekt adaptacije prostora za budući stalni postav.

15 U Knjižnici HAZU-a otvorena je prva izložba Muzeja medicine i farmacije pod nazivom Kaštel na Vrhuncu, a održala se u povodu 95. obljetnice tvornice lijekova Kaštel koja je 1945. godine integrirana u PLIVU.

kutija fotografija i mnogo druge ostavštine, a u pripremi je i projekt adaptacije prostora za budući stalni postav. Muzej je osnovan s ciljem prikupljanja, čuvanja, obrade i prezentiranja hrvatske medicinske i farmaceutske baštine. PLIVINA potpora uspješnoj realizaciji ovog projekta dolazi u 95. godini postojanja kompanije koja je utrla put suvremenoj proizvodnji lijekova na ovim prostorima.

U svojoj gotovo cijelo jedno stoljeće dužoj povijesti PLIVINI su stručnjaci značajno pridonijeli kvaliteti liječenja, a njezini su istraživači i znanstvenici dali izniman doprinos razvoju ne samo hrvatske, nego i svjetske znanosti. PLIVA je oduvijek pridavala važnost poznavanju povijesti i razvoja strukovne baštine te njezinog očuvanja pa je godinama u suradnji s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti HAZU-a podupirala istraživanja medicinske i farmaceutske baštine. Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE, ovom prigodom je istaknuo: „Sa 95 godina uspješnog farmaceutskeg poslovanja PLIVA već generacijama vodi brigu o našim sugrađanima aktivno unaprjeđujući zajednicu s kojom smo nerazdvojno povezani. Ovaj projekt je tu da zabilježi, sačuva i upo-

zna buduće naraštaje s najvećim uspjesima hrvatske farmacije koji su mahom vezani upravo za PLIVU.“

PRVA IZLOŽBA - KAŠTEL NA VRHUNCU

U Knjižnici HAZU-a otvorena je prva izložba Muzeja medicine i farmacije pod nazivom Kaštel na Vrhuncu, a održala se u povodu 95. obljetnice tvornice lijekova Kaštel koja je 1945. godine integrirana u PLIVU. Kaštel je preteča PLIVE koja je 1921. utemeljena u Karlovcu, a 1928. svoje sjedište seli u Zagreb na istu adresu na kojoj je i danas (Prilaz baruna Filipovića). Tijekom 1939. osnovana je državna ustanova PLIBAH (Proizvodnja lijekova banovine Hrvatske), a taj naziv je 23. lipnja 1941. izmijenjen u PLIVA (Proizvodnja lijekova i vakcina).

U kolovozu 1945. godine tvornica Kaštel pripojena je Državnom zavodu za proizvodnju lijekova – PLIVA. Na izložbi su prikazani promotivni materijali iz tridesetih i četrdesetih godina prošlog stoljeća. Izložbeni primjerci govore o za to vrijeme velikoj paleti proizvoda kao i o tadašnjem načinu komunikacije s liječnicima.

VOLONTERI ULJEPŠALI PROSTOR DJEČJE KUĆE BOROVJE

PLIVINI zaposlenici-volonteri uredili su i uljepšali prostor Dječje kuće Borovje u Zagrebu, ustanove koja provodi program prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladih kroz zanimljive, poticajne i kreativne sadržaje usmjerene na primarnu prevenciju poremećaja u ponašanju kao i zlostavljanja i zanemarivanja djece i mladih. Djeci i mladima u dobi od 4 do 18 godina, zahvaljujući radu PLIVINIH volontera, boravak u kući i sudjelovanje u različitim sadržajima bit će kvalitetniji i ugodniji.

„Brojni se zaposlenici PLIVE već godinama pridružuju volonterskim akcijama i projektima te i na taj način daju doprinos u svojim zajednicama, a veliko nam je zadovoljstvo kad imamo priliku udružiti svoje snage i ostaviti trag u društvu, osobito kod djece i mladih. Današnja volonterska akcija uvod je u još sustavniji program volontiranja u PLIVI, koji će zasigurno utjecati na daljnje povećanje broja naših kolegica i kolega koji iz dana u dan nesebično doniraju svoje vrijeme, znanje i iskustvo kako bi pomogli potrebitima“, istaknuo je Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE. Četrdesetak plivaša sudjelovalo je u bojanju vanjske ograde i prilaza, košnji trave, šišanju grmova i sadnji cvijeća, a uz to su uređivali i unutarjni prostor kuće čišćenjem i bojanjem prostorije za učenje, obnavljanjem ormarića, sastavljanjem stolića i dekoriranjem kartonskih kutija. Uz to, zajedno su izradili i didaktičko pomagalo koje će šticećenici koristiti na svojim radionicama.

PLIVAŠI ZA NAJMLAĐE

Božićno druženje u PLIVI je osim temom filmskih junaka obilježeno i humanitarnim karakterom. Plivaši su tijekom prosinca prikupljali božićne darove kako bi uljepšali blagdane djeci iz SOS Dječjeg sela Lekenik, Dječjeg doma Zagreb i Centra za rehabilita-

Četrdesetak plivaša sudjelovalo je u bojanju vanjske ograde i prilaza, košnji trave, šišanju grmova i sadnji cvijeća, a uz to su uređivali i unutarjni prostor kuće čišćenjem i bojanjem prostorije za učenje, obnavljanjem ormarića, sastavljanjem stolića i dekoriranjem kartonskih kutija. Uz to, zajedno su izradili i didaktičko pomagalo koje će šticećenici koristiti na svojim radionicama.

ciju Zagreb. Iznimnim odazivom akciji plivaši su još jednom pokazali kako su spremni pomoći onima kojima je to najpotrebnije. U ovoj akciji darovima su napunjena dva kombija, što je itekako razveselilo najmlađe i donijelo osmijeh na njihova lica.

DONACIJA INFORMATIČKE OPREME PRIRODOSLOVNOJ ŠKOLI VLADIMIRA PRELOGA

U sklopu obilježavanja 95. godina osnutka kompanije PLIVA je donirala 50 stolnih računala i monitora s pripadajućom opremom učenicima Prirodoslovne škole Vladimira Preloga u Zagrebu. Kao društveno odgovorna kompanija PLIVA ovom donacijom nastavlja s potporom obrazovnim ustanovama. Vrijednu donaciju ravnatelju škole, prof. Zlatku Stiću u ime PLIVE uručila je Romana Šantar, izvršna direktorica TAPI Hrvatska. „Znanje i

6 PLIVINI zaposlenici-volonteri uredili su i uljepšali prostor Dječje kuće Borovje u Zagrebu, ustanove koja provodi program prevencije neprihvatljivog ponašanja djece i mladih kroz zanimljive, poticajne i kreativne sadržaje usmjerene na primarnu prevenciju poremećaja u ponašanju kao i zlostavljanja i zanemarivanja djece i mladih. Djeci i mladima u dobi od 4 do 18 godina, zahvaljujući radu PLIVINIH volontera, boravak u kući i sudjelovanje u različitim sadržajima bit će kvalitetniji i ugodniji

7

PLIVINA INFORMATIKA ZA HRVATSKU KOSTAJNICU

Kolege iz PLIVINOG odjela informatike posjetili su Hrvatsku Kostajnicu, grad koji je u Domovinskom ratu pretrpio znatnu štetu.

IT-jevci su u „gradu kostenov“ volontirali u radovima na uređenju grada koji se pripremao za Kestenijadu 2017., kojom se Kostajnica želi promovirati kao poželjna turistička destinacija u Sisačko-moslavačkoj županiji. Na nesebičnoj pomoći volonterima su zahvalili gradonačelnik, dogradonačelnik i direktorica TZ Hrvatske Kostajnice, a plivači su tom prilikom posjetili i „Slomljeni pejzaž“, spomenik ubijenu HRT-ovu snimatelju Gorđanu Ledereru na obližnjem brdu Čukur.

8

PLIVA - SPONZOR HRVATSKE VATERPOLSKE REPREZENTACIJE

Na predstavljanju aktivnosti Hrvatske vaterpolske reprezentacije i HVS-a, dopredsjednik Hrvatskog vaterpolskog saveza Perica Bukić i predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan potpisali su ugovor o sponzorstvu. „Kao aktualni olimpijski pobjednici na OI u Rio odlazimo s velikim očekivanjima.

Svaki od nadolazećih nastupa nam je izuzetno bitan i vjerujem da ćemo u Riju biti u top formi!“, izjavio je dopredsjednik HVS-a Perica Bukić i dodao: „Veliko zadovoljstvo nam je pozdraviti partnerstvo s PLIVOM i nadam se da je ovo početak jedne dugogodišnje suradnje“. „Snaga i gotovo stoljetni uspjeh naše kompanije počiva na kvaliteti i timskom radu zaposlenika koji su omogućili da PLIVA bude na ponos svih nas baš kao što je i hrvatski vaterpolo vrhunskim sportskim rezultatima već dugi niz godina jedan od najvećih ambasadora Hrvatske u svijetu. Drago nam je što smo dio ove lijepe sportske priče, a reprezentaciji u ime svih zaposlenika želim puno uspjeha na predstojećim natjecanjima“, izjavio je predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan.

kontinuirano obrazovanje od samih početka bili su jedan od ključnih sastojaka recepta za uspjeh PLIVE i njenih zaposlenika. Međutim, danas je gotovo svaki rad nezamisliv bez kvalitetne informatičke opreme, čega je PLIVA kao jedna od tehnološki najnaprednijih kompanija itekako svjesna. Upravo zbog toga nadam se kako će ova donacija omogućiti lakše i kvalitetnije izvođenje nastave, a svim učenicima dodatan iskorak u njihovom obrazovanju“, istaknula je Romana Šantar. Zahvaljujući PLIVI na donaciji ravnatelj Stić izjavio je: „Ovo nije prvi put da PLIVA pomaže našoj školi i zahvalan sam što je prepoznala našu potrebu za obnovom informatičke opreme. Ona će nam pomoći da i dalje pružamo kvalitetno obrazovanje našoj djeci i nadam se će ova PLIVINA donacija potaknuti i druge gospodarske subjekte da daju svoj doprinos još kvalitetnijem obrazovanju djece širom Hrvatske“.

7 Plivači su tijekom prosinca prikupljali božićne darove kako bi uljepšali blagdane djeci iz SOS Dječjeg sela Lekenik, Dječjeg doma Zagreb i Centra za rehabilitaciju Zagreb

8 Na predstavljanju aktivnosti Hrvatske vaterpolske reprezentacije i HVS-a, dopredsjednik Hrvatskog vaterpolskog saveza Perica Bukić i predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan potpisali su ugovor o sponzorstvu.

PLIVA ZA BOLESNIKE – JAVNOZDRAVSTVENE AKCIJE

PLIVINE javnozdravstvene akcije usmjerene su prema podizanju svijesti javnosti o važnosti prevencije i pravilnih izbora kad je riječ o zdravlju, s naglaskom na edukaciju i poticanje zdravih životnih stilova i navika

ZAJEDNO PROTIV BOLESTI PLUĆA

Cilj je i ove javnozdravstvene akcije bio potaknuti građane da aktivnije vode brigu o bolestima pluća i vlastitom liječenju, a održana je u atriju Specijalne bolnice za plućne bolesti u organizaciji Hrvatskog društva za sigurnost pacijenata, Hrvatskog društva za alergologiju i kliničku imunologiju te uz potporu PLIVE. Vrata Specijalne bolnice za plućne bolesti dva su dana bila otvorena građanima koji su imali priliku učiniti spirometriju ili kožne testove na inhalacijske alergene te se savjetovati s liječnicima specijalistima. Upravo su preventivni pregledi od ključne važnosti za rano otkrivanje i uspješno liječenje bolesti pluća, posebno astme i kronične opstruktivne bolesti pluća (KOPB). Astma je kronična bolest pluća koja uzrokuje upalu i sužavanje dišnih putova. U Europi 30 milijuna djece i odraslih u dobi do 45 godina živi s astmom, a njih 6 milijuna pati od teških simptoma. KOPB označava skup stanja koja uključuju emfizem i kronični bronhitis. To je progresivna bolest koja pogađa oko 4-10 % odrasle populacije u Europi i trenutačno je na šestome mjestu uzročnika smrtnosti prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, a procjenjuje se da će do 2020. biti treći uzročnik smrtnosti.

ZAJEDNO PROTIV BOLESTI PLUĆA

Cilj je i ove javnozdravstvene akcije bio potaknuti građane da aktivnije vode brigu o bolestima pluća i vlastitom liječenju, a održana je u atriju Specijalne bolnice za pluć-

Vrata Specijalne bolnice za plućne bolesti dva su dana bila otvorena građanima koji su imali priliku učiniti spirometriju ili kožne testove na inhalacijske alergene te se savjetovati s liječnicima specijalistima

9 Astma je kronična bolest pluća koja uzrokuje upalu i sužavanje dišnih putova. U Europi 30 milijuna djece i odraslih u dobi do 45 godina živi s astmom, a njih 6 milijuna pati od teških simptoma.

ne bolesti u organizaciji Hrvatskog društva za sigurnost pacijenata, Hrvatskog društva za alergologiju i kliničku imunologiju te uz potporu PLIVE.

Vrata Specijalne bolnice za plućne bolesti dva su dana bila otvorena građanima koji su imali priliku učiniti spirometriju ili kožne testove na inhalacijske alergene te se savjetovati s liječnicima specijalistima. Upravo su preventivni pregledi od ključne važnosti za rano otkrivanje i uspješno liječenje bolesti pluća, posebno astme i kronične opstruktivne bolesti pluća (KOPB). Astma je kronična bolest pluća koja uzrokuje upalu i sužavanje dišnih putova. U Europi 30 milijuna djece i odraslih u dobi do 45 godina živi s astmom, a njih 6 milijuna pati od teških simptoma. KOPB označava skup stanja koja uključuju emfizem i kronični bronhitis. To je progresivna bolest koja pogađa oko 4-10 % odrasle populacije u Europi i trenutačno je na šestome mjestu uzročnika smrtnosti prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, a procjenjuje se da će do 2020. biti treći uzročnik smrtnosti.

ŠKOLA DISANJA U SURADNJI PLIVE I ZAKLADE HRVATSKA KUĆA DISANJA

Škola disanja organizirana je u povodu obilježavanja Svjetskog dana astme na unutarnjim bazenima Sportskog parka Mladost. Cilj je bio podići svijest o astmi, naučiti polaznike pravilno disati i pojasniti zašto je pravilno disanje važno. Ova je besplatna radionica bila je namijenjena svim zainteresiranim građanima, a članovi seniorske i juniorske hrvatske vaterpolo reprezentacije podučavali su građane pravilnom disanju. Uz reprezentativce, građanima su na raspolaganju bili fizioterapeut te pulmolog radi obavljanja testa spirometrije.

AKCIJOM BIRAM ZDRAVLJE PLIVA SE PRIKLJUČILA OBILJEŽAVANJU MOVEMBERA

I 2016. godine PLIVA se ponovno akcijom Biram zdravlje priključila globalnom po-

kretu Movember, kako bi dala svoj doprinos u podizanju svijesti javnosti, osobito muškaraca, o važnosti brige za zdravlje i redovitih pregleda u cilju prevencije bolesti prostate. Primarni cilj Movembera je usmjeren na podizanje svijesti o značaju prevencije u borbi protiv bolesti prostate, ali i općenito jačanju svijesti o muškom zdravlju.

Naziv globalnog pokreta nastao je kombinacijom engleskih riječi moustache (brk) i November (studenj), koje ukazuju na način kojim muškarci izražavaju podršku akciji – puštanjem brkova tijekom mjeseca studenog. Pokret je nastao 2003. godine u Melbourneu, a danas mu se pridružuju milijuni muškaraca diljem svijeta. U samom središtu Zagreba na PLIVINOM štandu svi su posjetitelji imali priliku informirati se o zdravlju prostate i savjetovati se sa specijalistima urolozima o čimbenicima rizika, važnosti rane dijagnostike i načinima prevencije bolesti prostate. PLIVINI zaposlenici koji su tijekom studenog puštali brkove u znak podrške Movemberu, kao i zaposlenice koje su podržale pokret pletenjem kose u pletenice, svoje su sugrađane počastili pečenim kestenima, plodovima koji oblikom i veličinom podsjećaju na prostatu te su stoga postali prepoznatljivim simbolom ove akcije. U obilježavanju Movembera pridružili su im se i članovi hrvatske vaterpolske reprezentacije.

10 11
Škola disanja organizirana je u povodu obilježavanja Svjetskog dana astme na unutarnjim bazenima Sportskog parka Mladost. Cilj je bio podići svijest o astmi, naučiti polaznike pravilno disati i pojasniti zašto je pravilno disanje važno

SMIJEHOM BRINITE O NJEMU UZ PLIVU

Godinu dana kasnije, PLIVA je pokrenula i kampanju na društvenim mrežama Smijehom brini o njemu. Važnost muškog zdravlja još uvijek nije dovoljno osviještena, a cilj kampanje bio je potaknuti razgovor o muškom zdravlju kroz priču o partnerima i njihovim smiješnim trenucima.

Žene su često ključne jer motiviraju partnere na preventivne preglede što im u konačnici može spasiti život. Kampanju se moglo pratiti na PLIVINIM profilima na Instagramu i Twitteru te na lifestyle portalu Miss7.

Nakon kampanje na društvenim mrežama akcija je završena u Studiju smijeha gdje su poznati komičari kroz šalu i smijeh na temu muškog zdravlja podizali svijest javnosti o važnosti usvajanja zdravih navika u cilju preventivnog djelovanja kod niza zdravstvenih poteškoća i bolesti. Uz puno dobrog humora muškarci su imali priliku razgovarati i savjetovati se s liječnicima te dobiti informacije o zdravlju prostate, aktivnostima koje pomažu u održavanju njenog zdravlja i važnosti obavljanja redovitih pregleda.

„Rak prostate po učestalosti je treći najčešći zloćudni tumor muškaraca u Hrvatskoj, čija incidencija raste nakon pedesete godine života. Trenutno možemo samo ranim dijagnosticiranjem otkriti rak prostate, tretirati ga, spriječiti njegovo širenje izvan prostate i time pokušati izliječiti bolest“, istaknuo je dr. Matej Knežević, specijalist urolog.

„Za nas u PLIVI Movember je postao već tradicija jer ovo je treća godina zaredom u kojoj smo se internom kampanjom i javnozdravstvenom akcijom pridružili jednom od najpoznatijih globalnih pokreta. I ove smo godine u suradnji sa stručnjacima omogućili našim sugrađanima da se informiraju o bolestima prostate i aktivnostima mogu pomoći u ranom otkrivanju i liječenju. Kada je zdravlje u pitanju, kontinuirano obrazovanje i informiranje od iznimne su

13 14 15 16

Astma je kronična bolest pluća koja uzrokuje upalu i sužavanje dišnih putova. U Europi 30 milijuna djece i odraslih u dobi do 45 godina živi s astmom, a njih 6 milijuna pati od teških simptoma.

važnosti jer pravovremeno otkrivanje bolesti i liječenje može spasiti život“, istaknuo je Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE.

ZDRAVSTVENO-EDUKATIVNI PANEL MAJČINSTVO NAKON 35. GODINE

PLIVA je u suradnji s vodećim lifestyle magazinom Storybook okupila tim stručnjaka koji su govorili o teškoćama vezanim uz začeće. Panel je bio otvoren za sve zaintere-

sirane građane, a o problematici vezanoj uz začeće govorili su dr. sc. Erden Radončić, specijalist ginekologije i porodništva te uži specijalist humane reprodukcije iz zagrebačke Poliklinike Repromed, dr. sc. Lana Škratić, specijalist ginekologije i opstetricije u KBC-u Zagreb, Klinici za ženske bolesti i porode, dr. Petra Podobnik Brlečić, spec. ginekologije i opstetricije u Rodilištu & Poliklinici Podobnik, i doc. Lovorka Brajković, klinička psihologinja i programska voditeljica za zdravstvene programe Centra za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje Sirius. Ugledni su ginekolozi na panelu istaknuli da trudnoća nakon 35. godine može proteći bez ikakvih komplikacija, a zabrinjava jedino činjenica da se u tim godinama drastično smanjuje broj jajnih stanica zbog čega je i šansa za prirodnim začećem mnogo manja. No kada priroda zakaže, medicina je toliko napredovala da i tu postoji rješenje. Kada se žena odluči na medicinski potpomognutu oplodnju, cijeli proces nije ni jednostavan ni bezbolan te je osim zdravstvene za vrijeme postupka iznimno važna i psihološka pomoć.

17 PLIVA je u suradnji s vodećim lifestyle magazinom Storybook okupila tim stručnjaka koji su govorili o teškoćama vezanim uz začeće

18 B2B Run utrka je namijenjena zaposlenicima trgovačkih društava koja je nastala „iz ureda“ kao izvorne točke fizičke neaktivnosti ljudi, a u Hrvatskoj je prvi put organizirana 2015. u Zagrebu

„Čak 68 % žena je na rukovodećim položajima u PLIVI koja njeguje poslovnu klimu u kojoj se svaka žena ili muškarac može osim u poslovnom smislu ostvariti i u najvažnijoj ulozi u životu – ulozi roditelja“, naglasila je Blagica Petrovac Šikić, viša direktorica Ljudskih potencijala. I na ovom su panelu odlična tema te korisni savjeti eminentnih stručnjaka privukli velik broj posjetitelja, a više informacija o PLIVINOM projektu moglo se pronaći u magazinu Storybook.

WINGS FOR LIFE

Nakon Holjevk, Zagrebačkog proljetnog polumaratona i Savskog polumaratona Hendrix, PLIVA Running team sudjelovao je u Zadru, na utrci Wings for Life. Wings for Life humanitarna je utrka koja se, sa sloganom Trčimo za one koji ne mogu, održava treću godinu zaredom, a cilj joj je prikupljanje sredstava za istraživanje i liječenje ozljeda ledne moždine. Utrke se održavaju svake godine u isto vrijeme u cijelome svijetu, cijeli iznos uplaćenih startnina ide isključivo u humanitarne svrhe, a još jedna posebnost je ta da trkači ne trče prema ciljnoj liniji nego ona „lovi“ njih. Naime, pola sata nakon starta natjecatelja, za njima kreće vozilo koje postepeno ubrzava i onaj tren kada ih dostigne, za njih je utrka završena.

PLIVAŠI NA UTRCI B2B

B2B Run utrka je namijenjena zaposlenicima trgovačkih društava koja je nastala „iz ureda“ kao izvorne točke fizičke neaktivnosti ljudi, a u Hrvatskoj je prvi put organizirana 2015. u Zagrebu. Koliko je njezina popularnost u samo godinu dana porasla govori činjenica da dok je prošle godine sa oko 1000 sudionika održana samo u Zagrebu, već sljedeće godine organizirana je u Splitu, Osijeku i Rijeci, a pridružilo joj se 38 PLIVINIH trkačica i trkača izborivši 6. mjesto od ukupno 45 u kategoriji velikih kompanija.

DAN RUŽIČASTE VRPCE U PLIVI

Kako bi dali svoju podršku oboljelima i podigli svijest o raku dojke, simboličnim fotografiranjem i kampanjom unutar kompanije naši zaposlenici obilježili su Dan ružičaste vrpce u PLIVI. Listopad je mjesec borbe protiv raka dojke, a podizanjem osviještenosti nastoji se upoznati žene sa simptomima radi eventualnog ranog otkrivanja ove bolesti.

PELUDNA PROGNOZA – NOVA APLIKACIJA NA PORTALU PLIVAZDRAVLJE I PAMETNIM TELEFONIMA

Uredništvo portala PLIVAzdravlje i PLIVIN IT odjel razvili su platformu čije programsko rješenje omogućava preciznije iskazivanje podataka o koncentraciji peludi u zraku. Višegodišnja suradnja s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“, koji osigurava precizna mjerenja peludi u zraku i peludnu prognozu na teritoriju Republike Hrvatske, time je uspješno unaprijeđena. Portal PLIVAzdravlje unaprijedio je aplikaciju Peludne prognoze. Osobe alergične na pelud mogu sada još preciznije pratiti koncentracije peludi u zraku i povezivati ih s pojavom simptoma alergije. Ovisno o podacima na alergijskom semaforu, alergične osobe mogu prilagoditi svoje dnevne aktivnosti na otvorenom i time aktivno utjecati na svoje zdravstveno stanje. Aplikacija Peludna prognoza donosi svakodnevne informacije o koncentraciji peludi pojedinih alergeni biljaka i peludnu prognozu za sljedeća dva dana, za sve gradove u Hrvatskoj koji provode mjerenja. Uz svaku biljku nalazi se fotografija i opis, kao i oznaka stupnja alergnosti. Ovi podaci olakšavaju prepoznavanje alergene biljke u prirodi, a time i izbjegavanje kontakta s pojedinim alergenima. Pelud je najsnažniji prirodni aeroalergen i najčešći uzročnik alergijskih bolesti dišnog sustava. Jedna od najvažnijih mjera liječenja alergija dišnih putova je izbjegavanje peludnih alergena.

19 20

Simboličnim fotografiranjem i kampanjom unutar kompanije naši zaposlenici obilježili su Dan ružičaste vrpce u PLIVI

20

PLIVINE profile već dugi niz godina možete pronaći na Facebooku, Twitteru, LinkedInu i Youtubeu, a odnedavno i na Instagramu, koji je peta društvena mreža na kojoj je dostupna čime u digitalnom svijetu (p)ostaje uvjerljivi lider među farmaceutskim kompanijama u Hrvatskoj.

Nova platforma Peludna prognoza ujedno je i pozadinski servis mobilne aplikacije na iOS i Android uređajima.

PLIVA NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

PLIVA je posvećena brizi o zdravlju i u svojim online komunikacijskim aktivnostima te je jedna od rijetkih farmaceutskih kompanija u Hrvatskoj i regiji koja je prisutna na društvenim mrežama. PLIVINE profile već dugi niz godina možete pronaći na Facebooku, Twitteru, LinkedInu i Youtubeu, a odnedavno i na Instagramu, koji je peta društvena mreža na kojoj je dostupna čime u digitalnom svijetu (p)ostaje uvjerljivi lider među farmaceutskim kompanijama u Hrvatskoj. U kompaniji su posebno ponosni na 11.000 pratitelja na LinkedInu i čak 37.000 na Facebooku.

KONTINUIRANA EDUKACIJA LIJEČNIKA I LJEKARNIKA

PLIVIN STRUČNI SKUP ZAJEDNO PREMA ZDRAVLJU

„Dinamično“, „originalno“, „interaktivno“, „kreativno“ – samo su neki od pridjeva kojima liječnici u svojim povratnim komentarima opisuju PLIVIN stručni edukativni skup Zajedno prema zdravlju, održan u Vodicama. Odjel Rx marketinga PLIVE pripremio je i organizirao i ove godine stručni skup u radu kojeg je sudjelovalo više od 200 liječnika obiteljske medicine i 50 bolničkih specijalista iz cijele države. Radionice, predavanja i drugi oblici edukacije bili su iz područja kardiologije, dijabetologije, pulmologije, gastroenterologije, fizikalne medicine i urologije. Skup je pozdravnim govorom otvorio predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan naglasivši značenje PLIVE kao najveće farmaceutske kompanije u Hrvatskoj i najvećeg izvoznika, a liječnike je pozvao na daljnju uspješnu suradnju u vidu edukacije i razmjene novosti u medicini. PLIVA oduvijek sudjeluje u obrazovanju i stručnoj edukaciji medicinskih stručnjaka, a upravo stručni skupovi omogućavaju dijeljenje novih znanja iz različitih područja medicine.

VELIKA POSJEĆENOST STRUČNIH SKUPOVA U ORGANIZACIJI PLIVE

Sudeći prema komentarima sudionika, PLIVA je uspjela nadmašiti očekivanja liječnika kada je u pitanju kreativnost i inovativnost u provođenju edukacije. Na sedam stručnih skupova u organizaciji PLIVE sudjelovalo više od 700 liječnika obiteljske medicine, pulmologije, gastroenterologije, fizikalne medicine, ginekologije, psihijatrije, kardiologije i endokrinologije. Interdisciplinarni pristup uz korištenje najnovijih tehnologija za edukaciju sudionika pokazao se kao

21 Na sedam stručnih skupova u organizaciji PLIVE sudjelovalo više od 700 liječnika obiteljske medicine, pulmologije, gastroenterologije, fizikalne medicine, ginekologije, psihijatrije, kardiologije i endokrinologije

22 Rezultati kratke ankete su pokazali kako se 75 posto liječnika koristi društvenim mrežama. Liječnici najviše koriste Facebook i Youtube (50 %), LinkedIn (26 %) te Instagram (20 %).

pun pogodak koji PLIVU izdvaja od drugih farmaceutske kompanije kada je u pitanju organizacija stručnih skupova za liječnike. Organiziran je čitav niz aktivnosti u sklopu kojih su liječnici dobili priliku naučiti kako se razgibati na radnome mjestu te kroz šetnju Splitom pronaći punktove na kojima su se nalazili materijali za daljnje edukacije. Upravo o tom aspektu PLIVINOG djelovanja govorio je predsjednik Uprave PLIVE Mihael Furjan i naglasio kako je suradnja sa znanstvenom, stručnom i širom zajednicom neodvojivi dio poslovanja naše kompanije.

TRI OD ČETIRI LIJEČNIKA KORISTI SE DRUŠTVENIM MREŽAMA

Na skupu s gotovo 200 liječnika iz svih krajeva Hrvatske po prvi put su predstavljene PLIVINE društvene mreže te je provedena kratka anketa. Rezultati su pokazali kako se 75 posto liječnika koristi društvenim mrežama. Liječnici najviše koriste Facebook i Youtube (50 %), LinkedIn (26 %) te Instagram (20 %).

CJELOŽIVOTNO USAVRŠAVANJE LJEKARNIKA IZ HRVATSKE I REGIJE

PLIVINA LJETNA ŠKOLA KLINIČKE FARMACIJE U SPLITU

Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu (MEFST) i međunarodno etablirana tvrtka za edukaciju Pharma Expert, uz podršku PLIVE, treći su put za magistre farmacije u kolovozu 2017. organizirali ljetnu školu kliničke farmacije. Više od 150 polaznika iz Hrvatske i cijele Jugoistočne Europe na Medicinskom fakultetu u Splitu usavršavali su svoja znanja i vještine u području ljekarničke skrbi i racionalne farmakoterapije.

„Poučeni prošlogodišnjim uspjehom i zadovoljstvom polaznika odlučili smo se i ove godine organizirati Ljetnu školu farmacije, koja je postala jedan od najvažnijih događaja u kalendaru svakog ljekarnika. Kroz interaktivne radionice pružit ćemo magistrima farmacije opće razine dodatna znanja koja su se u današnje vrijeme pokazala neophodnima u implementaciji ljekarničke skrbi. Naš cilj je, između ostalog, da polaznike naučimo kako da donesu odluke koje su najsigurnije i najučinkovitije za njihove pacijente“, istaknula je voditeljica tečaja doc. dr. sc. Arijana Meštrović, MPharm.

Ovom je prigodom Mihael Furjan, predsjednik uprave PLIVE, istaknuo: „Koncept cjelovite ljekarničke skrbi sve više ulazi u zdravstvene sustave kao sastavni dio primarne zdravstvene zaštite, a ljekarnik postaje osoba zadužena ne samo za izdavanje terapije, već stručnjak koji prati pacijenta i njegovu terapiju. Dodatno, preuzima brigu o prevenciji i održavanju zdravlja te savjetuje o prilagodbama vezanima uz stil života i životne navike koje su važne za određene akutne poremećaje ili kronična stanja. Ova škola,

23 Više od 150 polaznika iz Hrvatske i cijele Jugoistočne Europe na Medicinskom fakultetu u Splitu usavršavali su svoja znanja i vještine u području ljekarničke skrbi i racionalne farmakoterapije

24 Portal PLIVAzdravlje u 2015. godini posjetilo je 6,560.655 posjetitelja, koji su pročitali više od 10 500 000 stranica. 54 % ulaza je s mobilnih telefona.

kao dio nužnog cjeloživotnog usavršavanja ljekarnika, još je jedan bitan iskorak prema održivom i učinkovitijem zdravstvenom sustavu te poboljšanju usluga za pacijente koji su za nas u središtu svega što radimo“.

PLIVAMED.NET – PRVIH 15 GODINA

Edukacija zdravstvenih djelatnika oduvijek je bila izuzetno važna u PLIVI. PLIVIN časopis Medicus, koji izlazi već 85 godina, PLIVA Učilište i PLIVamed.net samo su neki od primjera trajne edukacije koju PLIVA osigurava liječnicima obiteljske medicine, specijalistima i farmaceutima.

Portal PLIVamed.net 2016. godine obilježio je petnaestu godišnjicu, a kroz sve ove godine postojanja i dalje nastoji doprinijeti cjeloživotnom učenju i informiranosti svih zdravstvenih radnika u regiji. Redizajniran, slijedi moderne trendove i tehnologiju,

pruža bolju mogućnost pregledavanja i pretraživanja sadržaja. Svojom jednostavnom strukturom, slobodnim pristupom sadržajima velikog broja medicinskih specijalizacija, dostupan je na svim platformama – od stolnih i prijenosnih računala i tableta do pametnih telefona. O redizajniranom portalu u trenutku petnaeste godišnjice rada, najbolji sud donose sami korisnici koji su Uredništvu uputili brojne pohvale i prijedloge.

„Novi PLIVAmед.net je još bolji, moderniji! Mogu vam reći da nam je postao literatura za pripremu specijalističkog ispita“, „Često koristim Vaš portal kao izvor vrlo dobrih, najnovijih i provjerenih informacija, što mi je jako važno“, „Zadovoljan sam informacijama koje nudite na Vašem portalu, jako su bitne i nas liječnike podsjećaju na ono što smo propustili ili da naučimo još i više nego što mislimo da znamo“, samo su neki od komentara korisnika.

25 Jedan od glavnih uspjeha Met4Pharma razvoj je metodologije koja će omogućiti bržu, učinkovitiju i jeftiniju analizu produkata kemijskih reakcija i samim time smanjiti upotrebu opasnih tvari u farmaceutskoj industriji

ZNANOST I OBRAZOVANJE

PLIVA i PMF uz više od 6 milijuna kuna potpore EU fondova uspješno završili projekt Met4Pharm

Prirodoslovno-matematički fakultet (PMF) i PLIVA predstavili su u travnju 2016. godine rezultate projekta razvoja novih metodologija za kontrolu procesa pripreme lijekova – Met4Pharm. Među više od 15 projekata PMF je, uz potporu PLIVE, uspješno priveo kraju projekt vrijedan ukupno više od sedam milijuna kuna. Jedan je ovo od rijetkih primjera uspješne suradnje znanstvenih institucija i gospodarskih subjekata i dio pozitivnog trenda osiguravanja sredstava Europske unije za značajna ulaganja u znanost koja izravno doprinose konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Projekt Met4Pharm trajao je 16 mjeseci i omogućio je nabavku novog uređaja za nuklearnu magnetsku rezonanciju kakav u vlasništvu nema ni jedna obrazovna institucija u Hrvatskoj. Troje novih mladih stručnjaka koji su kroz Met4Pharm prošli dodatnu edukaciju zaposleni su u Istraživanju i razvoju, odnosno Kontrolu kvalitete u PLIVI, a u izradi su i tri doktorske disertacije. Nabavljene tehnologije ostaju u vlasništvu PMF-a pa će tako brojni studenti imati priliku raditi s najsofisticiranijim tehnologijama, što će ujedno doprinijeti daljnjoj edukaciji i lakšoj prilagodbi mladih stručnjaka potrebama tržišta rada. Jedan od glavnih uspjeha Met4Pharma razvoj je metodologije koja će omogućiti bržu, učinkovitiju i jeftiniju analizu produkata kemijskih reakcija i samim time smanjiti upotrebu opasnih tvari u farmaceutskoj industriji. Preliminarni podaci i rezultati razvoja pokazali su uspješnost korištenja tehnologija, a u narednih godinu dana oni će biti provjereni na većem broju projekata. Svečanom predstavljanju rezultata prisustvovao je tadašnji ministar znanosti, obrazovanja i športa, prof. dr. sc. Predrag Šustar,

kao i brojni eminentni predstavnici stručne i znanstvene zajednice. Prof. dr. sc. Predrag Novak, voditelj projekta i profesor na Kemijskom odsjeku PMF-a, istaknuo je da znanstvene organizacije imaju izvrstan potencijal za razvoj gospodarstva utemeljenog na inovacijama, a uz snažnu potporu korporativnog sektora i povlačenje novca iz EU fondova taj se potencijal može u potpunosti ostvariti. „Ovim projektom još jednom smo potvrdili izvrsnost PMF-a, ali i sve prednosti koje donosi suradnja s domaćim kompanijama, jer dobiti ovako značajna sredstva znači da smo konkurentni i možemo se mjeriti s drugim znanstvenim institucijama u Europi, ali i u svijetu“, istaknuo je Novak.

Koordinator projekta u PLIVI, prof. dr. sc. Ernest Meštrović, naglasio je: „Za nas znanstvenike i stručnjake nema ljepšeg saznanja od dodatnih ulaganja u sofisticiranu opremu. Met4Pharm uspješno je povezao znanost i gospodarstvo jer osim povećanja konkurentnosti hrvatske znanosti trajno smo osigurali tehnologije na kojima će raditi naši studenti, budući znanstvenici.“

Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE, dodao je: „PLIVA već godinama uspješno surađuje s akademskom zajednicom i brojnim fakultetima na konkretnim projektima koji predstavljaju čvrst temelj za napredak i razvoj hrvatskoga gospodarstva u budućnosti. I dalje ćemo nastaviti s ulaganjima u znanost, jer u konačnici želimo omogućiti mladim znanstvenicima i stručnjacima da ostanu i grade međunarodnu karijeru iz Hrvatske.“

Znanstvenici s Instituta Ruđer Bošković su u suradnji s PLIVOM objavili u časopisu Chemical Communications (IF=6.6) prvi primjer inverzije supramolekulske kiralnosti udruženja malih molekula u otopini pomoću kompleksiranja s metalnim ionima. Riječ je o sustavu koji bi mogao poslužiti kao model za dizajn novih kiralnih katalizatora s primjenom u farmaceutskoj industriji.

26 Tim znanstvenika s Instituta Ruđer Bošković u suradnji s PLIVOM pronašao je jedinstven i robustan sustav sastavljen od građevnih jedinica poput kiralnih aminokiselina i metalnih soli

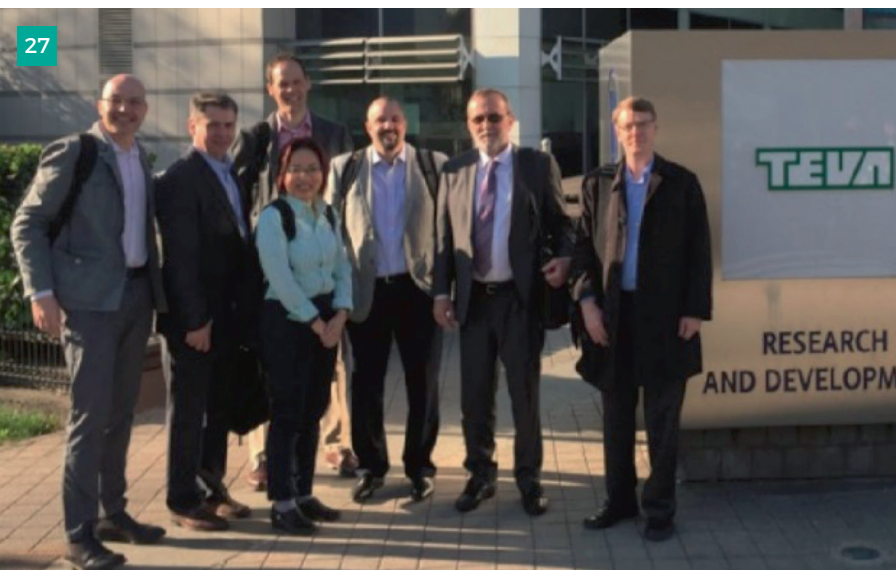
INSTITUT RUĐER BOŠKOVIĆ U SURADNJI S PLIVOM OTKRIO NOVI OTOPINSKI SUSTAV KOJI MOŽE OBRNUTI KIRALNOST UDRUŽENJA MALIH MOLEKULA

Znanstvenici s Instituta Ruđer Bošković su u suradnji s PLIVOM objavili u časopisu Chemical Communications (IF=6.6) prvi primjer inverzije supramolekulske kiralnosti udruženja malih molekula u otopini pomoću kompleksiranja s metalnim ionima. Riječ je o sustavu koji bi mogao poslužiti kao model za dizajn novih kiralnih katalizatora s primjenom u farmaceutskoj industriji.

Tim znanstvenika pronašao je jedinstven i robustan sustav sastavljen od građevnih jedinica poput kiralnih aminokiselina i metalnih soli. Kombinacijom eksperimentalnih i računskih metoda pokazano je da se određeni derivati aminokiselina udružuju u nekovalentne agregate, tvoreći kiralne strukture u otopini i čvrstom stanju. Dodatno, metalne soli preraspodjeljuje molekule u otopini na način da tvore strukture obrnute kiralnosti, što je prvi takav slučaj opisan u literaturi.

„Iznimno su rijetki sustavi koji sadrže male građevne jedinice iste kiralnosti i koji do-

27

datkom akiralnih spojeva mogu pokazati suprotna optička svojstva.

Istraženi sustav značajan je za primjenu u gospodarstvu jer otvara mogućnost korištenja jednog kiralnog katalizatora za pripravu oba enantiomera željenog produkta“, istaknuo je dr. sc. Srećko Kirin, voditelj Laboratorija za kemiju čvrstog stanja i kompleksnih spojeva na IRB-u.

Prof. dr. sc. Ernest Meštrović izjavio je: „Rezultati istraživanja vrlo su važni za razvoj i napredak industrije te za povećanje konkurentnosti hrvatske znanosti koja svakim danom sve više ide u korak s onom svjetskom. Ovaj projekt još je jedan u niz odličnih primjera uspješnog povezivanja znanosti i gospodarstva temeljenog na inovacijama.“

NOVI KOLEGIJ NA FARMACEUTSKO-BIOKEMIJSKOM FAKULTETU (FBF)

Nedavno je na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu prvi put održan novi kolegij „Farmakovigilancija i farmakoepidemiologija“. Farmakovigilancija je uvedena u nastavni program kao izborni predmet namijenjen studentima 5. godine farmacije. PLIVA je dobila priliku sudjelovati u osmišlja-

27 PLIVINO Istraživanje i razvoj posjetili su predstavnici Zaklade Gates. Riječ je Zakladi Melinde i Billa Gatesa osnovanoj 2000. godine, usredotočenoj na globalno zdravlje i edukaciju sa svrhom pomaganja siromašnim zajednicama u Africi i Aziji

vanju i provođenju ovog kolegija u suradnji s Hrvatskom agencijom za lijekove (HALMED), Europskom agencijom za lijekove (EMA) te Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO). Time je studentima omogućeno pružanje cjelovitog prikaza sustava farmakovigilancije i uloge svih koji u njemu sudjeluju – industrije, regulatornih agencija, zdravstvenih djelatnika i pacijenata. PLIVIN je zadatak bio studentima opisati ulogu industrije te odgovornosti EMA-e u procjeni i upravljanju rizicima. Na ilustrativan način te kroz niz primjera provedeni su kroz sustav detekcije i upravljanja sigurnosnim signalima, pisanje periodičkih izvješća (PSUR/PADER) i planova upravljanja rizicima (RMP) iz perspektive farmaceutske industrije. PLIVA je studentima donirala materijale za učenje – svaki je student dobio najnoviji broj PLIVINOG znanstvenog časopisa Medicus posvećenog farmakovigilanciji. Podizanje svijesti o farmakovigilanciji ključno je za racionalnu primjenu lijekova te smanjenje rizika za pacijente, a u PLIVI ne kriju zadovoljstvo ovim iskorakom kojim je farmakovigilancija ušla u nastavni program FBF-a te suradnjom s HALMED-om, EMA-om, WHO-om te FBF-om na ovom projektu.

ZAKLADA BILLA GATESA U POSJETU PLIVI

PLIVINO Istraživanje i razvoj posjetili su predstavnici Zaklade Gates. Riječ je Zakladi Melinde i Billa Gatesa osnovanoj 2000. godine, usredotočenoj na globalno zdravlje i edukaciju sa svrhom pomaganja siromašnim zajednicama u Africi i Aziji.

Cilj Zaklade Gates je poboljšanje globalne zdravstvene skrbi te pomoć i podrška zajednicama kroz različite programe razvoja agrikulture, prehrane, higijene i planiranja obitelji. U fokusu zdravstvenog program Zaklade je razvoj ljekovitih pripravaka, cjepiva široko dostupnih svjetskoj populaciji, kao i razvoj medicinske dijagnostike u zemljama trećeg svijeta. Zaklada sudjeluje u programima za razvoj lijekova za HIV, malariju,

tuberkulozu, tropske bolesti i upalu pluća. Velika je privilegija što je Teva jedna od kompanija koje surađuju sa Zakladom. Svrha posjeta izaslanstva bilo je upoznavanje s lokacijom u Zagrebu, Tevinim centrom izvrsnosti za projekte LAR (eng. Long Acting Release), lijekovite pripravke s produljenim oslobađanjem. Razgovaralo se i o projektu vezanom za planiranje obitelji, parenteralnoj depo formulaciji kontraceptiva. Parenteralna depo injekcija kontraceptiva, koja bi se dozirala jednom u šest mjeseci, trebala bi biti dostupna ženama u nerazvijenim zemljama Afrike i Azije. Na kraju dvodnevno posjeta predstavnici Zaklade Gates izrazili su iznimno zadovoljstvo profesionalnim pristupom, stručnim i ekspertnim znanjima o problematici parenteralnih lijekovitih pripravaka s produljenim djelovanjem kao i potporom zajedničkoj suradnji Teve i Zaklade.

PLIVA ZLATNI SPONZOR XVI. RUŽIČKINI DANA

U 2016. godini u Vukovaru je održan međunarodni znanstveno-stručni skup XVI. Ružičkini dani pod sloganom Danas znanost – sutra industrija. Ružičkini dani su interdisciplinarni skup kojemu je cilj promicati izvrsnost u znanstvenim i stručnim istraživanjima te primjenu znanstvenih principa i stručnih dostignuća u razvoju gospodarstva. Uspješno je prezentirano nekoliko radova iz PLIVE u obliku posterskih i usmenih priopćenja, a skup je bio i prigoda za razmjenu mišljenja i iskustava te unaprjeđenje suradnje između visokih učilišta, instituta i gospodarstva.

PLIVA ZA MLADE

Potpisani ugovori o suradnji PLIVE, studentskih udruga i akademske zajednice

U PLIVI je održano svečano potpisivanje ugovora o suradnji sa studentskim udrugama i akademskom zajednicom. Potpisali su

28 U 2016. godini u Vukovaru je održan međunarodni znanstveno-stručni skup XVI. Ružičkini dani pod sloganom Danas znanost – sutra industrija

29 30 U PLIVI je održano svečano potpisivanje ugovora o suradnji sa studentskim udrugama i akademskom zajednicom. Time je nastavljena suradnja PLIVE sa znanstvenom zajednicom i studentskom populacijom koja se očituje u cijelom nizu zajedničkih projekata

ih predsjednici studentskih udruga, dekanica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, prof. dr. sc. Aleksandra Čižmešija te dekan Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, prof. dr. sc. Željko Maleš, a u ime PLIVE Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE HRVATSKA, i Blagica Petrovac Šikić, viša direktorica Ljudskih potencijala.

Time je nastavljena suradnja PLIVE sa znanstvenom zajednicom i studentskom populacijom koja se očituje u cijelom nizu zajedničkih projekata. PLIVA je svjesna važnosti ulaganja u generacije koje dolaze

jer se pokazalo da to dugoročno značajno pogoduje rastu kompanije, ali i povećava konkurentnost fakulteta i studenata. Na ovaj način želimo što više doprinijeti neophodnoj suradnji gospodarskog sektora i znanosti koja bi trebala biti polazna točka prilikom izgradnje društva temeljenog na znanju. Studenti pak prepoznaju PLIVU kao kompaniju koja kontinuirano i značajno doprinosi kvalitetnijem studentskom životu. Potpisani su ugovori za suradnju na projektima Otvoreni dan Kemijskog odsjeka, Humanijada, International Week Zagreb, LEAP summit konferenciju, Company Shuttle Day te za niz projekata u organizaciji udruge eStudent i Udruge studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske.

DRUGO NATJECANJE U KRISTALNOM RASTU LJEPOTA KRISTALNIH PLOHA

Hrvatska udruga kristalografa i Hrvatska kristalografska zajednica u suradnji s PLIVOM u prosincu 2016. godine organizirali su drugo natjecanje u kristalnom rastu za učenike osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj pod nazivom Ljepota kristalnih ploha.

Prvo natjecanja izazvalo je veliko zanimanje učenika i njihovih mentora iz svih krajeva Hrvatske. Novo natjecanje sastojalo se od izvođenja kristalnog rasta (kristalizacije zadanog materijala koji se dostavlja natjecateljima), a provodilo se u tri kategorije. Zadatak natjecatelja bio je u određenom vremenskom razdoblju pripremiti što veći i što pravilniji kristal. Učenici osnovnih i srednjih škola natjecali su se odvojeno, a kategorije koje su mogli odabrati su rast kristala organske soli, rast kristala anorganske soli ili izazovnu sintezu i kristalizaciju anorganskog spoja.

Voditelj projekta u PLIVI, dr. sc. Ernest Meštrović, viši direktor istraživanja i razvoja TAPI, povodom drugog natjecanja naglasio je: „Iznimno mi je drago što ponovno imamo priliku organizirati ovaj obrazovni projekt kojem je jedan od glavnih ciljeva

31

LJEPOTA KRISTALNIH PLOHA

32

31 32 Hrvatska udruga kristalografa i Hrvatska kristalografska zajednica u suradnji s PLIVOM u prosincu 2016. godine organizirali su drugo natjecanje u kristalnom rastu za učenike osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj pod nazivom Ljepota kristalnih ploha

promicanje i popularizacija znanosti među mladim generacijama. Želja nam je među učenicima stvoriti pozitivan stav prema znanosti, istraživanju i učenju kroz neposredno iskustvo.“

Natjecalo se više od 500 učenika osnovnih i srednjih škola iz cijele Hrvatske te su kroz nekoliko mjeseci vrijedno radili na uzgajanju kristala i praćenju njihova rasta. Cilj timskog rada bio je uzgojiti što veći i pravilniji kristal, a nakon višemjesečnog rada, najuspješniji od njih odabrani su i nagrađeni diplomama i vrijednim nagradama.

PLIVA se kao farmaceutske lider u regiji redovito uključuje u različite projekte usmje-

rene na rad s učenicima, potičući ih da razvijaju istraživački duh i usmjeravajući ih u područje znanosti na zanimljiv, zabavan i inspirativan način.

Ljubav prema istraživanju razvija se od malih nogu, a za stvaranje kvalitetnih mladih znanstvenika nužno je poticati njihovu znatiželju i ulagati u njihovo obrazovanje.

NOVI KRUG STIPENDIJA

PLIVA ima dugu tradiciju stipendiranja, a tu tradiciju nastavila je i 2016. godine kada je pokrenula novi krug stipendiranja i pružanja izvanredne prilike mladim ljudima za učenjem, profesionalnim razvojem i potencijalnim zaposlenjem.

Postati PLIVIN stipendist pruža mladim ljudima priliku za praktičnom primjenom znanja, bilo kroz obavljanje stručne prakse, izradu diplomskog ili seminarskih radova uz stručnu pomoć i mentorstvo, a nerijetko im se na ovaj način omogućuje početak karijere u kompaniji.

SURADNJA SA STUDENTIMA

STUDENSKO NATJECANJE CASE STUDY COMPETITION

PLIVA redovito sudjeluje na Case Study Competitionu, vodećem regionalnom natjecanju u rješavanju stvarnih poslovnih slučajeva koje je namijenjeno studentima različitih profila i struka.

Novi PLIVIN slučaj bio je „Unaprjeđenje proizvodnje sirupa – mapiranje toka vrijednosti“ u kojem je zadatak bio prikazati postojeće stanje u proizvodnji sirupa, uočiti prilike za poboljšanja te detaljno razraditi kako doći do željenog budućeg stanja proizvodnje sirupa. Slučaj je predstavljen na Ekonomskom fakultetu, a svi koje je zanimalo više o PLIVINOM slučaju mogli su doći na PLIVIN štand i pitati što ih zanima.

33 PLIVA je podržala Dan i noć manifestaciju kao glavni pokrovitelj Otvorenog dana Kemijskog odsjeka. PLIVIN štand posjetiti su brojni zainteresirani studenti i posjetitelji

DAN I NOĆ NA PMF-u

Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu ponovno je bio domaćin velikom broju posjetitelja u sklopu manifestacije Dan i noć na PMF-u. PLIVA je podržala i ovaj vrijedan događaj kao glavni pokrovitelj Otvorenog dana Kemijskog odsjeka. Studenti i profesori Kemijskog odsjeka pobrinuli su se za zanimljiva predavanja, radionice i pokuse, što je privuklo velik broj posjetitelja zainteresiranih za kemiju. PLIVIN štand posjetiti su brojni zainteresirani studenti i posjetitelji.

PLIVA SPONZOR DRŽAVNOG NATJECANJA IZ KEMIJE

PLIVA je bila i glavni sponzor 26. državnog natjecanje u kemiji čiji su domaćini bili Osnovna škola Sveti Martin na Muri i Osnovna škola Štrigova. Na ovogodišnjem natjecanju sudjelovalo je 112 učenika osnovnih i srednjih škola koji su pokazali zavidno znanje iz kemije.

PLIVA NA ZNANSTVENOM PIKNIKU

Znanstveni piknik projekt je koji se organizira s ciljem popularizacije znanosti i um-

34

jetnosti, a svojim sudjelovanjem upotpunila ga je i PLIVA.

Kemijske radionice pod nazivom Svijet čudesnih pokusa koje su svaki dan provodili kolege iz odjela Istraživanja i razvoja te Pretformulacija bile su među glavnim atrakcijama ovogodišnjeg događanja. Eksplozije, promjene boja tekućina, pretvaranje zlatnih novčića u srebrne, zaleđivanje cvijeća tekućim dušikom i ostali pokusi izazivali su oduševljenje među pripadnicima svih generacija. Na PLIVINOM štandu posjetitelji su mogli vidjeti kako izgleda mali dio pravog kemijskog laboratorija, kemičarev kemijski vrt unutar akvarija, različite vrste tableta koje se proizvode u PLIVI, načine na koje se one otapaju, simulaciju probavnog sustava kakvim ga vidi

35

jedan kemičar kao i kratku poduku o njegovom značaju za ljudsko tijelo.

KONGRES UDRUGE STUDENATA FARMACIJE I MEDICINSKE BIOKEMIJE HRVATSKE

PLIVA je ponovno podržala i održavanje Kongresa Udruge studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske.

PLIVI je to bila treća godina zaredom da sudjeluje u održavanju Kongresa, a 2016. bila je glavni sponzor cijelog događanja. Tema Kongresa bila je „Razumjeti mozak – izazovi i terapija psihičkih poremećaja“, a održan je od 14. do 16. listopada 2016. godine u prostorijama Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu. Više od 300 studenata odazvalo se zanimljivim predavanjima i radionicama na temu prevencije bolesti, adekvatnog liječenja i terapije, ali edukacije i destigmatizacije ove skupine pacijenata.

PLIVA SE PRIKLJUČILA PROJEKTU STEM. RASTEM. ISTRAŽUJEM.

Zaklada Znanje na djelu i Institut Ruder Bošković zajedničkim snagama pokrenuli su projekt STEM. Rastem. Istražujem. s

34 Znanstveni piknik projekt je koji se organizira s ciljem popularizacije znanosti i umjetnosti, a svojim sudjelovanjem upotpunila ga je i PLIVA

35 PLIVA je ponovno podržala i održavanje Kongresa Udruge studenata farmacije i medicinske biokemije Hrvatske

ciljem upoznavanja mladih sa područjem STEM-a. U sklopu aktivnosti na projektu, petnaestak učenika iz Zagreba, Osijeka i Varaždina imalo je priliku posjetiti PLIVINE laboratorije, a PLIVINI stručnjaci pokazali su im kako je to raditi u vodećoj farmaceutskoj kompaniji u regiji. Obilazak Kontrole kvalitete učenici su oduševljeno nazvali „svemirskim“.

SAJAM OSTANI U HRVATSKOJ

U organizaciji Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske gospodarske komore održan je sajam pod nazivom Ostanu u Hrvatskoj na kojem je sudjelovala i PLIVA. Sajam je održan sa željom da se povežu studenti i poslodavci, a kroz dva dana svi zainteresirani imali su priliku izravno komunicirati s potencijalnim poslodavcima.

PLIVA ZA MLADE

U svemu što radi PLIVA se pridržava najviših etičkih i profesionalnih standarda, a kvaliteta te regulatorna i zakonska uskladenost temelji su na kojima počiva svaki PLIVIN proizvod i poslovni proces. Oni su od iznimnog značenja i za zadržavanje povjerenja ključnih partnera i korisnika

Polazeći od činjenice da su lijekovi proizvodi od posebnog značenja za zdravlje, svaka država posebno regulira i osigurava strogi nadzor nad kvalitetom lijekova, ne samo u fazi proizvodnje već i tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda. Kontrolu provode sami proizvođači, domaće i međunarodne regulatorne agencije, među kojima su za PLIVU iznimno važna odobrenja američke Uprave za hranu i lijekove (FDA) i europske agencije EMA-e koje redovito pregledavaju PLIVINA proizvodna postrojenja obnavljajući odobrenja za plasman PLIVINIH proizvoda na zahtjevno američko i europsko tržište. Inspekcije ne nalaze zamjerke na PLIVINU kvalitetu i to potvrđuju u svo-

36 Svoj štand na sajmu "Ostanu u Hrvatskoj" imala je i PLIVA, a mnogobrojni studenti tako su dobili priliku savjetovati se i saznati više o mogućnostima koje PLIVA nudi

jim izvješćima. Kvaliteta lijeka osigurava se primjenom standarda kvalitete u svim životnim fazama lijeka. Standardi kvalitete kojih se svaki proizvođač lijeka mora pridržavati su Dobra proizvođačka praksa (DPP, engl. Good Manufacturing Practice, GMP) i oni predstavljaju zbir preporuka koje se moraju primjenjivati tijekom razvoja, proizvodnje, kontrole, skladištenja i distribucije lijeka. Za kvalitetu lijeka u prvom redu odgovoran je proizvođač, ali odgovornost za nju snose i ostali sudionici u lancu: veletrgovine, ljekarne, pa i sami pacijenti.

Radi osiguranja djelotvornih, kvalitetnih i neškodljivih lijekova u Republici Hrvatskoj Zakonom o lijekovima utvrđen je postupak ispitivanja i stavljanja u promet lijekova te način proizvodnje, provjere kakvoće za lijekove i ocjene sukladnosti za medicinske proizvode. Nadzor nad opskrbom hrvatskog tržišta lijekovima u nadležnosti je Ministarstva zdravstva RH, dok poslove vezane uz izdavanje odobrenja za stavljanje u promet, praćenje nuspojava i nadzor nad lijekovima i medicinskim proizvodima obavlja Agencija za lijekove i medicinske proizvode RH (HALMED).

INSPEKCIJE I AUDITI

Inspekcije i auditi u PLIVI dio su svakodnevnog poslovanja, a provode se sa svrhom provjerom usklađenosti poslovanja s legislativom i odgovarajućim standardima. Audite može provoditi odjel odgovoran za provedbu audita unutar PLIVE ili Teve kao i druge kompanije/kupci. Za provedbu internih audita unutar PLIVE odgovorna je Kvaliteta/Sustav kvalitete.

USPJEŠNO PROVEDENA INSPEKCIJA AMERIČKE UPRAVE ZA HRANU I LIJEKOVE U SAVSKOM MAROFU

Na PLIVINOJ lokaciji u Savskom Marofu tijekom 2017. uspješno je provedena inspekcija FDA u proizvodnji API-ja. Bila je ovo redovna inspekcija sukladnosti proizvodnje sa zahtjevima američke regulative i Dobrom proizvođačkom praksom, a inspekcija je obuhvatila proizvodnju aktivnih farmaceutskih sirovina, svih povezanih odjela i procesa, sustave kvalitete, kontrolu kvalitete, skladištenje i tehničke usluge. Tijekom inspekcije nisu uočena nikakva odstupanja i više puta je naglašeno

37 Redovna inspekcija sukladnosti proizvodnje sa zahtjevima američke regulative i Dobrom proizvođačkom praksom je obuhvatila proizvodnju aktivnih farmaceutskih sirovina, svih povezanih odjela i procesa, sustave kvalitete, kontrolu kvalitete, skladištenje i tehničke usluge. Tijekom inspekcije nisu uočena nikakva odstupanja i više puta je naglašeno da sve viđeno ulijeva sigurnost u kvalitetu i pouzdanost proizvoda koji se isporučuju na američko tržište

da sve viđeno ulijeva sigurnost u kvalitetu i pouzdanost proizvoda koji se isporučuju na američko tržište. Ovim rezultatom nastavlja se tradicija provedenih inspekcija FDA tijekom zadnjih godina bez značajnijih odstupanja. Odgovornost je proizvođača da svi materijali ugrađeni u lijek odgovaraju zahtjevima kvalitete, da se proizvodnja i kontrola tijekom proizvodnje odvijaju u posebno dizajniranim prostorima pod propisanim uvjetima i u skladu s pisanim uputama, da je oprema koja se koristi odgovarajućeg dizajna i kvalificirana, da su ljudi u proizvodnji i kontroli educirani te da su prošli odgovarajuće zdravstvene i sanitarne preglede, da o svim provedenim aktivnostima postoje pisani i uvijek sljedeći zapisi dostupni tijekom inspekcija, da osigura propisane uvjete čuvanja tijekom skladištenja i distribucije do veletrgovnika, da brzo i efikasno rješava reklamacije i sve prigovore s tržišta te da, u slučaju potrebe, brzo i efikasno povuče s tržišta lijek neodgovarajuće kvalitete.

Za PLIVU pojam kvalitete podrazumijeva duboko usađenu svijest da se samo trajnom brigom, etičnošću i primjenom načela stalnog poboljšanja kvalitete mogu spriječiti neželjeni događaji u svim poslovnim procesima i svim fazama životnog vijeka lijeka, a pacijentima pružiti djelotvoran, neškodljiv i kvalitetan lijek i sigurnost u primjeni.

Informacije prikupljene tijekom razvoja lijekova te postupak provjere svih podastrih pokazatelja o ispravnosti, djelotvornosti i neškodljivosti lijeka tijekom postupka registracije, prvi su korak u lancu osiguranja kvalitete lijekova. Također, svi materijali koje PLIVA koristi, uključujući polazne materijale, aktivne i pomoćne farmaceutske supstancije, intermedijere, poluproizvode, pakirne komponente i gotove proizvode jednako kao i njihova upotreba, pažljivo se planiraju i kontroliraju u svim fazama nabave, procjene kvalitete, proizvodnje, čuvanja i distribucije lijeka.

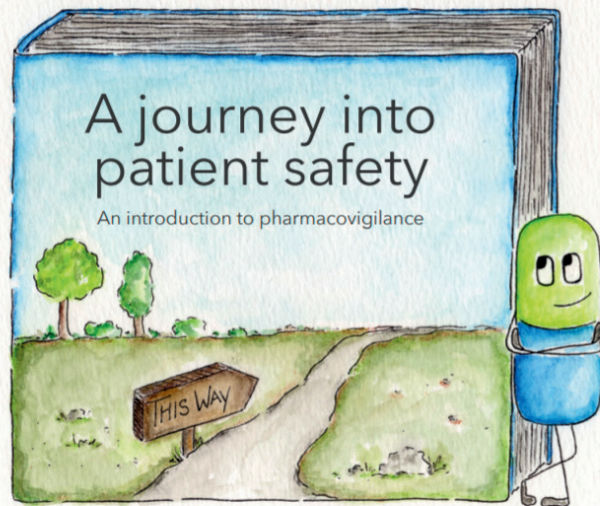
FARMAKOVIGILANCIJA – SIGURNOST PACIJENATA NA PRVOM MJESTU

Sustav farmakovigilancije u PLIVI/Tevi uključuje prikupljanje i obradu prijava nuspojava, upravljanje signalima, procjenu odnosa rizika i učinkovitosti lijekova, pisanje periodičkih izvješća o nuspojavama, planove upravljanja rizicima (RMP) i mjere minimalizacije rizika te komunikaciju tih mjera zdravstvenim radnicima i pacijentima, u dogovoru s agencijama za lijekove.

I u približavanju farmakovigilancije pacijentima PLIVA je otišla korak dalje: nedavno je objavljena knjiga „A journey into patients safety“, prva knjiga PLIVINE farmakovigilancije koja je prvenstveno namijenjena pacijentima, a osmislio ju je i napisao PLIVIN tim, uz voditeljicu projekta Vanesu Ivetić Tkalcčević. Prvo izdanje knjige zaživjelo je na engleskom jeziku, a u dogledno vrijeme očekuju se prijevodi na hrvatski i druge jezike.

Briga o proizvodu nastavlja se i nakon registracije i stavljanja proizvoda na tržište. Sustavno praćenje svih događaja tijekom primjene, kako literaturnih novih spoznaja, tako i svih individualnih informacija vezanih uz upotrebu lijeka i mogućih neočekivanih nuspojava prijavljenih od pacijenata ili zdravstvenih djelatnika, PLIVINA je ne samo regulatorna, već prije svega etička obaveza. Svakom podatku sa tržišta o mogućoj i neočekivanoj nuspojavi pri korištenju lijeka, pa makar bio i lažan, posvećuje se odgovarajuća pozornost, kao i svakom prigovoru na kvalitetu proizvoda u prometu upućenom od strane regulatornih institucija, inspekcijskih organa, pacijenta ili kupca. Stoga je upravljanje incidentnim situacijama i njihovo sprečavanje jedno od najvažnijih poglavlja sustava kvalitete u kompaniji. Temeljem propisanih postupaka, svaki usmeni ili pismeni prigovor na kvalitetu proizvoda u prometu stručno se procjenjuje, istražuju se mogući uzroci,

38

V. Ivetić Tkalcčević, I. Novak, A. Babić², M. Pogačić, G. Letinić Klier, J. Žanetić, A. Babić¹, M. Raguž, J. Migić, V. Galkowski, A. Martinović, M. Cesarec, G. Sarajlić, P. Lazarić Bošnjak

38 Nedavno je objavljena knjiga „A journey into patients safety“, prva knjiga PLIVINE farmakovigilancije koja je prvenstveno namijenjena pacijentima, a osmislio ju je i napisao PLIVIN tim, uz voditeljicu projekta Vanesu Ivetić Tkalcčević. Prvo izdanje knjige zaživjelo je na engleskom jeziku, a u dogledno vrijeme očekuju se prijevodi na hrvatski i druge jezike

utvrđuju potrebne mjere zaštite pacijenata, uključujući i povlačenje proizvoda s tržišta ukoliko se to pokaže potrebnim.

Tim putem dolazi se do novih spoznaja koje PLIVA koristi za unaprjeđivanje procesa i provođenje preventivnih aktivnosti kako bi se onemogućilo ponavljanje neodgovarajućih aktivnosti. Pravilno postupanje i brzo reagiranje na incidentne situacije odlika je kompanije i trajna briga u zaštiti pacijenta, njihovog zdravlja i sigurnosti. Implementacijom sustava kvalitete, modernom tehnologijom, stručnim, sposobnim i odgovornim ljudima osiguravaju se svjetski standardi kvalitete proizvoda, a neželjene situacije svode se na minimum.

POSTUPAK REKLAMACIJA

PLIVINA je obveza osigurati pravovremenu i kvalitetnu opskrbu tržišta svim svojim proizvodima. Kako bi, u slučaju da iz nepredvidivih razloga dode do eventualnog kašnjenja u isporuci ili privremene nestašice nekog lijeka na tržištu, bolesnicima osigurala potrebne lijekove, PLIVA poduzima

sve potrebne mjere, uključujući i predlaganje interventnog uvoza.

U slučaju eventualnih odstupanja u kvaliteti proizvoda, ljekarne, veletrgovine, pacijenti i liječnici mogu se obratiti PLIVI koja postupa prema točno određenoj proceduri. Sve zaprimljene prigovore, eventualne nuspojave ili reklamacije kupaca odgovorne osobe dužne su zaprimiti uz podatke o nazivu proizvoda, dozi, obveznom kontrolnom broju serije proizvoda otisnutom na pakiranju te ih proslijediti u PLIVINU prodaju kako bi se dobili relevantni odgovori ili provjerilo naknadnim istraživanjem i analizom u Kvaliteti je li prigovor opravdan ili nije. Na takav sustavan način sva se eventualna odstupanja otkrivaju i otklanjaju, a procedura uključuje i povratnu informaciju o poduzetim mjerama.

PROVJERA DOBAVLJAČA

Jednako je važno osigurati da su i ključne aktivnosti iz usluge koje pružaju drugi s mogućim utjecajem na kvalitetu lijekova zadovoljavajuće kvalitete i u skladu sa zahtjevima farmaceutske industrije. Taj proces započinje razumijevanjem kvalitete procesa kod PLIVINIH dobavljača i uključuje formalnu procjenu njihova sustava kvalitete. Osim inicijalne procjene, proizvođači materijala i usluga nadziru se periodički, svake 2–3 godine. Svrha je osigurati da se materijali i usluge nabavljaju isključivo iz odobrenog izvora konzistentne kvalitete.

OZNAČAVANJE PROIZVODA

Zakonom o lijekovima propisan je sadržaj koji se mora nalaziti na ambalaži svakog lijeka. Obveza koje se PLIVA strogo pridržava jest da na ambalaži piše trgovački naziv proizvoda, njegov kemijski naziv, doza i oblik, proizvođač, broj rješenja Agencije za lijekove i medicinske proizvode te kontrolni broj proizvodne serije i rok valjanosti lijeka. Dodana vrijednost za pacijente je Bra-

illeva pismo na većini vodećih PLIVINIH lijekova koji i slijepim i slabovidnim osobama omogućavaju pravilno korištenje lijeka.

Svako pakiranje lijeka sadrži i detaljnu uputu s indikacijama, kontraindikacijama, interakcijama s drugim lijekovima, doziranjem i načinom primjene te mjerama opreza, nuspojavama i postupanju u slučaju eventualnog predoziranja.

SERIJALIZACIJA – ISKORAK U SPRJEČAVANJU KRIVOTVORENJA LIJEKOVA

Europsku Direktivu o krivotvorenim lijekovima (FMD – Falsified Medicines Directive – Direktiva 2011/62/EK) Parlament EU-a usvojio je 2011. godine, no tek je 9. veljače 2016. godine usvojena i objavljena Delegirana Uredba vezana uz implementaciju sigurnosnih oznaka u vidu jedinstvenog serijskoga broja i zaštite od otvaranja koje se implementiraju na svaku kutijicu lijeka koji se izdaje na recept, kao i sustav verifikacije u zemljama članicama koja predviđa rok od tri godine za provedbu: dakle od 9. veljače 2019. godine. Serijalizacija je opsežan i tehnološki iznimno složen proces koji zahtijeva velike napore i ulaganja farmaceutske industrije i koji je osmišljen prvenstveno radi još veće sigurnosti pacijenata. Njime se svako pakiranje lijeka označava jedinstvenim serijskim brojem, nakon čega slijedi postupak provjere pri izdavanju lijeka pacijentu, a sve sa svrhom postizanja veće sigurnosti i kontrole kvalitete lijekova.

Serijalizacijom se svakom pojedinom pakiranju dodjeljuje svojevrsni OIB, koji kasnije omogućuje provjeru porijekla i autentičnosti lijeka, kako na mjestu njegova izdavanja, primjerice u ljekarni, tako i u središnjoj europskoj i nacionalnim bazama koje su u postupku ustanovljavanja. Jedinstveni identifikator bit će kodiran u dvodimenzionalni barkod otisnut na kutiji lijeka, a taj barkod sadržavat će serijski broj i

U slučaju eventualnih odstupanja u kvaliteti proizvoda, ljekarne, veletrgovine, pacijenti i liječnici mogu se obratiti PLIVI koja postupa prema točno određenoj proceduri

druge podatke propisane aktima EK. Važno je naglasiti da sustav provjere lijekova može jamčiti sadržaj pakiranja lijeka samo ako je pakiranje čitavo vrijeme bilo zatvoreno. Stoga je pored obaveze uvođenja serijalizacijskog broja propisana i obveza implementacije zaštite kutije lijeka od otvaranja kako bi se nedvojbeno moglo utvrditi je li kutija lijeka bila otvarana ili neovlašteno mijenjan njen sadržaj, te je stoga zaštita od otvaranja nužna nadopuna sustava za provjeru autentičnosti lijekova. Sam proces predstavlja veliko financijsko opterećenje domaćim proizvođačima koji će morati uložiti dodatna sredstva u prilagodbu proizvodnih procesa i opreme ne samo za tržište Hrvatske nego i za sve zemlje u koje izvoze lijekove. Farmaceutska industrija jedna je od najreguliranih djelatnosti i predvodnik u samoregulaciji svog poslovanja. Proizvođači lijekova već niz godina imaju razvijene sustave za praćenje kvalitete svojih proizvoda prilagođene propisima pojedine zemlje. Od proizvođača sve kreće, oni provode strogu kontrolu ulaznih sirovina, procesa proizvodnje i kontrolu gotovih proizvoda pa je logično da sustav kreće od njih. Proizvođači lijekova skrbu o zaštiti pacijenata i sigurnosti lijekova te su iznimno zainteresirani za to da proizvodi na kvalitetan način dođu do korisnika i da smanje moguće zloporabe. S obzirom na to da se radi o označavanju proizvoda na mjestu proizvodnje, sve počiva na proizvođačima lijekova bez čije aktivne uloge nije moguće osigurati ovako sofisticirani sustav. Dodjeljivanje odgovornosti za uvođenje serijalizacije proizvođačima lijekova dokaz je povjerenja i strateškog značaja farmaceutske industrije za zaštitu zdravlja. Hrvatska ima visokorazvijenu farmaceutsku industriju koja je ujedno i najveći partner zdravstvenog sustava RH te su, svjesni svoje odgovornosti, i Hrvatska udruga poslodavaca – Udruga proizvođača lijekova i Inovativna farmaceutska inicijativa, koja predstavlja inovativne proizvođače lijekova, još u proljeće 2016. pokrenuli provedbu potrebnih aktivnosti za serijalizaciju lijekova i tom procesu uspješno surađuju.

Serijalizacija obvezuje sve sudionike lanca opskrbe lijekova pa se tako u veletrgovinama mora osigurati dodatna provjera onih lijekova koji su izloženi većem riziku od krivotvorenja, dok se u ljekarnama mora osigurati sustavna provjera svake izdane kutije lijeka na recept.

SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA

Brigu za sigurnost i zaštitu zdravlja zaposlenika PLIVA ugrađuje u poslovne procese dugi niz godina s ciljem zaštite zaposlenika kao temeljne vrijednosti kompanije. Tijekom 2016. i 2017. godine poduzet je niz aktivnosti kako bi se svaki radnik na svome radnom mjestu osjećao sigurno i ugodno. Na taj način unaprjeđuje se razina sigurnosti i zaštite zdravlja radnika, sprječavaju se ozljede na radu i profesionalne bolesti te štiti radni i životni okoliš

Aktivnosti u izvještajnom razdoblju uključivale su unaprjeđenje sustava upravljanja zaštitom na radu pisanim oblicima, interne nadzore provedbe zaštite na radu, periodičke obilaske mjesta rada, upravljanje i nadzor nad radom vanjskih izvođača radova, planiranje zaštite na radu kao sastavnog dijela procesa rada, edukacije u području zaštite na radu, primjenu mjera zaštite na radu prilikom uvođenja novih ili transfera proizvoda, poduzimanje preventivnih mjera vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, praćenje zdravstvenog stanja radnika, nadzor nad provedbom zaštite na radu.

Rizici na radnom mjestu sastavni su dio radnog i proizvodnog procesa koji se često ne mogu u potpunosti ukloniti, ali se mogu smanjiti i svesti na prihvatljivu mjeru te je provođenje mjera sigurnosti sastavni dio procesa rada. Stoga, proaktivan stav i primjena mjera zaštite na radu trebaju biti dio svakodnevnih aktivnosti kako bi se postojeći rizici sveli na minimum.

Farmaceutska industrija jedna je od najreguliranih djelatnosti i predvodnik u samoregulaciji svog poslovanja. Proizvođači lijekova već niz godina imaju razvijene sustave za praćenje kvalitete svojih proizvoda prilagođene propisima pojedine zemlje

SUSTAV UPRAVLJANJA ZAŠTITOM NA RADU

Sustav zaštite na radu implementiran je u sustav poslovanja i usklađen sa zahtjevima legislative, a sastoji se od sljedećih elemenata:

- **Uprava PLIVE** kao poslodavac.
- **Ovlaštenici** poslodavca za zaštitu na radu kojima su dana odgovarajuća ovlaštenja i odgovornosti u provedbi zaštite na radu.
- **OJ Zaštita na radu** koja pruža stručnu pomoć poslodavcu, njegovim ovlaštenicima, zaposlenicima i njihovim povjerenicima, te obavlja unutarnji nadzor nad provedbom zaštite na radu.
- **Odbor za zaštitu na radu** kao savjetodavno tijelo poslodavca s ciljem stalnog unapređenja zaštite na radu predlaže poslodavcu primjenu potrebnih pravila zaštite na radu, vodi politiku sprečavanja ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja, nadzire provedbu zaštite na radu i drugo.
- **Zaposlenici** imaju također određene dužnosti i prava, utvrđena Zakonom i Kolektivnim ugovorom, u vezi sa zaštitom na radu.

Sustav upravljanja zaštitom na radu PLIVE ureden je nizom akata:

- Pravilnikom o zaštiti na radu
- Odlukom o obvezama ovlaštenika u provedbi zaštite na radu
- Uputama, procedurama, programima osposobljavanja iz područja ZNR
- Procjenama rizika

Akti iz područja zaštite na radu kontinuirano se revidiraju i nadograđuju kako bi se sustav učinio što učinkovitijim.

Brigu za sigurnost i zaštitu zdravlja zaposlenika PLIVA ugrađuje u poslovne procese dugi niz godina s ciljem zaštite zaposlenika kao temeljne vrijednosti kompanije.

PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Zaštita zdravlja i sigurnost zaposlenika u PLIVI i kontinuirano se osigurava:

- izradom procjena rizika
- internim nadzorima iz područja zaštite na radu
- osposobljavanjima i edukacijama radnika i ovlaštenika iz područja zaštite na radu
- osiguranjem sredstava rada na kojima su primijenjena pravila (mjere) zaštite na radu
- ugradnjom pravila zaštite na radu pri projektiranju, izgradnji i rekonstrukciji objekata i drugih sredstava za rad
- ispitivanjima radnog okoliša
- ispitivanjima sredstava rada
- brigom o zdravlju zaposlenika
- izvješćivanjem Uprave, ovlaštenika, zaposlenika
- motiviranjem zaposlenika za rad na siguran način
- sudjelovanjem u projektima koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju objekata i sredstava rada, na uvođenje ili transfer proizvoda, a u smislu ugradnje pravila ZNR, kako bi se osigurala tehnička rješenja za njihovu primjenu
- dokumentacijom i evidencijama iz područja zaštite na radu
- upravljanjem i nadzorom rada vanjskih izvođača radova na lokacijama PLIVE
- vanjskim nadzorima od strane inspektora rada

PROCJENA RIZIKA

Kontinuirano se izrađuju procjene unutar kojih se sa sigurnosnog i zdravstvenog aspekta analiziraju poslovi koji se obavljaju te se procjenjuje preostali rizik radnog mjesta. Temeljem navedenog definiraju se mjere za otklanjanje ili smanjenje preostalog rizika, rokovi izvršenja i izvršioci.

INTERNI NADZORI

Utvrđivanje stanja zaštite na radu, osim stope ozljeda na radu, temelji se i na provedenim unutarnjim nadzorima od strane stručnjaka za zaštitu na radu koji su jedan od bitnih pokazatelja stanja zaštite na radu.

Unutarnjim nadzorima utvrđuje se usklađenost sa zakonskim zahtjevima i drugim pravilima zaštite propisanim od strane poslodavca. Nadzorima se utvrđuju nedostaci u primjeni pravila zaštite na radu, rokovi za otklanjanje nedostataka i odgovorne osobe za provedbu. U 2015 i 2016. obavljani su potpuni ili ciljani unutarnji nadzori iz područja zaštite na radu u različitim organizacijskim jedinicama.

INSPEKCIJSKI NADZORI

Utvrđivanje stanja zaštite na radu ostvaruje se i kroz provođenje inspekcijskih nadzora koje provode državne inspekcijske službe.

Tijekom 2016. i 2017. godine u PLIVI je obavljeno nekoliko inspekcijskih nadzora iz područja zaštite na radu, kao i Koordinirani inspekcijski nadzor više inspekcijskih službi na lokaciji Savski Marof. Nadzorima nisu utvrđene nesukladnosti sa zakonskim propisima u području zaštite na radu.

OSPOSoblJAVANJE I EDUKACIJE

Podizanje svijesti o nužnosti provedbe zaštite na radu temelji se na različitim programima edukacije za kontinuirano:

- osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način
- osposobljavanje ovlaštenika poslodavca
- stručna osposobljavanja zaposlenika za obavljanje određenih poslova

BRIGA O ZDRAVLJU ZAPOSLENIKA

PLIVA kontinuirano brine o zdravlju svojih zaposlenika kroz:

- Stalni zdravstveni nadzor zaposlenika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada (uz povećani angažman specijalista medicine rada koji se ogleda kroz njihov pregled radnih i pomoćnih prostorija, pregled procjena rizika, zapisnika o ispitivanju radnog okoliša)
- Organiziranje sistematskih zdravstvenih pregleda svih PLIVINIH radnika u periodičkim razmacima
- Suradnju sa specijalistom medicine rada (kroz zdravstvene preglede, pregled mjesta rada, sudjelovanje kod izrade procjena rizika, stručna pomoć i dr.)
- Organiziranje i provedbu cijepljenja protiv zaraznih bolesti
- Osposobljavanje zaposlenika za pružanje prve pomoći
- Razne akcije u svrhu promocije zdravlja
- Organiziranje slobodnih aktivnosti putem PLIVINOG Sportskog društva

MOTIVIRANJE ZAPOSLENIKA

Nagrada PLIVE najveće je priznanje koje PLIVA dodjeljuje pojedincima i timovima za osobit doprinos uspješnom poslovanju kompanije. Ovom nagradom kompanija promovira i prepoznaje ponašanja i rezultate koji

Utvrđivanje stanja zaštite na radu, osim stope ozljeda na radu, temelji se i na provedenim unutarnjim nadzorima od strane stručnjaka za zaštitu na radu koji su jedan od bitnih pokazatelja stanja zaštite na radu

pridonose povjerenju korisnika i razvoju kompanije kao atraktivnog partnera, poslodavca i člana društvene zajednice.

Jedan od aspekata poslovanja koji se također vrednuje ovom nagradom je prepoznavanje pojedinaca i timova koji su svojim zalaganjem i rezultatima pridonijeli povećanju razine sigurnosti i zaštite zdravlja zaposlenika.

TJEDAN SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA ZAPOSLENIKA

Od 2015. godine PLIVA je kao dio Teve uključena u promociju tjedna sigurnosti.

Teme 2016. i 2017. godine bile su usmjerene na promociju politike Sigurni 24/7 čime se naglašava činjenica da potreba za sigurnošću ne prestaje nakon odlaska s radnog mjesta, već se osim na poslovni, proteže i na privatni aspekt kako PLIVINIH zaposlenika, tako i svih dionika s kojima PLIVA surađuje.

Sada već tradicionalni Tjedan sigurnosti još je jedna od mnogih mjera koje PLIVA poduzima kako bi se podigla svijest o okolišu, zdravlju i sigurnosti, a kulturu izvrsnosti u tom području inkorporirala u sve dijelove poslovanja. Tjedan sigurnosti prilika je za zaposlenike da saznaju nešto više o uobičajenim rizicima s kojima su suočeni na radnom mjestu i kod kuće.

TEME NA KOJE JE STAVLJEN FOKUS BILE SU:

- Prevencija ozljeđivanja uslijed poskliznuća, spoticanja i padova
- Sigurnost i zaštita zdravlja pri radu s računalom
- Zaštita od požara – prevencija na radnom mjestu i kod kuće
- Zaštita okoliša – ušteda energije i kako spasiti planet

39

Sigurni 24/7

STANJE ZAŠTITE NA RADU

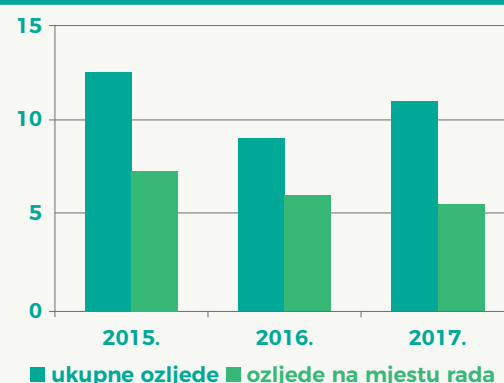
Ozljede na radu na 1000 zaposlenih radnika važan su pokazatelj stanja zaštite na radu.

Ozljede na radu na 1000 zaposlenih radnika

God.	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposl.	Ukupan broj ozljeda	Broj ukupnih ozljeda na 1000 zaposl.
2015.	16	7,4	27	12,5
2016.	14	6,1	21	9,2
2017.	14	5,8	27	11,2

39 Tjedan sigurnosti prilika je za zaposlenike da saznaju nešto više o uobičajenim rizicima s kojima su suočeni na radnom mjestu i kod kuće.

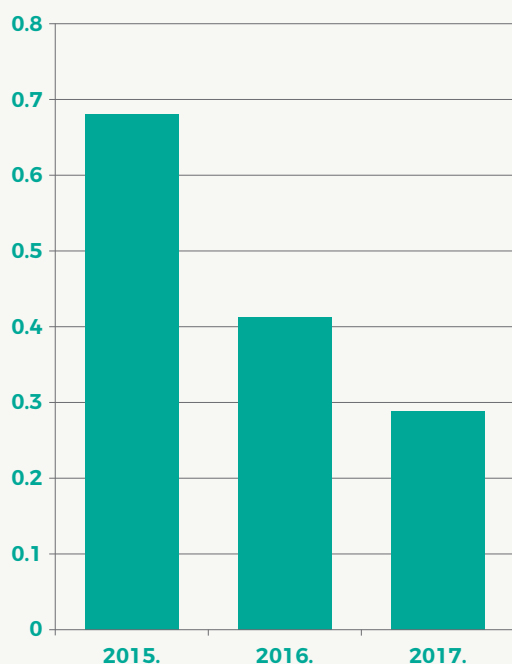
Ozljede na 1000 radnika

Prikaz broja ozljeda na 200.000 ostvarenih sati (OSHA stopa)

GODINA	Broj ozljeda na mjestu rada LWD*	OSHA stopa
2015.	10	0,68
2016.	8	0,41
2017.	6	0,29

* broj ozljeda na mjestu rada koje su za posljedicu imale izostanak s posla jedan ili više radnih dana

OSHA stopa

Za sve slučajeve ozljeda na mjestu obavljanja poslova stručnjaci za zaštitu na radu i ovlaštenici obavljaju uviđaje na mjestu rada, kako bi se detektirali uzroci događaja i mjere koje je potrebno poduzeti da se slične ozljede ne ponove. Sigurnosni događaji, posebno ozljede na radu, analiziraju se metodama koje omogućuju ne samo da se dode do uzroka sigurnosnog događaja, nego i da se iz događaja izvuku pouke čime se u budućnosti preventivno djeluje kako se ista greška ne bi ponovila te se unaprjeđuje način rada sa sigurnosnog aspekta.

ZDRAVSTVENA I INVALIDSKA ZAŠTITA

POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su procjenama rizika za pojedine organizacijske jedinice. Radi se o poslovima za koje radnici osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa trebaju ispunjavati i posebne uvjete, a neki od njih su potrebno zdravstveno stanje, tjelesno i psihičko stanje te psihofiziološka i psihička sposobnost.

Oni se utvrđuju putem specifičnih zdravstvenih pregleda radnika kod specijalista medicine rada.

2016. GODINA

Organizirano je i obavljeno ukupno 944 zdravstvenih periodičkih pregleda radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada. Također je obavljeno i 187 prethodnih liječničkih pregleda prije zapošljavanja.

Uz to, obavljeno je 496 zdravstvenih pregleda radnika koji mogu raditi s karcinogenim/mutagenim tvarima, te za 319 radnika s obzirom na noćni rad.

Organizirano je i obavljeno 189 zdravstvenih pregleda radnika za rad s računalom.

2017. GODINA

Organizirana su i obavljena ukupno 962 zdravstvena periodička pregleda radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada. Također je obavljeno 194 prethodnih liječničkih pregleda prije zapošljavanja.

Obavljena su 702 zdravstvena pregleda radnika koji mogu raditi s karcinogenim/mutagenim tvarima, te 378 pregleda radnika s obzirom na noćni rad.

Organizirano je i obavljeno 317 zdravstvenih pregleda radnika za rad s računalom.

Za sve slučajeve ozljeda na mjestu obavljanja poslova stručnjaci za zaštitu na radu i ovlaštenici obavljaju uviđaje na mjestu rada, kako bi se detektirali uzroci događaja i mjere koje je potrebno poduzeti da se slične ozljede ne ponove

40

OSTALE ZDRAVSTVENE AKCIJE

2016. GODINA

Na PLIVINIM lokacijama organizirana su cijepljenja protiv gripe kojima se odazvalo 127 radnika. Tradicionalno su organizirane i četiri akcije dobrovoljnog darivanja krvi, kojima su se osim PLIVINIH radnika odazvale i osobe izvan PLIVE (krv je ukupno darovana 385 puta, pri čemu je 66 osoba odbijeno iz zdravstvenih razloga).

Dobrovoljnim darivateljima krvi također se utvrđivao i kolesterol kao dodatna motivacija, a ujedno i briga o zdravstvenom stanju ove društveno korisne populacije. Prvi je put krv darovalo 12 osoba.

2017. GODINA

Organizirana su cijepljena protiv gripe kojima se odazvalo 180 radnika. U proteklom dvogodišnjem periodu, temeljem Kolektivnog ugovora PLIVE, organizirano je i provedeno ukupno 1736 preventivnih sistematskih zdravstvenih pregleda.

I 2017. godine tradicionalno su organizirane akcije dobrovoljnog darivanja krvi, kojima

40 Trend porasta broja darivatelja nastavlja se iz godine u godinu, a među njima sve je više mladih i žena. Zaposlenik PLIVE, rekorder s najviše darivanja krvi do sada ima čak 155 darivanja

su se osim PLIVINIH radnika odazvale i osobe izvan PLIVE. Ukupno je bilo 6 takvih akcija. Potrebno je istaknuti da su na lokaciji u Savskom Marofu ponovno organizirane ove akcije nakon 21 godine. Krv je ukupno darovana 499 puta, pri čemu su 73 osobe odbijene iz zdravstvenih razloga.

Trend porasta broja darivatelja nastavlja se iz godine u godinu, a među njima sve je više mladih i žena. Zaposlenik PLIVE, rekorder s najviše darivanja krvi do sada ima čak 155 darivanja.

SIGURNOST

Sigurnost je zajednička odgovornost i obveza svakoga zaposlenika. Stoga je sigurnost u PLIVI i Tevi usko povezana s poslovnom filozofijom i obvezom razvoja strategije za zaštitu svih PLIVINIH i Tevinih resursa – zaposlenika, imovine, proizvoda, informacija i reputacije

Svrha je sigurnosne politike definiranje prihvatljivih i neprihvatljivih načina ponašanja te jasna raspodjela uloga i odgovornosti. Sve najvažnije informacije vezane uz PLIVINE sigurnosne politike dostupne su na PLIVINIM intranetskim stranicama.

EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Postupanje u slučaju nepredviđenih i neželjenih događaja važan je segment sigurnosti na radnome mjestu. Provedbu odredbi Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na osiguranje evakuacije i spašavanja radnika za slučaj izvanrednog događaja, PLIVA je uredila posebnom uputom. Korisnici ili vlasnici objekata izrađuju Planove evakuacije i spašavanja za objekte u kojima se odvijaju radni procesi. Da bi zaštita svih osoba koje se mogu zateći u PLIVINIM objektima bila na optimalnoj razini, na obje PLIVINE proizvodne lokacije redovito se održavaju vatrogasne i vježbe spašavanja. U 2016. i 2017. godini održane su po

dvije lokacijske vježbe na lokacijama Prilaz baruna Filipovića i Savski Marof, a u suradnji s vanjskim nadležnim državnim tijelima.

Vježba na lokaciji Prilaz baruna Filipovića održana je u travnju 2016., u organizaciji PLIVINE vatrogasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama:

- Državnom upravom zaštite i spašavanja, Podr. Ured za zaštitu i spašavanje Zagreb
- Uredom za upravljanje u hitnim situacijama grada Zagreba
- JVP grada Zagreba
- Zavodom za hitnu medicinsku pomoć grada Zagreba i Županije,
- MUP PP Črnomerec
- MUP – OKC – Zagreb
- Županijskim centrom 112 Zagreb
- VZ Zagrebačke županije
- Zaštitarskom službom PLIVE HRVATSKA d.o.o.
- PLIVA HRVATSKA d.o.o. – djelatnici
- Gospodarskom vatrogasnom postrojbom PLIVE HRVATSKA d.o.o.

U vježbi je sudjelovalo i sigurno se evakuiralo ukupno 139 osoba koje su se za vrijeme obavljanja vježbe zatekle u objektu.

Vježba na lokaciji u Savskom Marofu održana je u lipnju 2016. također u organizaciji PLIVINE vatrogasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama:

- MUP – PP Zaprešić
- MUP – OKC – Zagreb
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Odjel za vatrogastvo
- Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb – Županijski centar 112 Zagreb
- Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije
- Javna vatrogasna postrojba Zaprešić
- Vatrogasna zajednica Općine Brdovec
- Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije

- Uredom za upravljanje u hitnim situacijama grada Zagreba
- Zaštitarska služba Pliva Hrvatska d.o.o.
- Pliva Hrvatska d.o.o. – djelatnici
- Gospodarska vatrogasna postrojba Pliva Hrvatska d.o.o.

U vježbi su sudjelovale i sigurno se evakuirale 204 osobe koje su se u objektu zatekle za vrijeme obavljanja vježbe.

Provedenim vježbama prikazana je koordiniranost sudionika vježbi te voditelja evakuacije, vatrogasaca, policije i drugih službi koje su sudjelovale u izvođenju vježbi. Taktičko-pokazne vježbe pokazale su usklađenost djelovanja hitnih službi u sustavu zaštite i spašavanja Republike Hrvatske te lokalnih, ustrojenih na području Općine Brdovec, grada Zaprešića, grada Zagreba i Zagrebačke županije, uz nadzor Državne uprave za zaštitu i spašavanje. U svim održanim vježbama je sudjelovao Tim za spašavanje s visina i iz dubina koji je educiran i opremljen za navedene akcije, a djeluje u sklopu vatrogasne postrojbe PLIVA. Ciljevi vježbi u potpunosti su ostvareni te su na završnim analizama vježbe ocijenjene kao vrlo uspješno izvedene.

Provedbu odredbi Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na osiguranje evakuacije i spašavanja radnika za slučaj izvanrednog događaja, PLIVA je uredila posebnom uputom. Korisnici ili vlasnici objekata izrađuju Planove evakuacije i spašavanja za objekte u kojima se odvijaju radni procesi.

I tijekom 2017., godine održane su lokacijske vježbe na lokacijama Prilaz baruna Filipovića i Savski Marof, u suradnji s vanjskim nadležnim državnim tijelima. Vježba na lokaciji Prilaz baruna Filipovića održana je u travnju 2017., u organizaciji PLIVINE vatrogasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama:

- Državnom upravom zaštite i spašavanja, Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb,
- Uredom za upravljanje u hitnim situacijama grada Zagreba,
- JVP grada Zagreba,
- Zavod za hitnu medicinsku pomoć grada Zagrebačke županije,
- MUP PP Črnomerec,
- MUP – OKC – Zagreb,

- Županijskim centrom 112 Zagreb,
- VZ Zagrebačke županije.
- Zaštitarska služba PLIVA HRVATSKA d.o.o.
- PLIVA HRVATSKA d.o.o. – djelatnici
- Gospodarska vatrogasna postrojba Pliva Hrvatska d.o.o.
- U vježbi je sudjelovalo ukupno 500 osoba koje su se zatekle u objektu i koje su uspješno evakuirane.

41 Da bi zaštita svih osoba koje se mogu zateći u PLIVINIM objektima bila na optimalnoj razini, na obje PLIVINE proizvodne lokacije redovito se održavaju vatrogasne i vježbe spašavanja

Vježba gašenja i spašavanja održana na lokaciji SM održana je u svibnju 2017. u organizaciji PLIVINE vatrogasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama:

- MUP – PP Zaprešić,
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Odjel za vatrogastvo,
- Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb – Županijski centar 112 Zagreb
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Šenkovec
- Zaštitarska služba PLIVA HRVATSKA d.o.o.
- Pliva Hrvatska d.o.o. – djelatnici
- Gospodarska vatrogasna postrojba PLIVA HRVATSKA d.o.o.
- U ovoj vježbi sudjelovalo je ukupno 17 osoba te su uspješno evakuirane.

Vježba na lokaciji u SM održana je 8. lipnja 2017. također u organizaciji PLIVINE vatro-

gasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama:

- MUP – PP Zaprešić,
- MUP – OKC – Zagreb,
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Odjel za vatrogastvo,
- Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb – Županijski centar 112 Zagreb
- Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije
- Javna vatrogasna postrojba Zaprešić
- Vatrogasna zajednica Općine Brdovec
- Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije
- Uredom za upravljanje u hitnim situacijama grada Zagreba,
- Zaštitarska služba PLIVA HRVATSKA d.o.o.
- PLIVA HRVATSKA d.o.o. – djelatnici
- Gospodarska vatrogasna postrojba PLIVA HRVATSKA d.o.o.

Sudjelovalo je ukupno 47 osoba koje su uspješno evakuirane iz objekta u kojem se vježba održavala. Cilj provedenih vježbi bio je prikazati koordiniranost sudionika te voditelja evakuacije, vatrogasaca, policije, i drugih sudionika. Taktičko-pokazne vježbe pokazale su usklađenost djelovanja hitnih službi u sustavu zaštite i spašavanja Republike Hrvatske te lokalnih, ustrojenih na području Općine Brdovec, grada Zaprešića, grada Zagreba i Zagrebačke županije, uz nadzor Državne uprave za zaštitu i spašavanje. I u ovim vježbama sudjelovao je Tim za spašavanje s visina i iz dubina koji je educiran i opremljen za navedene akcije, a djeluje u sklopu vatrogasne postrojbe PLIVA. Ciljevi vježbi u potpunosti su ostvareni te su na završnim analizama vježbe ocijenjene kao vrlo uspješno izvedene.

Taktičko-pokazne vježbe pokazale su usklađenost djelovanja hitnih službi u sustavu zaštite i spašavanja Republike Hrvatske te lokalnih, ustrojenih na području Općine Brdovec, grada Zaprešića, grada Zagreba i Zagrebačke županije, uz nadzor Državne uprave za zaštitu i spašavanje

POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA

Osim besprijekorne kvalitete proizvoda, PLIVA i Teva inzistiraju i na korištenju najsuvremenijih tehnoloških procesa, poštovanju visokih standarda očuvanja okoliša te najvišeg stupnja sigurnosti na radu i zaštite zdravlja svojih zaposlenika. Zbog toga PLIVA stalno bilježi dobre pokazatelje u svim parametrima koje prati, a krajnji cilj je nula ozljeda, nula incidenata, nula ispuštanja

U zahtjevnom području EHS-a PLIVA svjetske trendove prati uvođenjem novih tehnologija s implementacijom mjera zaštite radnika i svih osoba na radu uz primjenu najboljih raspoloživih tehnologija, sukladno preporukama europskih i svjetskih direktiva i najboljim praksama zaštite okoliša u EU. PLIVA je u potpunosti usklađena sa zahtjevima standarda Globalnog EHS-a Teve vezano za zaštitu tla, površinskih i podzemnih voda te smanjenja nastajanja otpada i očuvanja prirodnih resursa, a ti su zahtjevi daleko stroži od onih zakonom propisanih u RH. Posljedično, svi ključni okolišni pokazatelji upućuju na kontinuirani trend smanjenja u proteklih desetak godina, neki u apsolutnom iznosu, a neki u odnosu na ostvarenu proizvodnju.

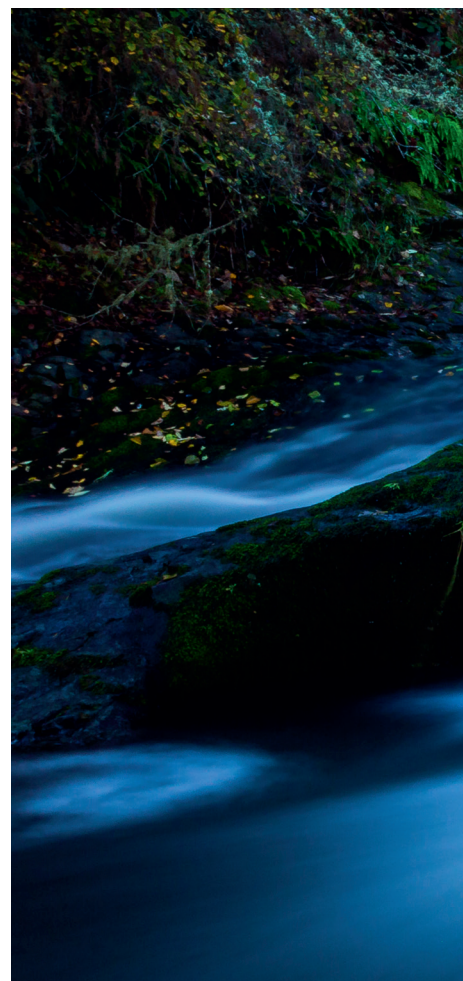
U protekle dvije godine PLIVA se usredotočila na podizanje kulture zaštite okoliša, zdravlja i sigurnosti kod svakog dionika u lancu, što se odnosi na vlastite zaposlenike, odgovorne osobe poslodavca te vanjske izvođače radova. Nadalje, provedena je politika Safety 7/24 koja se odnosi na jačanje svijesti o sigurnosti ne samo na radnom mjestu, već i kod kuće. U 2016. godini u fokusu Tevina Globalnog EHS-a bila je problematika aktivnih farmaceutskih supstancija i lijekova u okolišu (Pharmaceuticals in the Environment). Svrha ovog projekta bila je sprječavanje onečišćenja površinskih i podzemnih voda, naročito pitkih voda, bilo zbog nekontroliranog ispuštanja otpadnih voda iz industrijskih postrojenja, bilo zbog odlaganja neiskorištenih lijekova u komunalni otpad ili pak nepropisnog zbrinjavanja

Prije deset godina lijekovi za liječenje kardiovaskularnih bolesti bili su u središtu proizvodnje farmaceutske industrije, no taj trend polako se mijenja.

nja opasnog otpada iz procesa proizvodnje aktivnih farmaceutskih supstancija i/ili lijekova. Problematiku lijekova u okolišu PLIVA je prepoznala još prije desetak godina i pokrenula javnozdravstvenu akciju odvajanja i propisnog zbrinjavanja neiskorištenih lijekova. Lokalno će se i dalje raditi na projektima smanjenja nastajanja otpada i iznalaženja okolišno prihvatljivijih rješenja za zbrinjavanja otpada. Posebno zadovoljstvo izaziva činjenica da PLIVA u cijelosti reciklira neopasni otpad i ne odlaže otpad na odlagališta otpada (engl. zero landfill).

GLOBALNI TJEDAN OKOLIŠA, ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI – EHS WEEK

U 2016. i 2017. godini u Tevi je održan Globalni tjedan sigurnosti i zaštite okoliša. Tjedan sigurnosti i zaštite okoliša jedna je od mnogih

mjera koje se poduzimaju kako bi se u cijeloj Tevi podigla svijest o okolišu, zdravlju i sigurnosti, a kultura izvrsnosti u tom području uključila u sve dijelove Tevina poslovanja. Fokus je i u 2017. stavljen na različita područja sigurnosti koja mogu utjecati na zaposlenike i na radnom mjestu i kod kuće: zaštita od požara i sigurnost, sigurnost u prometu, poskliznuća, spoticanja i padovi te zaštita okoliša u odnosu na uštede energije i savjeti kako spasiti planet Zemlju. Tijekom Tjedna sigurnosti i zaštite okoliša organizirane su i različite aktivnosti: na lokacijama PBF i SM održane su edukacije o upotrebi vatrogasnih aparata i hidrantske mreže za gašenje modula (modul elektro-ormar, modul monitor, modul elektro-motor, modul kanta za smeće) te teorijski dio o tehničkim sustavima ZOP-a (vatrododjava, sprinkler sustav, plinodetekcija, detekcija kisika, Novec, FM – 200, drenčer).

1

Tjedan okoliša,
zaštite zdravlja
i sigurnosti

1 Tjedan sigurnosti i zaštite okoliša jedna je od mnogih mjera koje se poduzimaju kako bi se u cijeloj Tevi podigla svijest o okolišu, zdravlju i sigurnosti, a kultura izvrsnosti u tom području uključila u sve dijelove Tevina poslovanja

ZAŠTITA OKOLIŠA

POTROŠNJA VODE

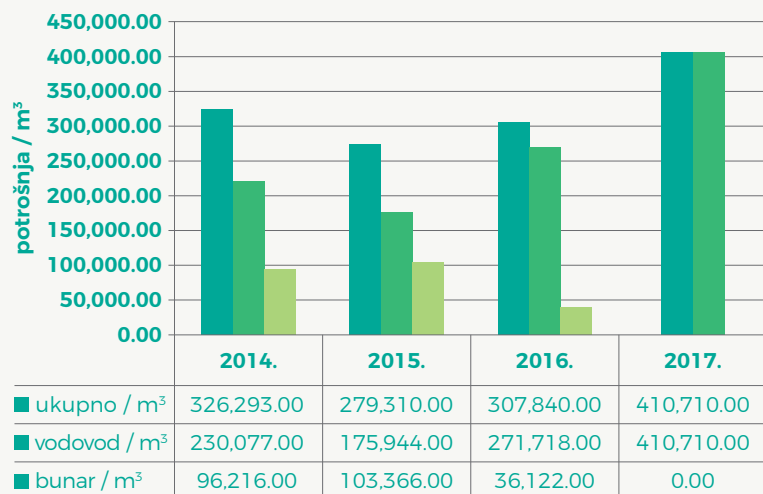
U 2016. i 2017. godini povećala se potrošnja vode na obje PLIVINE lokacije. To je posljedica povećanja potrošnje vode na lokaciji Savski Marof, dok je na lokaciji Prilaz baruna Filipovića prisutan trend smanjenja potrošnje vode u razdoblju od 2014.-2016., naročito u slučaju potrošnje bunarskih voda, gdje je potrošnja vode bila manja za oko 35 % u odnosu na prethodne godine. (graf 1)

Velike uštede na potrošnji vode na lokaciji Prilaz baruna Filipovića posljedica su realizacije niza projekata, između ostalih i projekta iskorištavanja tj. ponove upotrebe kondenzata pare i otpadnih voda iz postrojenja za proizvodnju pročišćene vode. Realizacijom ovog projekta udio bunarske u ukupnoj količini korištene vode smanjen je oko 10 % u odnosu na prethodne godine. Povećana potrošnja vode u 2017. godini, ukupna i vode iz vodovoda proporcionalna je porastu proizvodnje. Razlog za značajno povećanje potrošnje vodovodne vode je nekorištenje bunarske vode zbog rekonstrukcija bunara. Projekt rekonstrukcije bunara završen je u veljači 2018. (graf 2)

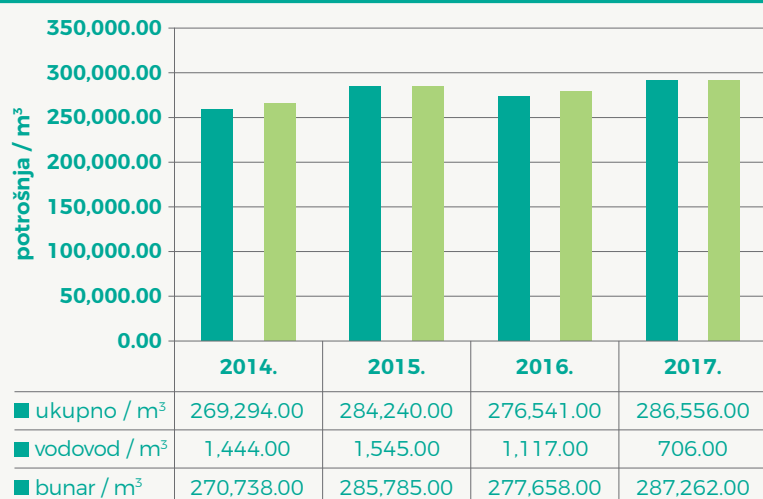
OTPADNE VODE

Način ispuštanja otpadnih voda kao i pokazatelji koji se ispituju određeni su vodopravnom dozvolom za lokaciju Prilaz baruna Filipovića, odnosno Okolišnom dozvolom za lokaciju Savski Marof. Mjerenja protoka kao i ispitivanja otpadnih voda obavlja vanjski ovlaštenu laboratorij dinamikom određenom u vodopravnoj dozvoli za lokaciju Prilaz baruna Filipovića, odnosno okolišnoj dozvoli za lokaciju Savski Marof. Kako bi se postigla što bolja kvaliteta PLIVINIH otpadnih voda i dalje se radi na unaprjeđenju postojećih predtretmana svih pogona i na obje PLIVINE lokacije. (graf 3) Količina ispuštenih otpad-

graf 1

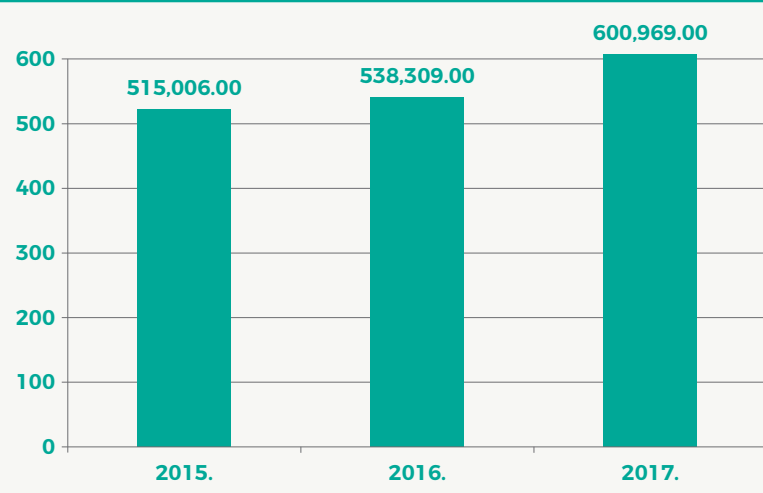

graf 2

Količine ispuštene otpadne vode (m³/god)

graf 3

nih voda u izravnoj je vezi s količinom korištenih voda, odnosno ostvarenom proizvodnjom, tako da u promatranom razdoblju nije zabilježen trend smanjenja ispuštanja otpadnih voda.

U promatranom razdoblju prisutan je trend smanjenja ukupnog opterećenja PLIVINIH otpadnih voda organskim tvarima. Trend smanjenja KPK u odnosu na 2015. rezultat je optimizacije proizvodnih procesa i unaprjeđenja predtretmana otpadnih voda u samim pogonima. (graf 4)

EMISIJE U ZRAK

Parametri mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora u promatranom razdoblju bili su unutar propisanih graničnih vrijednosti.

EMISIJE UGLJIČNOG DIOKSIDA (CO₂)

Uslijed povećanja proizvodnje na lokaciji Savski Marofu povećana je i potreba za energijom, stoga je prisutan trend povećanja emisije ugljičnog dioksida, s time da se nastoji poboljšati efikasnost proizvodnje energije i podići energetske efikasnosti gorenja. (graf 5)

PLIVA HRVATSKA CERTIFICIRALA SUSTAV GOSPODARENJA ENERGIJOM U SKLADU SA STANDARDOM ISO 50001

Temeljem analize prednosti i nedostataka različitih pristupa zadovoljavanju zakonskih obveza, Uprava PLIVE odlučila se za uspostavljanje i implementaciju sustava gospodarenja energijom sukladno standardu ISO 50001.

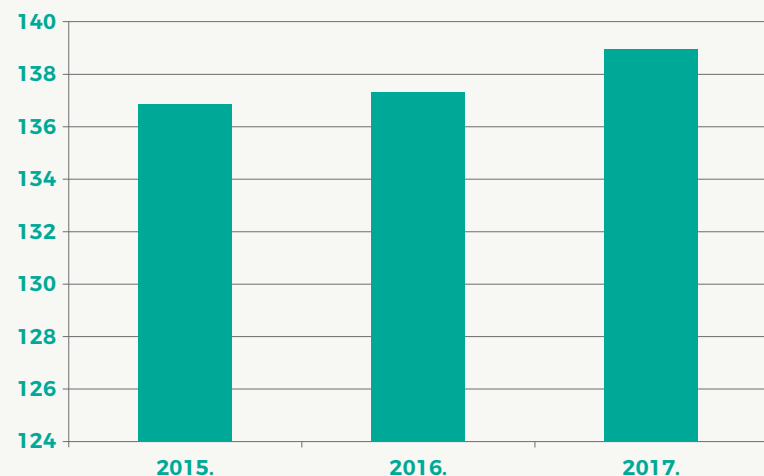
Shodno toj odluci imenovan je tim za provedbu, a uz pomoć konzultanata šest mjeseci intenzivno se radilo na uspostavljanju sustava za gospodarenje energijom prema sljedećim koracima: priprema projekta i osiguranje po-

drške Uprave, planiranje projekta te na kraju sama provedba.

U procesu uspostave sustava upravljanja energijom i pripreme za certifikacijski audit proveden je niz aktivnosti podizanja svijesti o važnosti energenata i sustavnog upravljanja njihovom potrošnjom. PLIVIN menadžment, kao i svi zaposlenici čiji rad značajno utječe na potrošnju energenata, educirani su o osnovama norme ISO 50001:2011 i zahtjevima sustava upravljanja energijom, a članovi tima za provedbu sustava upravljanja energijom prošli su i edukaciju za internog auditora u skladu s normom ISO 50001:2011.

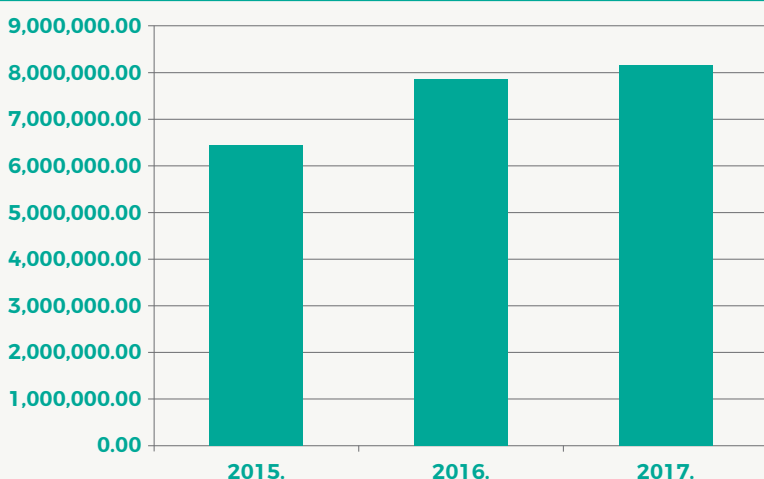
KPK (t/god)

graf 4

Količina ugljikovog dioksida (kg/god)

graf 5

PLIVA je definirala politiku upravljanja energijom, proveden je energetske pregled s ciljem uspostave energetske osnovice, definirani su pokazatelji energetske učinkovitosti (EnPI), kao i opći, pojedinačni ciljevi i akcijski planovi za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu s Politikom upravljanja energijom PLIVE. Na taj način uspostavljeni su sustav i procesi unaprjeđenja energetske učinkovitosti, a sve s ciljem smanjenja potrošnje energenata, emisija stakleničkih plinova i povećanih ukupnih utjecaja na okoliš, smanjenja troškova vezanih na potrošnju energenata i emisija u okoliš.

U ovom je razdoblju uspostavljena i IT platforma (EnMS) za pohranu sadržaja vezanog uz potrošnju, praćenje, upravljanje i analizu podatka o potrošnji energenata i troškovima potrošnje (električna energija, industrijska para, vodovodna voda, bunarska voda, zemni plin).

Sustav za gospodarenje energijom bio je u funkciji pet mjeseci i tada se pristupilo certifikacijskom auditu. Auditirane su sve organizacijske cjeline na lokacijama Prilaz baruna Filipovića i Savski Marof. Tijekom audita nisu pronađene nesukladnosti s normom. Certifikacijski audit proveden je od strane neovisnog certifikacijskog tijela DNV GL u prosincu 2017. godine (Certifikat br.: 250917-2017-AE-HRV- RvA od 6. 12. 2017.). Auditor je posebno pohvalio prezentirane dugogodišnje aktivnosti na smanjenju potrošnje energije i povećanju energetske učinkovitosti.

Uspostavom i certifikacijom sustava upravljanja energijom u skladu s normom ISO 50001:2011 potvrđena je potpuna uskladenost PLIVE sa svim zakonskim zahtjevima, ali i Tevinim standardima iz područja zaštite okoliša, vezanim uz korištenje, potrošnju energenata i energetske učinkovitost. Uspostavom ovog sustava izbjegnuta je zakonska obaveza energetske preglede čime je postignuto i značajno smanjenje troškova od oko 250.000 USD za razdoblje 2016.- 2020.

2 Uspostavom i certifikacijom sustava upravljanja energijom u skladu s normom ISO 50001:2011 potvrđena je potpuna uskladenost PLIVE sa svim zakonskim zahtjevima, ali i Tevinim standardima iz područja zaštite okoliša, vezanim uz korištenje, potrošnju energenata i energetske učinkovitost

GOSPODARENJE OTPADOM

Gospodarenje otpadom u PLIVI u razdoblju od 2015. do 2017. godine obilježeno je promjenama vezanim uz nove Tevine procedure i smjernice. Rezultat toga je i promjena internih procedura u PLIVI koje reguliraju postupanje s otpadom, i u potpunosti su usuglašene s važećim zakonskim propisima. Jedan od glavnih prioriteta, sukladno navedenim smjernicama, je smanjenje nastajanja otpada (waste minimization), pa su sve aktivnosti okrenute u tom smjeru.

Nastavak Tevine dobre investicijske klime u odnosu prema PLIVI te rekonstrukcije postojećih i izgradnja novih pogona, uz pokretanje novih proizvodnji, rezultirali su znatnim povećanjem obima same proizvodnje, a samim time i kontinuiranim povećanjem količina nastalog i zbrinutog opasnog i neopasnog otpada u PLIVI.

Na dijagramu desno prikazan je trend rasta količina proizvedenog i zbrinutog neopasnog

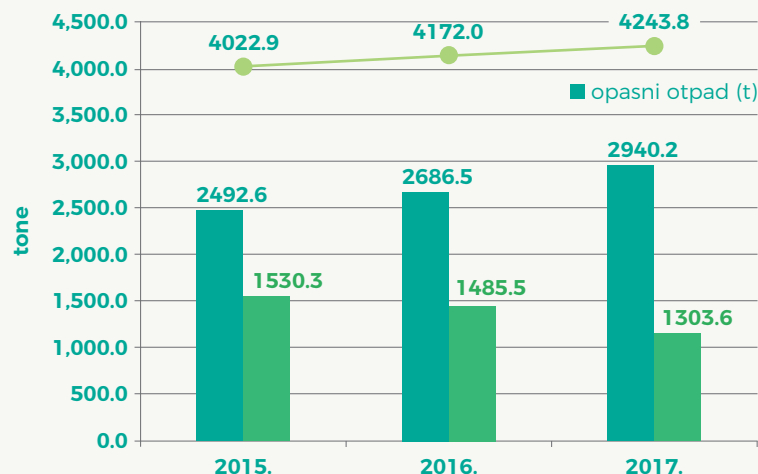
Temeljem analize prednosti i nedostataka različitih pristupa zadovoljavanju zakonskih obveza, Uprava PLIVE odlučila se za uspostavljanje i implementaciju sustava gospodarenja energijom sukladno standardu ISO 50001

i opasnog otpada tj. njihov odnos u zadnje tri godine (odnosi se na cijelu PLIVU). Primjetan je znatan rast količina opasnog otpada zbog znatne povećanje proizvodnje gotovih oblika, a naročito API-ja (TAPI proizvodnja). Nastanak neopasnog otpada ujednačen je zbog boljeg izdvajanja i ponovne uporabe u pogonima određenih vrsta sekundarne ambalaže koja je ranije završavala kao neopasni otpad. (graf 6)

S obzirom na znatan rast proizvodnje, bio je nužan i porast količina nastalog otpada. Trend porasta nastalog otpada ne prati doslovno porast proizvodnje i može se reći da je to vrlo pozitivan trend koji održava uspješnost aktivnosti djelovanja smanjivanja otpada na mjestu nastanka, boljeg sortiranja otpada te svih ostalih mjera usmjerenih ka boljem gospodarenju otpadom u kompaniji. Uz smanjenje količina nastalog otpada po toni proizvoda, intenzivno su tražena i financijski povoljnija rješenja za njegovo zbrinjavanje, pa je tako u zadnjih nekoliko godina uspješno smanjena prosječna jedinična cijena zbrinjavanja otpada (kn/kg) za oko 20-25 %. Budući da u PLIVI najveće količine opasnog otpada nastaju u proizvodnji API-ja (TAPI), što se posebice odnosi na otpadna otapala i matične otopine, cilj je uz već ranija rješenja bio iznaći dodatne mogućnosti za iskorištavanje ove vrste otpada u smislu regeneracije u specifičnim proizvodnim tvrtkama u EU (Mađarska, Italija, Njemačka, RH i sl.). Tako bi se što više otpada te vrste iskoristilo u ponovnoj proizvodnji te ostvario znatno povoljniji financijski i ekološki efekt u odnosu na klasično zbrinjavanje otpada termičkom obradom u spalionicama otpada. Također, znatni napor učinjeni su pri pronalaženjima rješenja za otpadni mulj iz uređaja za obradu otpadnih voda na lokaciji

Količine nastalog i zbrinutog otpada (t/god.)

graf 6

Savski Marof, pri čemu su ostvareni zamjetni rezultati u smanjenju količina otpadnog mulja ugradnjom dodatnih sušača mulja, a samim time i znatni pozitivni financijski učinci. Dodatni financijski učinci (uštete) očekuju se tijekom 2018. godine promjenom načina konačnog zbrinjavanja u Mađarskoj. Na donjem dijagramu vidi se prikaz zbrinutih otpadnih otapala i matičnih otopina po godinama, tj. njihov odnos zbrinjavanja termičkom obradom ili regeneracijom. Vidljiv je trend rasta nastanka otpadnih otapala zbog rasta proizvodnje. Čestim promjenama proizvoda nastaju nove vrste otpadnih otapala s različitim udjelima onečišćenja, stoga su se količine otpadnih otapala koja mogu ići na regeneraciju ustalile na poznatim otpadnim otapalima i količinama od cca 300 tona godišnje. Traženjem novih rješenja u Europi uz pomoć svojih ugovornih partnera, PLIVA ima za cilj u sljedeće dvije do tri godine podići količinu postojećih i novih otpadnih otapala, koja mogu biti reciklirana, na 400-500 tona godišnje.

Gospodarenje otpadom u PLIVI u razdoblju od 2015. do 2017. godine obilježeno je promjenama vezanim uz nove Tevine procedure i smjernice. Rezultat toga je i promjena internih procedura u PLIVI koje reguliraju postupanje s otpadom, i u potpunosti su usuglašene s važećim zakonskim propisima. Jedan od glavnih prioriteta, sukladno navedenim smjernicama, je smanjenje nastajanja otpada (waste minimization), pa su sve aktivnosti okrenute u tom smjeru

ODNOS OTPADNIH OTAPALA KOJI IDU NA REGENERACIJU I NA SPALJIVANJE

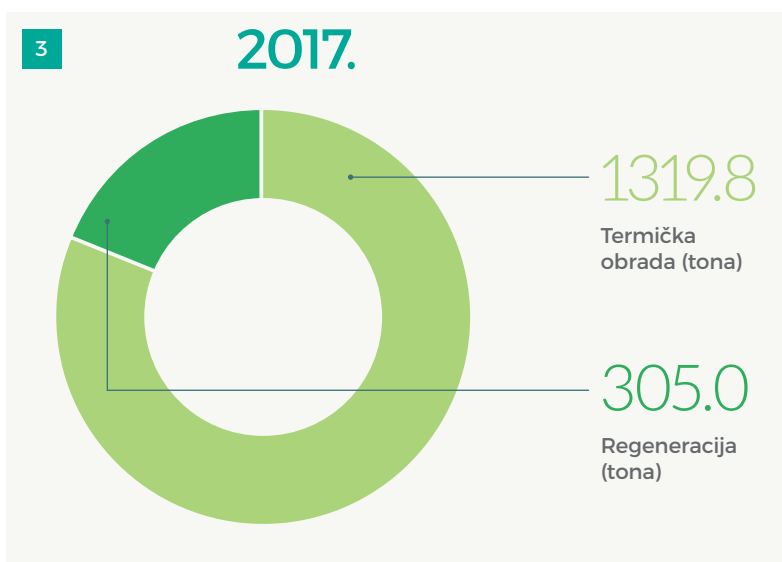
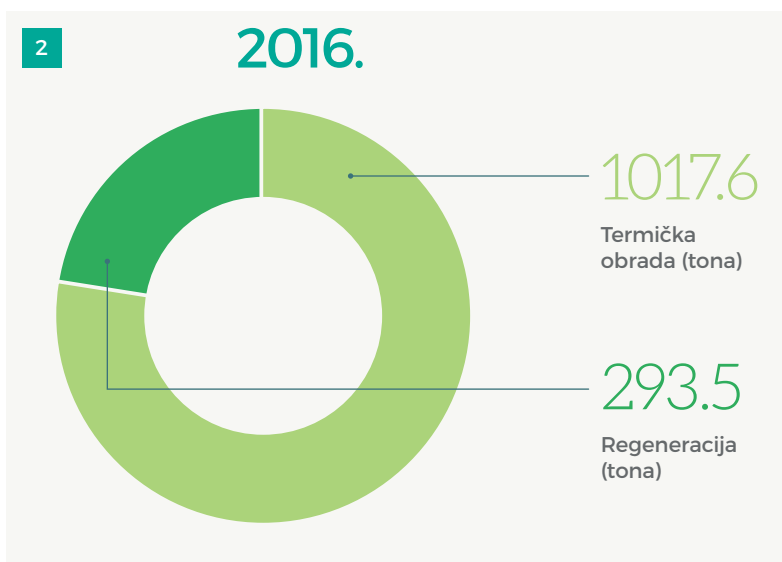
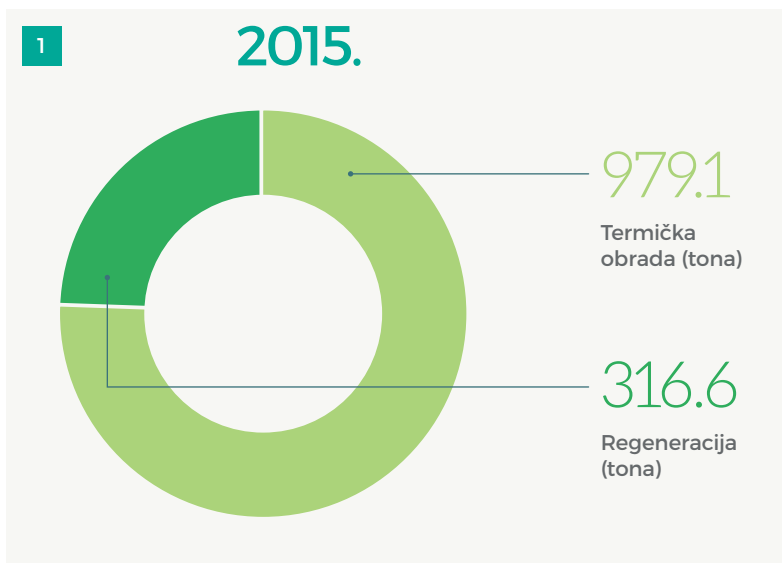
Sav svoj ostali opasni otpad PLIVA izvozi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada, u zemlje EU, konkretno u Austriju, Njemačku, Mađarsku i Poljsku, s obzirom na to da u RH još uvijek ne postoje uređaji za zbrinjavanje takvog opasnog otpada. No naziru se neka alternativna i jeftinija rješenja zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada u RH, primjerice u cementarama, novim uređajima za obradu otpada i slično.

Za neopasni otpad PLIVA ima ugovor sa ovlaštenom tvrtkom čiji djelatnici u PLIVI rade na sakupljanju i sekundarnom sortiranju otpada. Primarna selekcija radi se na mjestu nastanka – u pogonima.

Takoder se tijekom zadnjih 7-8 godina kontinuirano poboljšava sustav odvoza miješanog neopasnog otpada na tercijarno sortiranje na novu lokaciju ugovorne ovlaštene tvrtke, te se na taj način smanjila količina otpada koji je do tada vožen na deponiranje za oko 98 % (bivši komunalni otpad). Tako se povećala količina iskoristivog, reciklabilnog otpada, poboljšani su financijski učinci i učinjen je znatan korak ka smanjenju opterećenja okoliša. PLIVIN cilj bio je potpuno eliminirati deponiranje otpada, tzv. „zero landfill“, kao najlošiji načina njegova zbrinjavanja. Taj cilj je i ostvaren.

Sukladno zahtjevima regulatornih i državnih inspekcija te europskim zakonskim zahtjevima, PLIVA provodi nadzore ovlaštenih sakupljača i obrađivača otpada svake dvije do tri godine.

Svesrdna suradnja stručne službe gospodarenja otpadom u PLIVI, prilikom demontaža i rušenja objekata na obje lokacije te prilikom nadzora raznih državnih inspekcija, Tevinih globalnih i regulatornih agencija i kupaca i dalje je uspješno nastavljena.

VIZUALNI ASPEKTI GOSPODARENJA OTPADOM U PLIVI:

Slika 1

Utovar Plivnog opasnog tekućeg otpada na lokaciji SM – otapala u IBC kontejnerima

Slika 2

Skladištenje opasnog krutog otpada – lokacija PbF

Slika 3

Plivin tekući opasan otpad privremeno – uskladišten kod jednog od ugovornih zbrinjavača – predmet nadzora PLIVINOG audit tima

Slika 4

Odvoz tekućeg opasnog otpada (otapala) na zbrinjavanje, bez obzira na vremenske uvjete

Slika 5

Kontejneri za specifične vrste otpada – lokacija PbF

Slika 6

Skupljalište opasnog otpada – Lokacija SM

DOBRA PRAKSA – POZITIVNI PRIMJERI

JOŠ JEDAN ISKORAK U OČUVANJU OKOLIŠA

PUŠTENA U RAD NOVA SUŠNICA MULJA

U skladu s kontinuiranim radom na unaprjeđenju aktivnosti s aspekta zaštite okoliša, lokacija Savski Marof još je jednom podignula ljestvicu pristupa ekologiji kojeg predvodi i kakav želi standardizirati na razini Teve.

Naime, postrojenje za obradu otpadnih voda kao nusproizvod generira aktivni mulj u godišnjim količinama od približno 700 tona, koji je zatim potrebno transportirati i zbrinuti na odgovarajući način. Najpovoljniji način zbrinjavanja aktivnog mulja je spalionica u Austriji, što predstavlja značajan trošak poslovanju. U svrhu smanjenja troškova zbrinjavanja otpada i smanjenja količine otpada, pokrenut je projekt smanjenja količine vlage u aktivnom mulju radi čega je u postrojenje za obradu otpadnih kupljena i ugrađena sušnica. Time se sadržaj vode u mulju smanjuje za 70 %, što proporcionalno prati i ušteda na količini aktivnog mulja kojeg treba zbrinuti. No, nije se stalo na tome.

Kada se dobio mulj s niskim sadržajem vlage, željelo se naći alternativno rješenje za njegovo zbrinjavanje, a kako su testiranja pokazala dobru energetska vrijednost suhog aktivnog mulja, pronađen je alternativni zbrinjavač – domaća industrija cementa, koja već koristi ovaj mulj kao svoj energent. Sveukupna ušteda za 2017. godinu procjenjuje se na 340 k\$, odnosno predstavlja uštedu od 85 % ukupnih sredstava predviđenih za zbrinjavanje aktivnog mulja. Ovom inicijativom, kao jednom od mnogih u okviru optimizacije aktivnosti i troškova zbrinjavanja otpada, učinjen je korak dalje u pravcu kružne ekonomije.

TAPI SAVSKI MAROF MEĐU NAJBOLJIMA U ZAŠTITI OKOLIŠA U TEVI

Proizvodna lokacija TAPI Savski Marof dobitnica je priznanja globalnog EHS-a i Inženjeringa TGO u kategoriji Zaštita okoliša za projekt Iskorištenje otpadne topline. PLIVIN projekt bio je jedan od 90 nominiranih sa svih Tevinih lokacija koji su konkurirali u četiri kategorije. U obrazloženju je skupina za izbor najboljeg projekta bila osobito impresionirana suradnjom i angažmanom kojeg je pokazao projektni tim za postizanje značajnih ušteda u energiji, troškovima i smanjenja emisija CO₂. Priznanje je uručio Carlo de Notaristefani, predsjednik i izvršni direktor TGO-a u rujnu 2017. u Amsterdamu.

Lokacija Savski Marof primarno je API proizvodna lokacija, gdje je za potrebe proizvodnje nužno osigurati toplinsku energiju na višoj energetskej razini, a za to je neophodna

U skladu s kontinuiranim radom na unaprjeđenju aktivnosti s aspekta zaštite okoliša, lokacija Savski Marof još je jednom podignula ljestvicu pristupa ekologiji kojeg predvodi i kakav želi standardizirati na razini Teve

7 8 9

Proizvodna lokacija TAPI Savski Marof dobitnica je priznanja globalnog EHS-a i Inženjeringa TGO u kategoriji Zaštita okoliša za projekt Iskorištenje otpadne topline.

uporaba suho zasićene vodene pare. Budući da se na lokaciji već odvija proizvodnja pare, nju se koristi i za potrebe zagrijavanja neproizvodnih/uredskih prostora na lokaciji te za zagrijavanje potrošne tople vode, što čini manji udio u ukupnoj potrošnji toplinske energije na lokaciji. Paru, koja se koristi za potrebe proizvodnog procesa, nije ekonomski isplativo zamijeniti nekim drugim energentom, no za potrebe grijanja uredskih prostora i potrošne tople vode, koji su na relativno niskoj energetskej razini, moguće je koristiti i alternativne izvore energije. Za proizvodnju pare koristi se prirodni plin, pri čemu se posljedično oslobađaju velike količine CO₂. Menadžment je zatražio od projektnog tima da ispita mogućnost uporabe zelene i/ili otpadne energije na lokaciji Savski Marof kako bi dali svoj doprinos očuvanje okoliša u vidu smanjenja emisije CO₂ u atmosferu. Cijeli projekt, od ideje do realizacije, trajao je od kolovoza 2016. do listopada 2017. godine.

Rezultati analize pokazali su da u pogonu VNS postoji potencijal od stabilnih 3 MW otpadne toplinske snage tijekom gotovo 7.000 sati godišnje – u vidu rashladne vode na temperaturi od 22°C.

Zajedničkim snagama odjela TAPI Inženjering i TAPI Proizvodnih operacija provedena je analiza postojećeg stanja kako bi se utvrdilo koliki je potencijal lokacije SM u smislu iskorištenja otpadne toplinske energije generirane u proizvodnom procesu i postoji li mogućnost njenog iskorištavanja.

Rezultati analize pokazali su da u pogonu VNS postoji potencijal od stabilnih 3 MW otpadne toplinske snage tijekom gotovo 7.000 sati godišnje – u vidu rashladne vode na temperaturi od 22°C. Kako su idealni kandidati za uporabu tople vode sustavi HVAC, analizirana je mogućnost korištenja te otpadne topline na HVAC sustavima lokacije SM, koji se nalaze u neposrednoj blizini rashladnih tornjeva pogona VNS kao izvora otpadne topline.

Utvrđeno je da bi otpadnu toplinu na temperaturnom režimu 50/60°C mogli iskoristiti za potrebe grijanja neproizvodnog dijela pogona VNS te za novu zgradu Kvalitete. Bilo je potrebno izraditi i financijsku analizu isplativosti ovakve investicije, a ona je pokazala da je investicija isplativa unutar tri i pol godine.

Vrijednost ove priče jest da se kao rezultat jedne dobre ideje koja pridonosi zaštiti okoliša dogodila i horizontalna i vertikalna sinergija djelovanja više odjela, uz podržavanje neplanske investicije i to ne samo od lokalnog TAPI menadžmenta, već i od globalnog Inženjeringa. Energetskom i financijskom analizom utvrđen je potencijal godišnje uštede u iznosu od 130.000 EUR kao i smanjenje potrošnje primarne energije od 4.953 MWh, te smanjenje emisije CO₂ u okoliš od 960 tona.

Nakon prezentacije projekta na Global Engineering Town Hallu kolege s TAPI lokacije u Debrecenu pokazale su interes za primjenu ovog rješenja na svojoj proizvodnoj lokaciji. Na lokaciji Savski Marof trenutno se razmatra primjena sličnog rješenja na pogonu SM2, gdje se također u proizvodnim procesima oslobađa otpadna toplina, koja je, kako su pokazala dosadašnja iskustva, iskoristiva.

CILJEVI I INICIJATIVE ZA SLJEDEĆE RAZDOBLJE

GRI (GLOBAL REPORTING INITIATIVE) POKAZATELJI

PROFIL

1. STRATEGIJA I ANALIZA

- 1.1. Izjava najviše po redu osobe u organizaciji o važnosti održivosti za organizaciju i njenu strategiju

2. ORGANIZACIJSKI PROFIL

- 2.1. Ime organizacije
2.2. Primarne robne marke (brandovi), proizvodi i usluge
2.3. Operativna struktura organizacije, uključujući glavne odjele tvrtke kćeri, podružnice, zajednička ulaganja i druge tvrtke u vlasništvu
2.4. Sjedište organizacije
2.5. Broj zemalja u kojima organizacija djeluje i imena onih zemalja u kojima se odvijaju ili glavne djelatnosti ili one koje su posebno relevantne za pitanja održivosti obuhvaćene izvješćem
2.6. Struktura vlasničkih odnosa
2.7. Tržišta na kojima organizacija posluje
2.8. Veličina organizacije koja izvještava

3. PARAMETRI IZVJEŠĆA

Profil izvješća

- 3.1. Izvještajni ciklus
3.2. Datum zadnjeg prethodnog izvješća
3.3. Izvještajni ciklus
3.4. Kontakt osoba zadužena za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem

OPSEG I GRANICE IZVJEŠĆA

- 3.5. Proces za definiranje sadržaja izvješća
3.6. Granice izvješća
3.7. Ograničenje s obzirom na opseg ili granice izvješća

4. UPRAVLJANJE, OBAVEZE I UKLJUČENOST

- 4.1. Upravljačke strukture organizacije, uključujući i pododbore najvišeg tijela upravljanja s posebnim dužnostima poput određivanja strategije ili organizacijskog nadgledavanja
4.2. Navesti ukoliko predsjednik najvišeg tijela upravljanja ujedno ima i izvršnu funkciju unutar organizacije
4.8. Izjave o misiji ili vrijednostima, interno razvijeni kodeksi ponašanja te načela važna za ekonomski, okolišni ili društveni učinak kao i status njihove provedbe
4.14. Popis dioničkih skupina koje je organizacija uključila
4.15. Osnova za određivanje i odabir dionika za sudjelovanje

POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA

- EC1 Izravna, stvorena i distributivna vrijednost uključujući prihode, troškove poslovanja, naknade zaposlenicima, donacije i druga ulaganja u zajednicu, zadržana dobit i isplate davateljima kapitala i davanja državi

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA KORUPCIJA

- SO2 Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika.
SO3 Postotak zaposlenika obuhvaćenih obukom o antikorupcijskim politikama i postupcima organizacije.

RADNI ODNOSI I DOSTOJAN RAD ZAPOSŁJAVANJE

- LA1 Ukupna radna snaga prema vrsti zaposlenja, vrsti ugovora o zapošljavanju i regiji
LA2 Ukupan broj i fluktuacije zaposlenika prema dobnoj skupini, spolu i regiji
LA3 Beneficije osigurane zaposlenicima

ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU

- LA6** Postotak ukupne radne snage zastupljene u zajedničkim odborima za zdravstvena i sigurnosna pitanja
- LA7** Stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanaka te broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu po regiji
- LA8** Programi obrazovanja obuke, savjetovanja, prevencije kontrole rizika, namijeni pružanja pomoći članovima radne snage, njihovim obiteljima ili članovima zajednice glede ozbiljnih bolesti

OBUKA I OBRAZOVANJE

- LA10** Prosječni broj sati obuke godišnje po zaposleniku prema kategoriji zaposlenika
- LA11** Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje

**RAZNOLIKOST I JEDNAKE
MOGUĆNOSTI**

- LA13** Sastav upravljačkih tijela te struktura zaposlenika

**POKAZATELJI UČINKA LJUDSKIH PRAVA
NEDISKRIMINACIJA**

- HR4** Ukupan broj diskriminacije i poduzete mjere

**POKAZATELJI UČINKA ODGOVORNOSTI
ZA PROIZVOD****ZDRAVLJE I SIGURNOST KUPACA**

- PR1** Faze životnog ciklusa proizvoda i usluga u kojima se ocjenjuje poboljšanje njihovog utjecaja na zdravlje i sigurnosti

**INFORMACIJE I OZNAKE NA
PROIZVODIMA I USLUGAMA**

- PR3** Vrste podataka o proizvodu i uslugama, zahtjevanih organizacijskih postupaka te postotak značajnih proizvoda i usluga podložnih takvim informacijskim zahtjevima

MARKETINŠKE KOMUNIKACIJE

- PR6** Programi za poštivanje zakona, standarda i dobrovoljnih kodeksa koje se odnose na marketinške komunikacije, uključujući oglašavanje, promidžbu i pokroviteljstvo

**POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA
ENERGIJA**

- EN3** Izravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije
- EN4** Neizravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije

VODA

- EN8** Ukupno crpljenje vode po izvoru
- EN9** Godišnje crpljenje podzemne i površinske vode

EMISIJE, OTPADNE VODE I OTPAD

- EN16** Ukupne izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini
- EN17** Druge relevantne neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini
- EN20** NOx, SOx i druge značajne emisije u zrak prema vrsti i težini
- EN21** Ukupno ispuštanje vode prema kakvoći i odredištu
- EN22** Ukupna količina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja
- EN24** Cjelokupna proizvodnja, transport, uvoz ili izvoz bilo kojeg otpada koji se smatra opasnim (prema Baselskoj konvenciji)

PROIZVODI I USLUGE

- EN26** Inicijative za oblažavanje utjecaja na okoliš proizvoda i usluga te opseg ublažavanja utjecaja

OPĆE

- EN30** Ukupni izdaci i ulaganja u zaštitu okoliša prema vrsti

KAZALO

SADRŽAJ

GRI POKAZATELJ

IZJAVA PREDSEDNIKA UPRAVE

1.1.

PROFIL ORGANIZACIJE

Ime i sjedište organizacije	2.1., 2.4.
Primarne robne marke, proizvodi i/ili usluge	2.2.
Operativna struktura organizacije	2.3.
Upravljanje	4.1., 4.2., 4.8.
Društva u vlasništvu PLIVE	2.3.
Struktura vlasničkih odnosa	2.6.
Dionici	4.14., 4.15.

PARAMETRI IZVJEŠĆA

Izveštajno razdoblje i izveštajni ciklus	3.1., 3.2.
Kontakt osobe zadužene za pitanja u vezi s Izvešćem i njegovim sadržajem	3.4.
Opseg i profil Izvešća	3.5., 3.6., 4.13.

POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA

Rezultati poslovanja PLIVE HRVATSKA u 2014. i 2015. godini	EC1
Tržišta na kojima organizacija posluje (uključujući geografsku strukturu, sektore unutar kojih posluje i vrste kupaca)	2.7.
Nagrade i priznanja PLIVI u 2014. i 2015. godini	LA3

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA

Borba protiv korupcije	S02., S03., 4.8.
Ljudski potencijali	
Struktura zaposlenika	LA1, LA2, LA3, LA13, LA15
Briga za zaposlenike	HR4, LA, LA8, LA10, LA11, LA12, LA14, LA17

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Teva u zajednici	EC1
PLIVINI projekti u Hrvatskoj	LA8

Sponzorstva i donacije	EC1
PLIVA za bolesnike	LA3, 4.16.
Edukacija liječnika i ljekarnika	LA3, 4.16.
Znanost i obrazovanje	LA3, LA8, 4.16
PLIVA za mlade	LA3, LA8
Odgovornost za proizvod	4.8., EN26, PR1, PR3
Oglašavanje	PR6
Zdravlje i sigurnost	LA6, LA7, L6, L8, LA9

POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA

Zaštita okoliša	EN26, EN30, 4.8., 4.13.
Energija	EN3, EN4
Gospodarenje vodom	EN8, EN9, EN21
Emisije u zrak	EN16, EN17, EN20, EN21, EN22
Gospodarenje otpadom	EN22, EN24

IMPRESSUM

Izdavač PLIVA HRVATSKA d.o.o.

Glavna urednica Tamara Sušanj Šulentić

Izvršne urednice Sanja Fresl i Maja Lopotar Mihalinec, ekspert za zaštitu okoliša

Autori priloga Josip Bračun, ekspert za gospodarenje otpadom, Krešimir Harapin, rukovoditelj zaštite na radu, Marina Musulin, viši rukovoditelj Radnih odnosa i zaštite zdravlja zaposlenika, Jasmina Petrović Mayer, viši rukovoditelj zapošljavanja, profesionalnog razvoja i HR projekata

Lektura Romana Pezić

Oblikovanje i tisak Fingere

IZVJEŠĆE O
ODRŽIVOM
RAZVOJU

2016.
2017.

PLIVA

PLIVA HRVATSKA D.O.O

ČLANICA HRVATSKOG POSLOVNOG SAVJETA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

www.pliva.hr | www.plivazdravlje.hr | www.plivamed.net